VREMURI FERICITE

SE vorbeşte adesea de viaţa simplă, abundentă şi fericită ce se presupune că au dus-o strămoşii noştri de acum câteva generaţii înainte de epoca noastră mecanică şi venală, adică pe vremea când ştiinţa era încă în embrion.

Adevărul e însă că în zilele predecesorilor noştri, murdăria, plictiseala şi primejdia abundau într'o măsură dincolo de orice închipuire. Vieţile lor erau scurte, dar departe de fericire şi de la o zi la alta cei bogaţi chiar întâmpinau neplăceri de care astăzi nici nu se mai visează.

Dela rege şi până la cerşetor, toţi se scărpinau fără jenă, în plin public, căci insectele şi râia erau în ochii lor ceva obligatoriu, ca plata impozitelor sau mai bine zis, ca toanele vremei. Prinţii în vastele lor palate tolerau mizerii pentru care în zilele noastre, un proprietar ar intra în puşcărie. Variola era, în acele timpuri, când nu se cunoştea vaccinul, atât de frecventă, încât dacă se întâmpla ca un criminal să nu poarte urmele acestei boli pe obraz, faptul era consemnat ca o particularitate de cea mai mare importanţă, în indicarea semnalementelor. Paralizia infantilă, influenţa şi alte boli cu care avem de furcă astăzi făceau şi pe atunci victime, dar treceau neobservate, puse însă în umbră de alte plăgi cu mult mai teribile.

Lucrurile mergeau destul de prost, atâta vreme cât strămoşii noştri încercau să-şi menţină sănătatea, dar când aveau nenorocul să cadă bolnavi, perspectivele erau atât de groaznice încât e de mirare că pacientul mai avea curajul să se dea pe mâna unui doctor, şi mai ales pe a unui chirurg. In acele bune vremuri, bărbierii aveau înaintea prăvăliilor lor câte un stâlp ce reprezenta un picior bandajat, căci la sate acest meseriaş nu se ocupa numai cu tunsul şi bărbieritul, mai făcea şi oficiul de chirurg.

Persoana care astăzi şi-a frânt întâmplător piciorul ar fi cuprinsă de disperare, dacă rudele sale n'ar putea face altceva decât s'o transporte până la cel mai apropiat bărbier, care ar opera-o cu o lamă simplă şi fără anesteziante.

Medicul care combătea cinema, purta o mască cu tămâie.

In oraşe existau destule spitale, unde chirurgi adevăraţi ar fi putut opera pe oricine, cu instrumente mai potrivite şi cu oarecari cunoştinţe de anatomie dar mijloacele de locomoţie erau atât de primitive, încât nu se putea transporta pacientul la vreme. Dacă citiţi cronicile, veţi vedea că în orice caz mai multe şanse de supravieţuire erau în mâinile unui bărbier, decât pe patul unui spital, deşi prăvălia bărbierului era departe de salonul curat şi perfect aseptic, pe care obicinuim să-l vizităm astăzi. Ea consta dintr'o simplă încăpere, unde nu se mătura decât atunci când patronul găsia că stratul se îngroşase prea mult sub picioarele sale.

Imediat ce se lăsau umbrele nopţii, întunericul şi primejdia puneau stăpânire pe uliţi, întrucât nu existau felinare, iar interioarele caselor erau luminate de slabele pâlpâiri ale lumânărilor. Drumurile erau tixite de bandiţi şi călătorii nu se puteau încumeta să plece, decât în grupuri destul de numeroase, spre a putea ţine piept bandelor de răufăcători.

Viu sau mort, nimeni nu avea siguranţă acum o sută de ani. Singura cale prin care un doctor îşi putea spori cunoştinţele anatomice, era disecţia cadavrelor omeneşti. Prin lege însă, procurarea aceasta de material pentru cercetări medicale, era o crimă, ceeace ajuta ca profanarea mormintelor să devină una din cele mai rentabile afaceri, luând o extraordinară întindere. Şcolile medicale aveau adevărate legiuni de hoţi de cadavre.

Moda coafurilor trecutului, constituia calul de bătae al caricaturiştilor.

Moda îmbrăcămintei şi a coafurilor la femei, erat atât de absurdă, încât forma calul de bătaie al caricaturiştilor. Vestmintele comode şi atât de şic astăzi prin simplicitatea lor erau necunoscute acum o sută de ani şi femeile suferiau jugul modei, care cădea dintr'o extremă a grotescului într'alta, fără cea mai mică mişcare de revoltă.

O descriere fidelă a lumii medicale şi a spitalelor de acum un secol ne dă David Masters într'o carte întitulată „Conquest of Disease" *(Infrângerea Boalei)*.

„Din trei pacienţi cărora li se amputa piciorul din femur, mare minune dacă trăia vreunul pentru a spune ce a pătimit. Dacă o persoană îşi fractura oasele în două sau mai multe locuri şi căpăta răni, era aproape sigur că avea să moară prin cangrenă. Mortalitatea provocată de această afecţie, luase o astfel de întindere încât lumea vorbia mereu de dărâmarea şi arderea spitalelor, pentru stăvilirea răului pe care nimeni nu-l înţelegea.

Dacă unii doctori priviau ca naturale aceste morţi, mulţi erau cei cari protestau. John Bell, membru al „Şcoalei Regale de Chirurgie" din Edinburg scria cu privire la cangrenă, următoarele:

„Drept e că nu există spital oricât de mic şi de aerisit, unde să nu se ivească uneori acest ulcer epidemic, oprind pentru o vreme orice operaţie şi ameninţând să se întindă asupra tuturor rănilor în tratare. In marile spitale însă, domneşte fără întrerupere. Ravagiile pe care le-a făcut timp de 200 de ani la „Hotel de Dieu" în Paris, au fost atât de teribile, încât boala a luat numele de „cangrenă de spital".

Inainte de apariţia lui Lister, John Bell se întreba, fără a-şi putea răspunde însă, ce s'ar fi putut face pentru combaterea răului. Punea vina pe spitale, vedea că întrucâtva, ele erau cauza infecţiilor şi asta-l determină să dea tinerilor chirurgi recomandaţii în genul celor ce urmează:

Chirurgul trebue să ştie că nu s'a descoperit încă vreo unsoare, care să vindece acest ulcer, că nici vinul şi nici un fel de scoarţă n'a întârziat până acum cangrena unei răni; să-şi bage bine în cap că e o boală a spitalelor şi că fără acel mediu infectat, oamenii sunt în siguranţă; va scoate deci cât mai repede bolnavul din sala morţii ducându-l într'o casă goală, într'o şcoală, biserică pe o grămadă de gunoi sau într'un grajd.

Pacientul care intra într'una din aceste case de suferinţă, se ştia condamnat, nu numai la moarte, dar şi la cele mai atroce chinuri, întrucât dată fiind lipsa anesteziantelor, avea să simtă fiecare atingere a cuţitelor, ferăstraelor şi acelor. Nu e deci de mirare, că mulţi bolnavi erau aduşi cu sila de către rude sau prieteni. Victimele se sbăteau cu disperare şi se rugau să fie lăsate să moară în pace, în paturile lor. Şi iarăşi nu e de mirare că spitalele mai erau numite şi măcelării. Intocmai ca în sălile de căsăpie şi din aceleaşi motive, podelele erau acoperite cu tărâţe de lemn, care înghiţia sângele, scutind pe îngrijitoare de spălatul scândurilor. In pământ, erau fixate inele de fier, prin care pacienţii erau imobilizaţi cu ajutorul frânghiilor. Intervenia apoi chirurgul, care fără a-şi spăla mâinile sau instrumentele, lucra cât putea de repede.

Imediat ce operaţia se termina, bolnavul era transportat într'o cameră vecină şi în timp ce aştepta să vadă dacă avea să se prenumere printre puţinii norocoşi cari scăpau de cangrena spitalelor, nervii săi erau torturaţi de ţipetele victimelor care-i urmau, sub acelaş cuţit nespălat.

Se obicinuia în acea perioadă a se acorda unora din prizonierii condamnaţi la moarte, alternativa de a se da pe mâna medicilor de spitale, cari urmau să facă asupra lor operaţiuni experimentale, presupuse cu to-

tul inofensive. Groaza pe care lumea o avea de spitale se reflectă în faptul că aceşti condamnaţi preferau să sfârşească repede, în mâna unui călău competinte, decât să se supună îndelungatei agonii a cangrenei.

Dacă astăzi spitalele au încetat a mai fi un vestibul al mormântului, faptul se datoreşte mai cu seamă lui Joseph Lister un tânăr medic care a introdus în chirurgie cusăturile cu fire făcute din intestine de animal. Moartea se producea însă şi sub cuţitul său, cu frecvenţa cu care se ivia la alţi chirurgi mai puţin abili. Rana care cu o noapte înainte fusese curată şi pe cale de vindecare, îşi schimba culoarea, începea să supureze iar pacientul era ca şi mort. Ce folos că erai un chirurg neîntrecut dacă acest rău ascuns intervenia ruinându-ţi opera, oricât de impecabil ar fi fost făcută? Lister începu să bâjbâie în întuneric, dar nu întârzie să găsească drumul cel drept.

O stradă din Londra la 1760

Ceeace căuta el era încă de neînţeles. La spital, un om robust muri în ciuda operaţiei făcute de specialişti şi a atenţiilor de care era înconjurat în urmă, pe când fetiţa debilă, operată în casa ei, la lumina unei lumânări, pentrucă nu putuse fi trans portată la spital, se însănătoşia. Savanţii epocei dădeau cangrena drept semnul exterior al unei putrefacţii interne şi că moartea venia dinăuntru. Dacă era aşa, pentru ce nu lovia mai întâiu pe cel slab? Lister porni astfel în căutarea unei cauze exterioare.

Primele sale măsuri fu să-şi spele nu numai mâinile şi instrumentele, dar să ceară acelaş lucru asistenţilor şi infirmierelor sale. Ordonă apoi să se arunce tărâţele şi să se frece podelele sălii de operaţie şi ale celorlalte saloane. Săpunul era socotit pe vremea aceea un lux, cum ar fi astăzi cosmeticele. Această costisitoare curăţenie provocă multe proteste şi critici, mai cu seamă când se văzu că nu isbuti să micşoreze mortalitatea.

Eşecul săpunul şi al apei nu descurajă însă pe medic. El apucă pe adevărata cale, în momentul când îi intră în mână o scriere de a lui Pasteur, marele său contemporan, francezul care a descoperit microbul. In această lucrare nu scria nimic despre cangrenă, dar arăta cum mici organisme vii determinau putrefacţia. Inima lui Lister îşi accelera bătăile pe măsură ce citia. Nu mai auzise niciicând de germeni, dar cu instinctul geniului, simţia că acesta era invizibilul inamic din afară care-i distrugea bolnavii. Exista probabil un germene al cangrenei şi trebuia să găsească mijlocul de a-l extermina. Săpunul nu era destul de puternic.

Cum nimeni n'avea idee de germeni, nu puteau exista germicizi. Lister nu întârzià însă să găsiască unul. Auzise că autorităţile municipale desinfectau canalele cu acid carbonic. Spiritul său alert sări imediat la concluzia că acidul acesta făcea să dispară miasmele, omorînd germenii putrefacţiei.

Lister procedă imediat la sterilizarea mâinilor, instrumentelor şi a bandajelor cu acid carbonic şi asta fu începutul sfârşitului cangrenei, plaga spitalelor. Dar ca mai toate marile descoperiri ştiinţifice, această realizare fu întâmpinată cu ridiculizări şi duşmănie. Lumea nu putea înţelege teoria germenilor şi-l ironiza pe medic. Rezultatele nu întârziară însă să vorbească. Pacienţii lui Lister şi ai celor care îl imitară, se însănătoşiau, pe când cei cari erau trataţi după vechea manieră muriau.

* * *

Pentru mulţi, eventualitatea morţii nu era atât de îngrozitoare, ca certitudinea torturii sub cuţit, ceiace v'ar determina să presupuneţi că descoperirea anesteziantelor a fost salutată cu urale de unanimă bucurie. Ei bine, nimic mai inexact. Miniştri şi chiar doctori tunau împotriva „blestematei" substanţe: se emiseră legi ce-i interziceau utilizarea, şi primele cantităţi de eter sau cloroform, au fost procurate prin furt şi contrabandă.

Dr. Horace Wells, un dentist din Hartford, extrage în anul 1844 o măsea, narcotizându-şi pacientul cu gaz ilariant (protoxid de azot). Sir Humphrey Davy descoperise acest anesteziant cu ani înainte şi-l recomandase medicilor, dar la comunicarea lui nu se deranjase nimeni, nici măcar pentru a-l numi nebun. D-rul Marcy un confrate din Wells se serveşte în acelaş an de eter, pentru a tăia o mică tumoare.

Wells a apărut apoi la Boston (America) într'un congres de medici, pentru a demonstra asupra anesteziantelor. Ceva neprevăzut interveni însă, zădărnicind experienţa şi savanţii plecară râzând pe tema gazului său ilariant. Svonul acestei descoperiri traversează însă Oceanul, ajungând la urechile unui mare medic mamoş. James Young Simpson, care anunţă în 1847 că uzase de eter, pentru a ajuta unei mame să nască fără dureri.

Mare fu emoţia pe care a produse cu această ispravă în cercurile medicale engleze. Se exprimă speranţa că n'avea s'o mai repete, dar el persistă, speriându-şi într'o seară soţia, care ieşind pentru câteva minute din sufragerie, găsi la întoarcere pe soţul său şi alţi doi prieteni, — pe cari îi lăsase mâncând şi discutând, nemişcaţi, cu capetele plecate pe masă. Ii crezu la început morţi şi mai apoi beţi. In cele din urmă, cei trei se treziră şi-i explicară că încercaseră un nou narcotic: cloroformul.

Curând Simpson începe să utilizeze cloroformul şi sub instrucţiunile sale, se fac numeroase operaţii şi naşteri fără dureri. Se stârneşte atunci o furtună de opuneri, ce se bazau şi mai mult pe argumente religioase. Durerea era ceva natural, la care omul fusese condamnat dela Adam. Trebuia ca omul să se nască în dureri şi nu era logic deci, să se intervină într'o funcţiune naturală. Acest punct de vedere a fost adoptat chiar de unii doctori, cari se plasară în galeria „nebunilor istorici", pe un plan cu cei cari s'au opus antisepticei şi vaccinului, dar au creeat o sumedenie de neplăceri lui Simpson făcând să se emită legi ridicule şi împiedecându-l a cruţa bolnavilor chinuri inutile. In cele din urmă, regina Victoria pune capăt acestui conservatorism lipsit de sens, cel puţin în Anglia, inhalând cloroform la naşterea unuia din copiii săi.

* * *

Cei cari deplâng materialismul de astăzi şi-şi închipuie că lucrurile mergeau mai bine în evul mediul, când preocupările se concentrau într'un domeniu mai spiritual, ar trebui să cerceteze epoca ceva mai bine.

In „Devils, Drugs and Doctors" (Diavoli, droguri şi doctori) Howard W. Haggard scrie:

„In prima parte a Evului Mediu, Europa n'a avut chirurgi rutinaţi. Singurii oameni cu oarecare educaţie medicală erau nişte evrei cari îşi făcuseră studiile în Arabia. Biserica interzicea utilizarea acestor oameni, deşi capii ei nu ezitau să-i consulte în cazuri de boală grea. Medicii n'au întreprins nici când atât în cursul Evului Mediu cât şi în al Renaşterii, vre-o lucrare chirurgicală.

„Operaţiile erau făcute doar de bărbieri sau de un fel de practicieni ambulanţi, cari pribegiau dela un ţinut la altul, oprindu-se din când în când prin bâlciuri. Chirurgia epocei era atât de primitivă şi de barbară, încât Gregoire de la Tours îndemna lumea prin secolul al şaselea, să se roage mai bine sfinţilor şi să îndure suferinţele cu răbdare, decât să se supună unei operaţii".

Haggard ne arată mai departe că până în secolul al XI-lea, armatele n'aveau chirurgi. Regele norvegian Magnus cel Bun, obicinuia în urma bătăliilor sale, să aleagă dintre soldaţi 12 inşi cu mâinile mai uşoare, pentru a îngriji de răniţi, dar adevăratele servicii în această direcţie le aduceau femeile ce urmau trupa şi al căror număr egala adesea pe al soldaţilor.

In acele fericite zile, nu existau servicii sanitare, care să te plictisească, impunându-ţi curăţenia şi izolându-ţi copilul atins de o boală contagioasă. Dacă e adevărat că răul nu există decât atunci când îl cunoşti, strămoşii noştri ar fi trebuit să fie sănătoşi şi fericiţi, datorită

In secolul trecut, plimbarea „elegantelor" se făcea pe biciclete.

completei necunoaşteri a germenilor. Ei bine, aflaţi atunci că trăiau sub teroarea unor misterioase valuri epidemice, dintre care cel mai groaznic era ciuma.

Plaga venia din Răsărit şi mai face încă şi astăzi victime în China, unde mai domneşte murdăria, ignoranţa şi sărăcia acelor fericite vremuri. De ravagiile sale se auzise chiar înainte Christos, iar în Evul Mediu, cruciaţii o aduseră cu ei în Europa, din Ţara Sfântă. Mai târziu venia cu corăbiile din Răsărit. Intr'o singură vizită, „moartea neagră", reducea populaţia unui ţinut la mai puţin de jumătate. Simplul svon al apariţiei unui caz într'un oraş, făcea lumea să alerge înebunită de groază la ţară.

„Moartea îi vâna oriunde se duceau" scrie Masters. „Timp de câteva ore, se simţiau bine. In ziua următoare, indispoziţia îşi făcea apariţia şi groaza le aprindea ochii. Febril se uitau atunci sub braţe şi temutele inflamaţii le spuneau restul. Victimele muriau în mai puţin de 12 ore. Cei cari apucau trei zile erau norocoşi.

„Atât de fulgerătoare şi de grabnică era această mortalitate, încât multe localităţi luau aspectul unor oraşe pustiite de războı. Te puteai plimba prin ele dela un capăt la altul fără să găseşti urmă de viaţă; cei cari nu muriseră trăzniţi din primul moment de plagă, luaseră în grabă câteva lucruri şi fugiseră din oraş, mare parte din ei murind pe drum.

Regina Elisabeta, cea mai mare figură monarchică a Angliei, care întâmpinase cu curaj formidabila armada spaniolă, făcând-o să încerce grele înfrângeri, se închise atunci în castelul său dela Windsor şi puse să i se construiască o spânzurătoare anume, pentru toţi cei cari ar fi îndrăznit să se apropie de adăpostul său. Era un fel de carantină aspră şi fără de folos pentru restul ţinutului dar care pentru regină se dovedi foarte eficace: în timp ce la Londra şi în multe alte părţi, oamenii muriau ca muştele iarna, ea scăpă.

Cu ocazia altei isbucniri a acestei molime, drumurile ce porniau dela Londra au fost congestionate de o masă compactă de oameni în care, călări şi pe jos. Unii duceau cu ei câteva lucruri de valoare, alţii puţină hrană, iar majoritatea fugiseră cu mâinile goale. Oraşele mai mici îşi închiseră porţile înaintea acestui exod întorcând din drum cu ajutorul guarzilor înarmaţi, hoardele înebunite de groază, căci cu ele venia plaga.

Cei cari erau nevoiţi să rămână pe loc. se baricadau în casă, într'o zadarnică încercare de a se izola. Peste tot cruci roşii marcau uşile.

Pe străzile pustii rătăciau care ale căror roţi răsunau lugubru lovindu-se de pietrele caldarâmurilor.

— „Scoateţi mortul! Scoateţi mortul!" strigau cioclii pe la ferestre.

„Oameni înarmaţi cu topoare cutreerau oraşul, omorând câinii cari le ieşeau în cale. Autorităţile plătiau doi bani de fiecare cap de animal ucis şi cei cari instituiseră această mişcare, sub impresia că făceau un serviciu public, nu ştiau că prin asta agravau situaţia.

Lumea avea confuz intuiţia că molima era purtată de un animal; atât numai că acesta nu era vechiul prieten al omului, câinele, ci adversarul său tot atât de vechiu, şobolanul.

Scăpaţi de câini şi văzând că omul se ascundea aşa cum obicinuesc să facă şoarecii, rozătoarele se înmulţiră şi formând adevărate hoarde, străbăteau metropola pustie dela un capăt la altul. Muriau şi ei de boala pe care o purtau şi cadavrele lor, putrezind în ziduri şi sub podelele caselor asigurau pătrunderea plăgii peste tot astfel încât nimeni să nu-i scape. Oraşele şi cătunele înconjurătoare se apărau înconjurându-se de cordoane de oameni înarmaţi, iar Londra deveni asemeni unui oraş asediat. Mulţi din cei cari încercau să fugă erau ucişi de soldaţii cordonului sanitar, dacă refuzau să se întoarcă din drum".

„Ordinea publică a dispărut cu desăvârşire. Hoţii dau muribunzilor lovitura de graţie, pentru a-i prăda, murind de aceeaş boală în răstimp de câteva ore". spunea un scriitor al acelor vremi „Colo vezi o cană ce va infecta o familie întreagă: omul acesta fură o pelerină ce va ucide zece oameni; altul cumpără un costum ce va contamina Bristolul, iar un al treilea se depărtează cu un bogat veştmânt de copil, care va ucide pe primul născut al unei tinere familii. Zadarnic obiectezi, invocând litera legii care opreşte ridicarea lucrurilor infectate mai înainte de trecerea a patruzeci de zile....

Era înrădăcinată în acele vremuri în Anglia credinţa, că regele putea vindecă boala prin atingerea sa şi astfel vedem apă rând cu ocazia uneia din aceste epidemii, în coloanele jurnalului „The Intelligencer" această stranie inserţie:

„Prin aceasta aducem la cunoştinţa publicului, că Majestatea Sa a decis să nu mai vindece până după sfârşitul lunei lui Aprilie".

Neputinţa şi disperarea atinsese culmea. Astăzi bolnavul, oricare i-ar fi suferinţa, chiamă doctorul cu speranţa de a fi dacă nu vindecat, cel puţin ajutat. Victima ciumei nu mai avea nevoie de doctor; singură îşi determina diagnosticul şi nu i se mai putea veni cu nimic în ajutor. Astăzi plaga nu mai poate fi temută în ţările civilizate, pentrucă ştiinţa i-a aflat secretul. Şobolanii o aduc din Orient invadând vapoarele. Puricii acestor animale iau sângele încărcat de microbul boalei, dela cei atinşi şi-l inoculează prin înţepături, celor sănătoşi. Molima se întinde astfel dela un şoarece la altul, dar ceeace-i mai rău, insecta muşcă şi pe om Afumarea, carantina în cazurile sporadice şi montarea de discuri de metal pe funiile vaselor din Răsărit, ce împiedică şobolanii să treacă pe ţărm în docuri, au făcut din plagă o simplă chestiune de interes istoric. Ridicaţi aceste măsuri preventive şi totul va reveni la starea de mai înainte.

* * *

Până în ziua când Harvey şi-a dat seama de sistemul circulaţiei sângelui, se presupunea că inima era un fel de cuptor fierbinte, ce încălzia fluidul vital. O febră însemna deci un cuptor prea cald. Şi dacă vechiul chirurg nu s'ar fi temut de cangrenă, iar pacientul nu s'ar fi temut atâta de chirurg, cu siguranţă că i-am fi văzut despicând pieptul, pentru a pune o bucată de ghiaţă pe inimă. In locul acestei operaţii, medicii se mulţumiau cu extracţii de sânge, având grijă să facă înţepături în ambele părţi ale pieptului.

Dacă în loc de cuţit medicul se decidea să-şi trateze pacientul cu doctorii, ajungea cam la acelaş rezultat. Substanţele de care uza, erau sau lipsite de valoare curativă, sau direct vătămătoare. Mai există încă droghişti în Anglia şi Statele Unite, cari-şi amintesc că au avut în rafturile lor un articol numit „muschiu de craniu". Era prescris de doctoripersoanelor anemice şi se vindea extrem de scump. Să vedeţi acum, cum se obţinea:

S'a observat că banditii şi criminalii au în genere un nivel de vitalitate, de excitabilitate foarte ridicat. Pe vremuri era obiceiul de a se lăsa cadavrele acestor răufăcători spânzurând de lanţuri în diverse puncte ale oraşului, spre a servi de pildă tineretului. Cu vremea pielea craniului dispărea şi suprafaţa sa se acoperia uneori cu un fel de muschiu. Aceasta era preţioasa substanţă ce se presupunea că absorbise vigoarea din creerul criminalului mort, şi se numia şi muschiu de spânzurat.

* * *

Mai înainte de descoperirea vaccinului, 10 la sută din mortalitatea Londrei se datora vărsatului. In oraşul Chester s'a găsit cu ocazia unui recensământ că din 14.713 persoane numai 1.600 nu-l avuseseră niciodată. La Londra, trei din cinci adulţi erau desfiguraţi de această boală şi nenumărate mii rămâneau orbi în fiecare an. Fetele se măritau foarte de vreme în acea epocă şi mamele înălţau rugi fierbinţi lui Dumnezeu, pentrucă să le ajute a-şi căpătui fiicele mai înainte de a se îmbolnăvi de vărsat.

Multe generaţii la rând, populaţia simplă dela ţară spunea că molipsindu-te de variola ce umbla printre vite, te imunizai faţă de cea care făcea atâtea ravagii în omenire. Doctorii ignorau însă această credinţă, până când Edward Jenner un medic de ţară se hotărî s'o examineze de aproape. Timp de aproape şapte ani colindă dela fermă la fermă şi află că variola nu se mai ivise în nici unul din cazurile în care o persoană se îmbolnăvise de uşorul vărsat al vitelor. Bazat pe această observaţie îşi vacină propriul copil, care avea atunci 18 luni cu limfa unei vaci infectate de vărsat.

Dacă ar fi făcut asta la Londra, ar fi fost cu siguranţă închis, dar ţăranii erau convinşi de eficacitatea intervenţiei şi când se văzu că micuţului nu i se întâmplase nimic rău, cerură şi alţii vacinul. Mulţi îi încercară valoarea, expunându-se maladiei şi în fiecare caz avură satisfacţia să constate imunitatea. Jenner publică atunci faimosul său tratat acum 134 de ani iar marii doctori ai Londrei îl luară în râs — toţi, afară de unul, Henry Cline, dela spitalul Sf. Toma care avu curajul nu numai să-l sprijine dar să şi vaccineze.

Vestea minunatelor rezultate se lăţi în toată lumea şi pe când Anglia mai căuta încă să-şi doboare marele om, Germania şi alte ţări sărbătoriau ziua de naştere a lui Jenner prin procesiuni şi servicii religioase.

* * *

In numărul viitor vom enumera alte descoperiri ale ştiinţei, care au scos omenirea din „vremurile fericite".

E. A.

Evenimente grave în Germania

ULTIMELE telegrame anunţă că Germania este în pragul unei revoluţii, al cărei scop ar fi reîntronarea vechei dinastii, deocamdată mascată printr'o regenţă, al cărei şef va fi fostul Kronprinz.

Intregul cabinet prusian a fost demis, o parte din miniştri arestaţi, iar cancelarul von Papen a fost numit comisar al Reichului în Prusia, aceasta cu toate protestele unanime ale celorlalte republici din federaţia germană, care privesc acest act drept o lovitură de stat, îndreptată împotriva actualei forme de guvernământ a Reichului.

Evenimentele din Germania au impresionat foarte mult toate cercurile politice europene.

Stânga: *Adolf Hitler, şeful naţional-socialiştilor germani;* sus: *Mareşalul Hindenburg preşedintele republicei germane,* dr. sus: *fostul Kaizer Willhelm al Germaniei;* dr. jos: *d-nii von Papen şi general Schleicher, ministrul de război, adevăratul autor al loviturii;* jos: *o manifestaţie naţional-socialistă, în Lustgarten, la Berlin.*

LA COLONIȘTII AROMÂNI

Sus: *Podoaba capilară a unei fete de colonist, din Cadrilater;* dr.: *In fața unei colibe, în zi de sărbătoare.*

OLIMP.... Haliacmon... Nestos... Orbelos... Nume amintitoare a anilor de sârguitoare învățătură, când ochii cuminți aplecați deasupra filelor cărții vedeau lumea prin prisma sonoră a frumosului și biruinții.

Inceputul epocei clasice...

Triburi pe jumătate barbare au năvălit în văile fertile— vechi basinuri lacustre — dela poalele sterililor munți ai Tesaliei și Epirului. Constrastul isbitor al solului a influențat asupra caracterelor elementului băștinaș. Dârz, cu dorul de libertate puternic infiltrat în sânge, istoria veacurilor e dură, presărată cu rebeliuni la fiecare pas.

Trecerea romanilor prin aceste locuri a lăsat urme adânci și puhoiul de năvălitori și de statornică stăpânire otomană și grecească mai apoi, n'au clintit din loc și nici n'au avut tăria să desnaționalizeze grupul compact al coloniștilor latini altoiți cu ramurile autohtone.

E vorba de Aromâni, frații noștri de sânge presărați prin văile Pindului.

Păstoritul, agricultura și mai ales negoțul sunt ocupațiile lor de căpetenie. Au sate înfloritoare, cu școli și biserici, iar locuințele li sunt zidite temeinic din piatră și numai în arare ținuturi prea sărace, locuitorii trăesc în bordeie.

In urma nenorocitului războí grecoturc, făcându-se schimb de populații, situația li s'a înăsprit până într'atât, încât au fost nevoiți să pornească în massă spre alt pământ, mai pacinic și mai îngăduitor, — cel românesc.

Așezați ici și colo pe întinsul Cadrilaterului vizitatorii Balcicului au prilejul să trăiască în chiar imediata lor apropiere.

Lași în urmă orașul cu impresie de stampă algeriană și nu departe pe un frumos pla-

Dreapta: *Femee de aromân, pornind la munca câmpului*

Crescuţi liberi, — în satele lor nu apărea nici picior de turc, decât pe vremea când se încasau dăjdiile, — nu se prea împacă nici cu autorităţile noastre.

Se simt la larg, nedepinzând de nimeni. De pasul care-l fac, nu vor să dea seamă nimănui.

De-aceea nu arareori în raporturile cu ei, administraţia s'a izbit de stavili nu tocmai lipsite de amuzament.

— Cum te chiamă? e întrebat tânărul care trebue să-şi facă serviciul militar.

— Ce te priveşte pe tine?

— Câţi ani ai?

— Nu ştiu....

Exemplul e edificator. Explicaţia e simplă. Popoarele cari i-au oprimat, n'au reuşit decât să concentreze în ei nevoia unei depline autorităţi. Ca mentalitate îl poţi asemui cu omul plămădit de o natură aspră şi îndrăzneaţă. Zarea largă e a lui. Nimeni nu trebue să cuteze să-i stăvilească drumul, iar pământul pe care-l munceşte, familia care o ocroteşte sunt bunuri în cari ochii oricărei legi n'au ce căuta.

Coloniştii aromâni sunt pentru noi un teren îmbelşugat în care prefacerile vor veni dela sine.

MARGARETA NICOLAU

Merele se coc dormind

SAVANŢII englezi experimentând în laboratoarele departamentului de cercetări ştiinţifice, au descoperit în ultima vreme că merele, după ce au fost culese şi depozitate, degajează o oarecare cantitate de bioxid de carbon. Ei au mai găsit că dacă acest gaz este amestecat cu proporţia necesară de aer, astfel încât merele „să adoarmă" pentru a vorbi astfel, fructele continuă procesul coacerii.

Se pare că merele putrezesc pentrucă locul unde sunt depozitate nu e suficient ventilat; atunci gazul degajat de fruct îi atacă învelişul şi determină descompunerea numită în genere putrezire.

Sus: *O casă de români macedoneni înstăriţi, aproape de Balcic;* dreapta: *fetiţă de colonist din Cadrilater.*

tou, sălăşluesc aşezările coloniştilor macedoneni.

E zi de sărbătoare.

Spre zări, cerul are culoarea unei petale proaspete de trandafir... Marea. Bordeie acoperite cu stuf şi mărăcini. se înşiruesc laolaltă cu clădiri, prin ale căror ferestre înalte, pătrunde puternic lumina.

Femeile stau la sfat în faţa locuinţelor; ţin în braţe copii-păpuşi, cu ochii clari, în cari nici pe departe nu poţi întrezări chipul închis, cioplit parcă în piatră al bărbatului sau femeii.

Priveşti atent la pieptănătura mamei. Părul bogat îşi strecoară coadele printre şiragurile de mărgele şi galbeni. E o gamă vie de culori, care întruchipează o tiară brăzdată cu fel de fel de desene ordonate, armonice. Potopul de mărgele înconjură bărbia, acoperă gâtul, smălţând cămaşa albă.

Dar fetele cu bonete de sub cari ies valuri nebunatece de franjuri!... Din toată făptura lor emană un primitivism plin de simpatie.

Mai încolo, la câţiva paşi, în plin câmp, au încins o horă. Nu se ţin de braţ — ca la noi — ci fiecare şi-a prins mâna de cordonul de piele, împodobit cu paftale grele, al vecinei. Joacă domol, abia mişcând picioarele în timp ce cântăreţul satului — cimpoierul, — cu faţa întoarsă spre şiragul băeţilor, scoate sunete prelung răscolitoare.

Deodată cu toţii au pornit într'o fugă vertiginoasă. Cam la vre-o două sute de metri se opresc şi dansul îşi reia pe dată acelaş tempo lin, monoton aproape plictisitor.

Raporturile dintre tineretul de ambe sexe, sunt inexistente.

Fata rămâne până la căsătorie deplin imaculată. Cu puţin timp mai înainte, mirele săvârşeşte un simulacru de răpire — dispărând cu ea într'un sat apropiat. Înştiinţaţi, apar imediat părinţii şi-şi dau încuviinţarea.

Ivindu-ţi-se prilejul să pătrunzi în intimitatea aromânilor, ai cea mai vie pildă de trăinicie a familiei. Credinţa şi statornicia sunt împinse până la fanatism.

Trădările se pedepsesc imediat cu moartea. Cuţitul dela brâu ai impresia că adesea îşi spune răspicat crezul.

Fetele joacă hora, în sunetele unui cimpoi

ANCHETELE NOASTRE

Cum vrea femeea să fie cucerită?...

....căci în definitiv asta este dorința fiecăreia, și a aceleia care îndreaptă toate armele de seducere în mod fățiș, ca și a celor ce sub un aspect de impusă seriozitate, așteaptă ocazii mai deosebite pentru a-și trăi micul roman de dragoste. Și fiindcă temperamentele și mentalitățile sunt atât de deosebite, după cum neidentice sunt viețile și trăsăturile fiecăruia, încercăm pe această cale să culegem printre cititoarele noastre mărturisirile preferințelor lor în felul cum ar voi să fie cucerite.

Din cauza unor neînsemnate lipse de tact, care jignesc amorul propriu... al fetei sal al femeei ce inclină în ascuns către un bărbat ce se interesează de ele, s'au întâmplat multe destrămări regretabile, cari, dacă ar fi fost evitate la vreme ar fi dat prilejul unei fericite vieți în doi.

Acum, când mentalitățile sunt în evoluție și

urmare în pag. 13.

Jos: *o pereche fericită;* st.: *femeea își iubește bărbatul mai mult când acesta renunță la ocupațiile-i zilnice, pentru a i-se consacra ei exclusiv.*

Trei cari vor să fie cucerite... și cuceresc la rândul lor

Târgul de fete de pe muntele Găina

In ziua de sf. Ilie satele din Ţara Moţilor rămân dominate de-o singură preocupare: târgul de fete de pe muntele Găina. E ziua în care se uită toate necazurile vieţii şi în locul lor entuziasmul ţâşneşte tumultos, până şi în cele mai scunde bordee. Tot timpul este destinat exclusiv pregătirilor în vederea faimosului târg, care se deschide a doua zi, în zorii zilei şi care se transformă în cea mai pitorească şi mai animată sărbătoare din Munţii Apuseni.

Odinioară, târgul acesta avea caracterul vulgar şi primitiv al târgurilor de sclave din Orient. Faimoşii nemeşi şi cavaleri teutoni se pretau la rolul sinistru al negustorilor de cadâne.

Iobagii Ţării Moţilor furnizau curţilor trufaşe întreg personalul de serviciu; apoi pentru aceşti nobili, târgul de fete de pe muntele Găina mai însemna o ocazie prielnică pentru a-şi satisface multe din fanteziile lor sentimentale.

Mai târziu când din negura secolelor a fost înlăturat acest obiceiu barbar, târgul a devenit locul de legământ pentru tinerii din cuprinsul ţinutului. Sub acest aspect, el a intrat în ritmul tradiţiilor din Ţara Moţilor şi se repetă în fiecare an sub forma celui mai original târg.

In zorii zilei, buciume lungi de câte 2-3 metri, din coaje de răchită, trâmbiţă asurzitor ca sirenele unei uzine. E un fel de chemare a logodnicilor; e cel mai grandios imn care se înalţă căsătoriei. In mijlocul pădurilor uriaşe şi a sutelor de muchi muntoase, care se proiectează nedefinite pe distanţe de zeci de kilometri, în jurul muntelui Găina, ecoul acestor buciume trezeşte toată suflarea din Munţii Apuseni, vuetul lor se risipeşte până în cele mai îndepărtate văgăuni. Ele anunţă deschiderea târgului, odată cu răsăritul soarelui şi la glasul lor, lumea în costume de sărbătoare începe să năvălească de prin toate văile. Intr'un ceas muntele este plin de o mare de capete. O bună parte dintre participanţi şi mai ales fetele şi părinţii acestora, s'au adăpostit în cursul nopţii, prin pădurile mărginaşe, iar costumul de sărbătoare l'au îmbrăcat lângă un isvor, dupăce şi-au îmbujorat obrajii cu apa proaspătă şi rece.

TÂRGUL

Odată târgul deschis, voinicii dau asaltul, iar bătrânii desfăşoară o activitate febrilă, în prezentarea celor veniţi pentru legământ. Viitoarele căsnicii se leagă la jocurile înfiripate lângă

butoaele cu băutură ale cârciumarilor. Importantul act din viaţă se reduce la cea mai simplă formalitate, se desfăşoară într'un cadru sumar, lipsit de sentimentalităţile romanţioase, care se produc în mod obicinuit, până la schimbarea verighetelor. După câteva jocuri svăpăiate, tinerii se prezintă uniţi părinţilor, iar zestrea se oferă în cele mai multe cazuri, chiar pe loc. Părinţii mai prudenţi, odată cu fetele, aduc şi darurile care constituiesc baza nouei căsnicii. Inainte vreme nu lipsiau nici preoţii, cari erau chemaţi să dea pe loc binecuvântarea lor. Cum însă vechile tradiţii ale târgului sunt în declin, în anul acesta logodiţii nu s'au bucurat de binecuvântări iar lăzile ţărăneşti pline cu zestrea fetelor, n'au fost prea abundente.

In schimb tradiţia a rămas intactă în ce priveşte laturea economică a târgului. Toate mărfurile se reduc la obiecte caracteristice unui târg de fete. Negustorii de verighete şi de inele ieftine, sunt cei mai căutaţi. Nimeni nu coboară fără o verighetă sau un inel de cinci lei, în deget. E amintirea cea mai preţioasă dela acest eveniment al moţilor şi în afară de veritabilii logodnici, toţi participanţii ţin să aibă senzaţia plăcută a unei logodne imaginare redusă măcar la semnul simbolic.

Cârciumarii sunt apoi al doilea factor care antrenează animaţia. Aceştia simt în mod real rentabilitatea târgului.

SFARŞITUL TÂRGULUI DE FETE

După câteva ore de intensă bucurie şi animaţie, târgul se sfârşeşte cam la ora când burghezii oraşelor îşi beau cafeaua cu lapte. Moţii n'au timp de pierdut nici pentru un asemenea eveniment. Cărările munţilor, după ora 12 sunt din nou pline de caravane, care coboară spre casă. Unele duc cu ele sâmburele unei fericiri noui, altele decepţia. Cei cari nu şi-au procurat fericirea la târgul de pe muntele Găina, trebuie să mai aştepte încă un an, dacă între timp destinul nu le orânduieşte altfel soarta.

In hazardul vieţii, muntele acesta arid s'a fixat ca un loc al fericirii. Şi moţii îi sunt recunoscători, chiar când în locul ei intervine desamăgirea, căci peste necazurile trecătoare, muntele acesta rămâne ca un altar al descătuşerii. E locul de unde a pornit conspiraţia naţionalistă a lui Avram Iancu.

V. MUNTEANU

Românii în străinătate

D-ra Pia Zguriadescu, a fost angajată de Opera de Stat din Viena

urmare din pag. 11

când prejudecățile dispar pe zi ce trece din calea femeilor ce și-au câștigat un loc în viața independentă, relațiile sociale dintre cei cari caută o tovărășie de scurtă sau lungă durată au căpătat și ele o altă înfățișare. Altfel se „curtează" o femee pe nisipul moale în costumul ispititor de baie, altfel se comportă bărbatul față de ea în salonul populat, la ceaiurile-bridge.

Un singur fapt rămâne identic, oricare ar fi locul și împrejurarea: femeea vrea să fie *cucerită;* cucerită cu răbdare, cu dovezi de abnegație și de prietenie și câștigată la momentul potrivit. Nu există femee adevărată care să se simtă ofensată când un bărbat o dorește.

Romantismul secolului trecut care a ridicat-o la rolul de sfinx sau de zeiță, a otrăvit mentalitatea multor femei cari refuzau să „se dăruiască" să „dea totul" bărbatului, care-i plăcea; ea rămânea doritoare dar neclintită la înălțimea pe care au cocoțat-o moraliștii contimporani, iar bărbatul, aprins și intimidat nu știa cum s'o atace. De aceea, în clipe de nestăpânire, o fura. Astăzi, fugile se înfăptuesc de comun acord, după lungi și chibzuite calcule budgetare cari analizează și zădărnicesc dorința pătimașe.

Stăruința îndelungată, alternanțele dintre dorință și indiferență, par să dea cele mai bune rezultate. Totuș, bărbatul care are naivitatea să creadă cuvântul de refuz al femeii, neținând seama de expresia ei din acea clipă, de înfiorarea ce se transmite prin privire, a pierdut ocazia momentului hotărîtor. Acel nepriceput riscă să rămână un desamăgit.

Unii afirmă că brutalitatea le-au dat cele mai bune rezultate. Se pare că sărutarea dată pe negândite, a reușit să grăbească multe consimțiri. Decât o sărutare greșit aplicată și dată la un moment neprielnic, riscă să strice jocul pentru totdeauna.

Femeea prețuește sentimentul bărbatului după nebuniile ce este în stare să le săvârșească pentru dânsa. Ea nu se mulțumește ca bărbatul să-i dea inima lui ci vrea să-l vadă dăruindu-i timpul și neglijându-și interesele.

Totuși, bărbații cu inclinații patologice au cele mai mari șanse de reușită. Femeea se apropie de aceștia cu tot sufletul, în dorința de-a aduce îndreptare și fericire în viața unor nenorociți. Căci dăruirea este suprema putere a femeei care-și cheltuește pe această cale surplusul de sentimente.

De asemeni o feme este totdeauna plăcut impresionată când bărbatul care-o dorește își schimbă de dragul ei felul de viață; dacă din fumător ce e refuză țigara, dacă din neglijent îmbrăcat ce e dă zilnică atenție exteriorului său, dacă omul leneș se pune pe muncă. E destul ca femeea să simtă puterea înrâurirei sale asupra bărbatului care-o dorește, pentru ca rezistența ei să dispară pe zi ce trece.

Căci mai presus de cerințele simțurilor, femeea este stăpânită de un complex de sentimente sufletești și cerebrale, ce trebuesc flatate, mulțumite și cucerite prin răbdare, bunătate și blândețe.

Totuș, mijloacele de cucerire sunt multe, felurite, și neașteptate.

Deschizând această anchetă apelăm la cititoarele noastre. Fiecare va găsi în viața ei câte un episod edificator, o întâmplare deosebită, ce merită a fi vestită. Publicăm orice răspunsuri fie și semnate cu un pseudonim, care să nu depășească treizeci de rânduri; toate răspunsurile ce vor fi găsite interesante și ce nu se vor depărta de chestiunea pe care o punem aci în discuția publică, vor apărea până în cel mult două săptămâni dela primirea lor, în coloanele revistei *„Realitatea Ilustrată"*, care începe cu acest număr o serie de anchete interesante printre cititorii și colaboratorii ei, dând astfel prilejul unor probleme serioase și distractive ce vor oglindi în răspunsurile date mentalitatea noastră, gusturile noastre, temperamentul nostru.

B. MADELEINE

FEMEI CELEBRE

O turistă extraordinară: Hester Lady Stanhope

In familiile domnitoare englezeşti există o lege biologică: din când în când un membru al lor se dedă unor excentricităţi fără seamăn.

Hester Lady Stanhope, fiica baronesei Stanhope, născută Pitt, sora favorită a lui Pitt şi fiica lui Chatham Pitt, avea să uimească lumea întreagă cu isprăvile ei fără pereche. Hester, lungă cât un grenadier, cu nasul mare şi ascuţit, caracteristica familiei Pitt, cu ochii albaştri, adânc cercetători, s'a născut în anul 1776. Mama ei muri când fetiţa avu patru anişori. O mamă vitregă, superficială şi nepăsătoare, dete copila pe seama unei educatoare. Iar tatăl ei un despot al casei, — omul care a construit prima barcă motor şi a inventat prima maşină de calculat — pare să se fi dezinteresat şi el de creşterea copilei. De altfel în casa aceea domnia o viaţă destul de turburată. Hester fugi, la vârsta de douăzeci şi patru de ani la bunica ei Stanhope, iar trei ani după aceea, când îi muri bunica plecă la unchiul ei, Pitt. Rămase şi la acesta trei ani, până la moartea lui. Aceştia erau anii de splendoare a vieţei sale de salon.

Personalitatea ei deosebită, conversaţia ei impetuoasă şi voluntară punea uneori în încurcătură până şi pe Lord Byron. Indrăgostită de frumosul Lord Grainville, deveni prietena lui. Acesta o părăsi plecând la Petersburg.

Hester vru să plece după el, încercă să se sinucidă, pentru ca în cele din urmă — să se resemneze să povestească cui voia s'audă, că fusese părăsită de Grainville, care o lăsase însărcinată. Moartea subită a lui Pitt schimbă cu desăvârşire situaţia Hesterei. Silită să trăiască dintr'o pensie mică, ea încercă să-şi creeze o viaţă modestă. Se hotărî să se mărite cu un fost

Hester lady Stanhope, la castelul lui Pitt. (După un tablou contemporan).

curtezan de al ei, Mr. Hill, dar se răsgândi şi încercă diverse aventuri, între alţii cu Canning, cu Sir John Moore. Viaţa ei ameninţa să se banalizeze.

In anul 1810 însoţi pe fratele ei la garnizoana lui din Gibraltar. Voia să facă doar o călătorie de trei săptămâni. Dar nu se mai întoarse niciodată în Europa. Deveni timp de douăzeci şi nouă de ani, până la moartea ei, cea mai extraordinară turistă din câte s'au pomenit.

Cu însoţitoarea ei engleză, cu doctorul ei şi cu o suită de servitori plecă din Gibraltar, ancoră la Malta, la Atena, opri la Constantinopol. Avu dorinţa să vadă pe Napoleon în persoană. Dar ministrul Canning opri să i se elibereze paşaportul. In anul 1811 porni spre Egipt. Un naufragiu în apropiere de Rhodos o asvârli pe o stâncă, unde rămase treizeci de ore până fu salvată. Cu rochia sfâşiată de accident trebui să se îmbrace cu haine bărbăteşti turceşti: atunci nu le-a mai lepădat cât a trăit. Costumul ei se compunea din şalvari de catifea purpurie, brodaţi cu galben, turban de caşmir, vestă de brocat, pelerină de blană, sabie bătută în briliante. Işi făcu intrarea în Cairo asemenea unei regine triumfătoare. Mehemed Ali o aşteptă şi o primi cu un fast ca în poveste, impresionant de grandios.

Plecă mai departe la Iaffa, la Ierusalim, la Damasc. Mrs. Fay, însoţitoarea ei fu obligată să poarte şi dânsa pantaloni. Dar nimic n'o putu îndupleca să călărească bărbăteşte. Buna englezoaică nu avea în vinele ei, sângele familiei Pitt.

Hester fu prevenită să nu plece la Damasc: fanatismul turcesc nu va tolera cu nici un preţ o femee nevoalată şi cu pantaloni.

„Nu-mi rămâne decât să-i iau prin surprindere" hotărî intrepida călătoare care nu renunţa niciodată la proectele ei.

Pe la amiază îşi făcu intrarea în Damasc. Poporul rămase înlemnit de spaimă şi de mirare. Invinşi de înfăţişarea puternică şi de cuceritoarea înrâurire a acestei femei înalte, cu privirea strălucitoare, orientalii cu fantezia aţâţată de această apariţie extraordinară, o proclamară regină.

Hester vru să viziteze ruinele din Palmyra. Refuză escorta militară oferită de sultanul din Damasc. Se încredea în firea primitoare a beduinilor, cari, încântaţi de felul cum călăria, o numiră membră a tribului lor. Locuitorii Palmyrei o încoronează cu flori sub ruinele templului din Zenobia şi o asemuiră cu acea antică regină din Palmyra, despre care istoria spune că avea siguranţă la poruncă, rezistenţă la nenorocire, înţelepciune în afaceri, viclenie în politică, îndrăzneală fără seamăn şi ambiţie fără margini. Acea Zenobie fusese într'adevăr o regină peste ţară şi popor.

Iar această Hester, care era primită în Siria şi în tot locul ca o fiinţă nu numai regească, dar şi supraomenească, avea nu mai puţin puterea unei regine, deşi nu era decât o pasională turistă.

Dar ea se considera mai mult decât o împărăteasă imaginară, şi domni cu adevărat. Dacă cumva vre-un ghiaur era omorît prin locuri pustii poruncia imediat pedepsirea vinovatului. Sili guvernul Sultanului la o expediţie răzbunătoare, arzând până 'n temelii douăzeci şi cinci de sate şi masacrând sute de locuitori.

Parlamentul francez îi mulţu-

...apariţia ei nevoalată în Damasc, ar fi produs serioase turburări, printre mahomedanii fanatici

mi oficial şi cu toate onorurile pentru serviciile aduse.

Vorbind despre Arabi, Hester spunea totdeauna: *„Poporul meu"*. Se puse bine cu vecinul ei duşman, Emirul Beschyr. Dar probabil că ministrul Canning îi ajutase la această relaţie diplomatică.

Lady Stanhope avea reşedinţa ei ca o adevărată regină. Zăcând câtva timp bolnavă de ciumă, ea medită asupra zădărniciei vieţii. Şi atunci porni să descopere o mânăstire izolată pe o stâncă din Liban, aproape de vechiul Sidon.

Pentru a doua oară i se deschidea poarta ce duce în lumea întunecată a uitării. Dar Hester nu cedă. Cu învoirea Sultanului plecă la Ascalon, în căutarea unei comori de trei milioane de piese de aur, ascunse într'un templu dărâmat. Dar nu găsi decât o statue antică şi puse pe medicul ei s'o sfărîme în bucăţi ca să dovedească astfel dezinteresarea ei. In 1816 porni mai departe în Libanon şi se opri acolo, într'un sat sărăcăcios, unde rămase douăzeci de ani, până la moartea ei. Satul ei de reşedinţă se numia Duhinun. Ocupă împreună cu suita ei împuţinată câteva case de piatră; plantă o grădină cu iarbă şi flori deasupra stâncei pietroase, cu vederea înspre Mediterana.

Din când în când europeni curioşi veniau s'o viziteze; unii erau primiţi şi găzduiţi; aceştia povesteau despre măreţia ei, despre clarviziunea ei căpătată în mediul superstiţios al arabilor. Mai spuneau despre doi cai sfinţi ce-i ţinea gata înhămaţi să ducă pe sfântul Mahdi, înviatul, ca Messia la Ierusalim.

Bugetul ciudatei sale împărăţii era subvenţionat din propria ei pungă. Se îndatoră la cămătari. Slugile ei engleze o prădau şi o părăsiră, în afară de medicul ei credincios şi de câteva femei din partea locului. Acestui medic al ei îi datorăm ceeace ştim despre ciudata viaţă a Hesterei. El îşi însemna toate întâmplările petrecute la această Curte şi în această împărăţie, devenind historiograful ei. Peste zi împărăteasa stătea în pat, iar noaptea se scula, privia în depărtarea întunecată, plângea, visa, trăgea din narghilea, încerca tăişul sabiei sale arabe, căci uneori o apuca vechiul ei temperament şi-şi amenința suita învârtind prin aer arma ei grozavă.

Suita ei se compunea din servitoarele ce o furau şi o prădau, lăsând gospodăria vraişte, şi din trei duzini de pisici.

Era certată cu toţi foştii ei prieteni, până şi cu fratele ei mai mare, lordul Hardwick. I se scrise că pensia ei va fi întrebuinţată la achitarea datoriilor scandaloase. Hester adresă câteva scrisori energice lui Palmerston, Reginei, lui Wellington. Dar fără vre-un rezultat. Şi atunci se resemnă. Concediă până şi pe ultimul ei prieten credincios, pe doctorul Meryon.

La vârsta de şaizeci de ani, în Iunie 1839, îşi dete sufletul. Cele câteva slugi furară imediat tot ce putea fi luat şi transportat. In căsuţa de piatră de pe stânca roşcată, în mijlocul grădinei părăginite, moarta, întinsă pe patul sdrenţuit, cu nasul şi mai ascuţit ca în timpul vieţei, fu jelită de corul de pisici ce urlau fioros în noaptea înstelată.

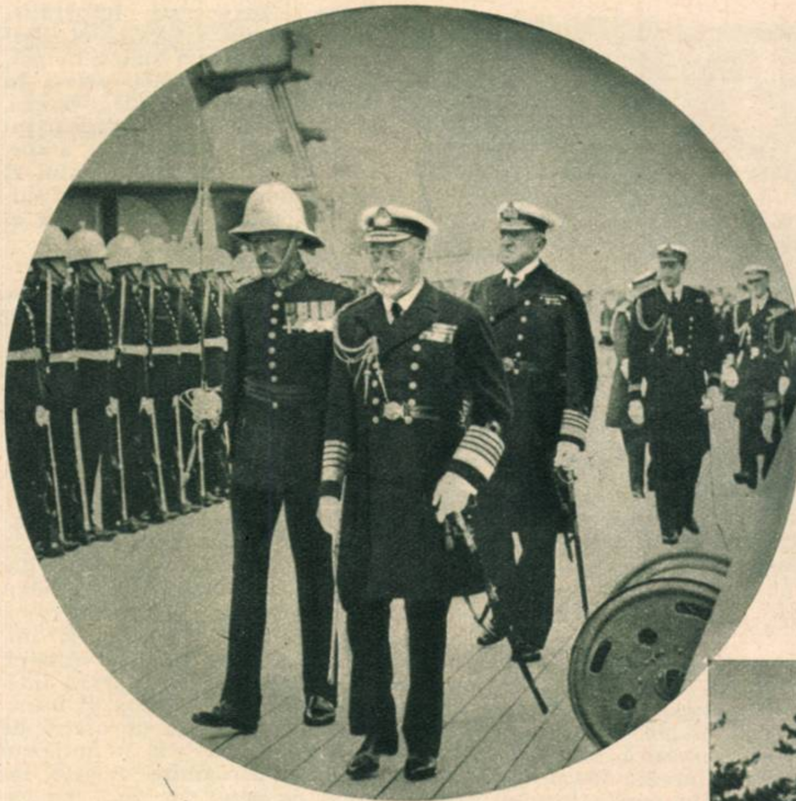
B. M.

De Luni până Duminică

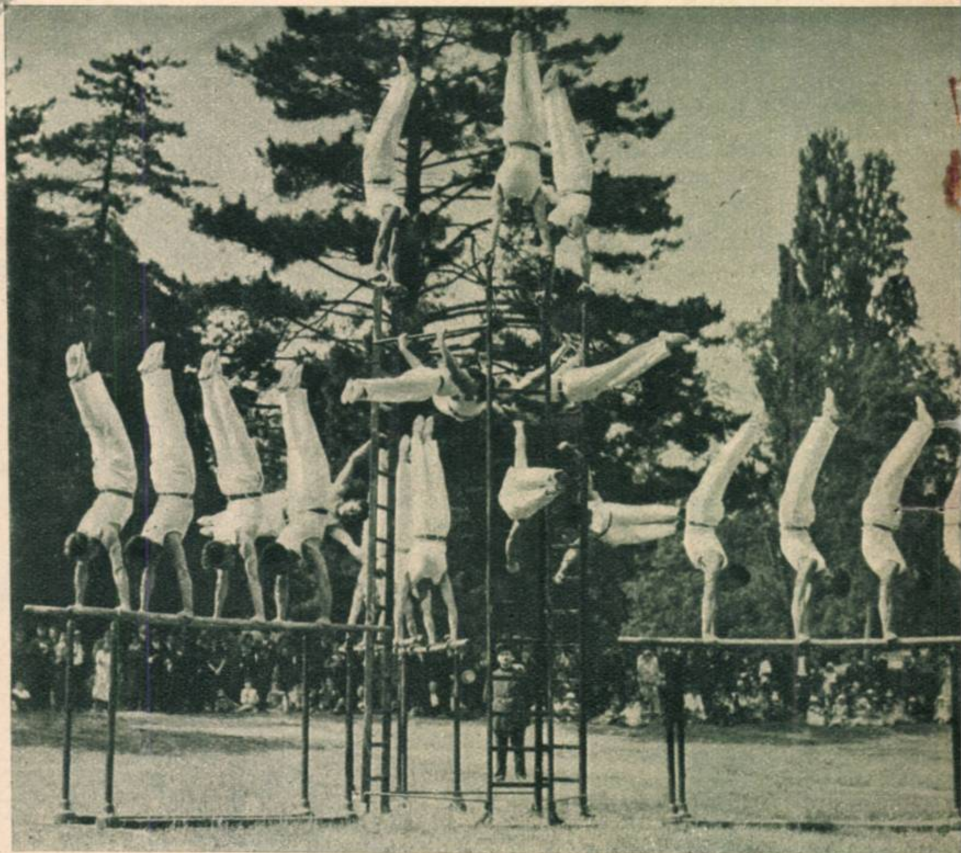
Stânga de sus în jos: *I. Regele George al Angliei a vizitat de curând crucişătorul de linie Nelson, care a plecat în Indii, pentru a-şi lua cantonamentul la Calcutta. II. La Catedrala Westminster din Londra a avut loc de curând un requiem pentru comemorarea morţii ex-regelui Manuel al Portugaliei. In fotografia noastră vedem pe ex-regele Alfons al Spaniei, ducele de Gloucester, reprezentând pe regele Angliei şi pe regina mamă a Portugaliei, eşind dela serviciul religios. III. Sicriul în care se află corpul marelui industriaş cehoslovac Bata, este transportat spre cimitirul din Zlin.*

Mijloc: *Pompierii din Paris au organizat o mare serbare câmpenească, cu care ocazie au executat figura sportivă pe care o prezentăm în clişeul nostru.*

Mijloc jos: *Zilele trecute a început la New-York procesul răpirii şi asasinării micului Charles-August-Lindberg. In fotografia noastră, vedem pe fostul portar al casei lui Lindberg dela Hopewell, Ollie Wheatley şi pe Betty Gow, guvernanta copilului, după ce au fost audiaţi ca martori.*

Stânga în medalion: *Cu toate că guvernul francez a oprit manifestațiunile oficiale și populare, cu ocazia zilei de 14 Iulie, sărbătoare națională a Franței, din cauza catastrofei submarinului „Promethée", piața bursei din Paris a fost totuș transformată într'un dancing popular.* Dr. sus: *In prezența prințului de Wales, s'a făcut în Anglia desvelirea unui monument, în amintirea semnării de către regele Ioan a „Magnei-Charta". Când s'a tras însă pânza de pe monument s'a constatat că întregul soclu era mânjit într'un hal fără de hal, cu creozot.* Dreapta: *Colonelul american E. J. Leckie (dr.) și căpitanul A. B. Whidden (st.) au descoperit pe o insulă aproape de Costa-Rica o comoară de aur în valoare de 9.600.000.000 lei, îngropat acolo de căpitanul englez Graham, care dezertând din marina regală, a condus multă vreme o bandă de pirați.* Dr. jos: *Miss Amelia Earhart, care a trecut singură în avion Oceanul Atlantic, a fost primită la New-York cu un entuziasm indescriptibil. Fotografia noastră arată pe celebra aviatoare, răspunzând aclamațiunilor mulțimii.*

DIN LITERATURA GREACA MODERNA

Inceputul şi sfârşitul unei cărţi, care n'are mijloc

de GRIGORE XENOPOL

I
O CRIMĂ INEXPLICABILĂ

COMISARUL Antonios Iannelys se ducea, la zece şi un sfert seara, la locuinţa unei rude, unde cu două ore în urmă, îşi lăsase soţia şi sora. Socotia să stea acolo vreo oră, să facă un pichet cu Periclys, şi apoi să le ia şi să se întoarcă la căsuţa lor.

Umbla foarte voios, cu paşi mărunţi şi vioi. Mantaua lui descheiată, flutura la suflarea vântului răcoros de toamnă, cu un sgomot atât de vesel, încât credeai că râde. Cerul era acoperit icicolo. Razele lunii se revărsau albicioase ca lumina zorilor, de sub un nor enorm şi bălţat. Toate felinarele erau stinse. Din loc în loc, din vreo cafenea sau din vreo tutungerie, — celelalte prăvălii erau închise, — se reflectau în stradă fâşii de lumină, roşiatice. Intre luminile oraşului şi lumina cerului era un contrast sălbatic, ca între sânge şi lapte. Altul poate s'ar fi simţit indispus într'o asemenea noapte... Dar sufletul d-lui comisar avea particularitatea să înmagazineze şi să păstreze voioşia, pe care apoi o savura pe îndelete. Cu puţin în urmă, la cafenea, — unde, după expresia lui, se ducea uneori „ca să vadă vreo revistă ilustrată sau vreun om", — discutase cu un prieten, profesor, despre marele telescop ce se plănuia pentru Expoziţia dela Paris. Auzi, domnule, să se aducă luna la o distanţă de o mie metri! Ar fi extraordinar, minunat! Aşa dar, s'ar putea vedea şi animalele şi plantele şi oamenii şi tot ce se mai află colo sus? Inchipueşte-ţi!... Şi din acel moment, numai la asta se gândia naivul comisar, şi-şi făuria închipuiri şi visa şi se bucura — bucurie mare şi sinceră — pentru noua cucerire a omenirii.

Acest Antonios Iannelys — era un soi special de om. Paradoxalul se datora nepotrivirii profesiei cu înfăţişarea şi firea lui. Faţa acea grăsulie şi fragedă, ca de femee; ochii miopi cu ochelarii de aur; mustaţa, neagră şi groasă, îndreptată paşnic în jos; talia mijlocie, ce părea cu mult mai scurtă decât era în realitate din cauza obezităţii; mâinile albe, cu nişte vinişoare albastre pline de nobleţă; fineţea manierelor, datorită temperamentului său; dulceaţa limbajului, căpătată printr'o creştere aleasă; relativa desvoltare a intelectului şi cultivarea ceva mai îngrijită a sufletului, — toate astea, împreună cu nişte mici cusururi nervoase şi inofensive, puteau să facă la perfecţie un profesor, un magistrat un farmacist, şi poate un artist. Dar Iannelys preferase să intre în poliţie, atras de galon, pe care i-l asigura imediat diploma, şi mai ales de nişte planuri mari pentru reorganizarea corpului poliţienesc, pe cari răposatul Tricupys, etc., etc. Planurile rămaseră, fireşte, planuri. Iannelys se desamăgise repede şi vru să demisioneze; dar famililia lui, care nu înţelegea să-şi piardă „mărirea", stărui mult până când interveni şi înaintarea, ceeace avu darul să-l reţină pentru totdeauna. Astfel se explică fenomenul paradoxal şi surprinzător al poliţistului paşnic, care nici galoanele nu şi le admira, nici sabia nu şi-o zăngănia, nici pe cetăţeni nu-i bătea — mai cu seamă atunci când cugeta la cuceririle omenirii şi la luna adusă la o distanţă de o mie metri.

In timp ce gândia, că dacă telescopul era să reuşească în adevăr, trebuia să facă tot posibilul ca să se repeadă până la Paris, o luă depe strada Pinacotecii la dreapta, pe strada Arahovys, şi continuă să urce spre Pefcakia *).

La încrucişarea străzii Mavromihalis se întâlni cu un om.

O fi fost al şaselea sau al şaptelea pe care-l vedea, de când pornise dela cafenea.

Purta un palton de un cenuşiu atât de deschis, încât apărea aproape alb. Foarte ciudat palton... Şi omul părea înalt.

Iannelys îi aruncă o privire, cu toată indiferenţa trecătorului cufundat în gânduri frumoase şi merse mai departe. Omul cu paltonul rămase în urmă. De bună seamă continua să meargă spre strada Mavromihalys.

Dar după puţin timp, Iannelys auzi în urma-i paşi, şi-şi întoarse capul. Era întâia oară, de când devenise comisar, că se întorcea spre paşi ce se auziau în urma sa. Şi totuşi, o făcu acum. Pentruce oare? Poate pentru că fără să-şi dea seama, îşi făurise deplină convingere că omul cu paltonul îşi continua drumul pe strada Mavromihalys, astfel încât i se păru ciudată schimbarea bruscă a direcţiei lui iniţiale. Şi se întoarse ca să se asigure.

Da, omul cu paltonul o luase pe strada Arahovys şi venia în urma lui.

După ce Iannelys se asigură că-i aşa, îşi reluă firul gândurilor, pe care abia îl întrerupsese, pentru două sau trei secunde.

Cu închipuirea sa, se şi dusese la Paris. Se găsia acolo undeva acum — poate în vreo sală mare şi boltită a Observatorului Astronomic — şi privia prin ochiul de cristal al Uriaşului, cu pleoapele de bronz. Şi marele focar al telescopului, deschizându-se imens şi luminos, ca orizontul unei lumi noui, era plin de un fragment, din lună, de un peisaj ceresc, galben ca aurul şi luminos de o aureolă veselă. Şi acest peisaj fantastic avea palate luxoase, trandafirii şi albe, ce se zăriau parcă din mijlocul unor păduri cu arbori ciudaţi, galben-aurii, şi oglindindu-se într'un lac azuriu. Il impresiona foarte mult liniştea adâncă şi tainică a acelei lumi depărtate, pe care o vedea trăind şi mişcându-se, fără s'o audă. Stupoarea lui avea o uşoară nuanţă de frică copilărească... Existau şi fiinţe omeneşti colo sus. Semănau mult cu oamenii depe pământ şi aveau în fizionomie şi în mişcări ceva care-i reamintia figuri cunoscute, cum le vedea uneori în somnul lui, transformate şi bizare. Şi tot ca în vis, văzu colo sus în clipa când voia însfârşit să-şi retragă ochiul dela telescop, şi pe omul cu paltonul.

Pe neaşteptate (despre asta n'ar fi putut spune îndată dacă era tot o simplă închipuire sau cruda realitate) i se păru că i s'ar fi aplicat pe la spate o puternică lovitură de ciomag în ceafă; şi aceastâ lovitură fu însoţită de sgomot, de o detunătură asurzitoare ca de tun. Un fulger teribil, întâi alb, apoi galben, treptat violet, şi la urmă roşu, îl orbi — şi peisajul lunar pieri. După aceea, se cufundă în întuneric adânc, se clătină şi se prăbuşi la pământ.

Prăbuşirea, — care surveni aproape în mijlocul drumului, puţin timp după ce trecuse de strada Ippocratos, — îl aduse deodată la realitate. Şi văzu totul limpede în mintea lui. Il împuşcase pe la spate omul cu paltonul, şi o luase la fugă. Ii auzise paşii, repezi depărtându-se într'una, în tăcerea nopţii. Glonţul îl nimerise în cap. Era foarte greu rănit. Gândi că muria...

Iar începu să-i apară totul confuz. Auzi şi alţi paşi repezi, precum şi glasuri întretăiate, îngrijorate. Ecoul lor se apropia de el... se tot apropia. I se părea foarte curios că nu simte nicio durere. Se vede că nu era nimic; glonţul i-o fi sdrelit pielea. Gândi că trăia. Ceva umed şi călduţ îi scălda gâtul şi spinarea. Şi vântul rece de toamnă îi răcia fruntea, i-o îngheţa.

Atunci cineva îl pipăi, îl apucă de mână, îl sgâlţăi uşor. Şi un glas străin şi depărtat, foarte depărtat, caşicum ar fi venit de sus, din lună, întrebă:

— Cine v'a lovit, domnule comisar ?

Intrebarea i se păru curioasă, aproape de râs. Trecu destul timp până să răspundă.... Intre acestea apăru din nou, în faţa ploapelor sale închise, peisajul lunar, cum îl vedea înainte. Numai că acum ţeava telescopului era ca o scară nesfârşită, îndreptată spre cer; şi începu să urce această scară, s'o ure....

— E mort? întrebă atunci un alt glas, pe care, spre deosebire de celălalt, îl auzia de jos, în urma lui.

— Păi ştiu şi eu! zise primul glas. Şi repetă întrebarea:

— Cine v'a lovit, domnule comisar?

Şi pe acest glas Iannelys îl auzi acum tot de jos, din adânc. Şi urcând într'una, fugind mereu, se întoarse şi răspunse:

— Unul înalt... cu paltonul alb...

Vru să adaoge ceva, dar nu reuşi.

Scara se sfârşise. Iannelys se trezi în lună. Acolo i se păru că era şi casa rudelor, la care se ducea. Iată şi soţia şi sora lui:

— „Dar dece ai întârziat atât??

— O! sunt aşa de multe trepte până aci!"

— „Aide, e timpul să plecăm.

— „Inainte, pregătiţi-vă. Suntem gata, mergem".

Şi le îmbrăţişă şi le sărută. Şi-l îmbrăţişară şi ele, şi-l sărutară mult, mult....

Pe urmă, nimic. Iannelys era mort.

II

După expresia ziarelor, „evenimentul sguduise tot publicul athenian". Ceva mai mult, îl înebunise.

Aşa de stranie, aşa de misterioasă, aşa de nedreaptă omucidere nu preocupase niciodată presa, opinia publică şi poliţia.

Şi presa nu încetă să ţină în curent, zilnic, opinia publică cu mersul instrucţiei judiciare.

Amănunte emoţionante, în legătură cu crima, gâdilau curiozitatea mulţimii. Instrucţia însă înainta pe un drum întunecos, şi cu cât înainta cu atât întunericul se făcea mai des. Fu arestat şi un om, dar nu se putu dovedi de loc că acesta era ucigaşul. Tot ce se svonia într'o zi, a doua zi se desminţia.

Şi acum, să povestim lucrurile dela început:

In noaptea de 11 Noembrie, pe la zece şi jumătate, pe strada Arahovys, Antonios Iannelys fu împuşcat de către un necunoscut. Glonţul îl lovise în ceafă, nu la mijloc, ci la dreapta; îi străpunse osul şi se înfipse în creer. Acolo se opri, puţin mai sus de urechea stângă.

Trajectoria şi forţa de penetraţie a glonţului dovedesc că, dacă necunoscutul era înarmat cu un revolver obişnuit, nu s'ar fi aflat la o distanţă mai mare de zece paşi, şi că ar fi tras depe trotuarul drept, (presupunând ca Iannelys căzuse cum umbla, adică în mijlocul străzii şi cu fruntea spre Pefcakia).

Un sergent-major, anume Nicolopol, cu prietenul său, un tânăr tipograf, anume Calomirys, venind în momentul acela depe strada Asclypios şi auzind împuşcătura, alergară într'acolo cei dintâi.

Comisarul era căzut; corpul lui inert era susţinut de braţu-i stâng, răsucit; capul său era înclinat înainte; ochii-i erau închişi. Nu era însă cu totul fără cunoştinţă, deoarece atât Nicolopol cât şi Calomirys afirmară că-l auziseră gemând.

Inainte de a cerceta altceva, încercară amândoi să-l ridice. Fu imposibil; corpul lui Iannelys atârna greu ca plumbul. Atunci văzură că era lovit la cap, şi se cutremură că moartea se apropia.

— Cine v'a lovit, domnule comisar? întrebă Nicolopol.

Niciun răspuns.

Trecură câteva secunde. Gemetele de suferinţă încetară. Rănitul nu mai dădea niciun semn de viaţă.

— E mort? întrebă atunci Calomirys.

— Păi ştiu şi eu! răspunse Nicolopol. Şi repetă întrebarea mai tare:

— Cine v'a lovit, domnule comisar?

*) Brădet.

Iannelys păru că se trezeşte dintr'un somn adânc. Se mişcă puţin şi cu un suspin răguşit, scoase aceste cuvinte:

—Unul înalt... cu paltonul alb... în lună.

Ultimul cuvânt, — povesteşte Calomirys, — îl pronunţă mai tare; împreună cu el suspinu-i răguşit se întări... pe urmă iarăş slăbi... şi încetul cu încetul se stinse.

Puţin timp după ce Iannelys îşi dădu sufletul, sosi la locul dramei un gardist. Venia depe strada Ippocratos şi, abia ajuns pe strada Arahovys, văzu grupul celor trei şi se apropie de ei. Asta din întâmplare, fiindcă nu auzise împuşcătura. Se vede că arma necunoscutului nu făcuse sgomot puternic, întrucât şi oameni aflători mai aproape nu percepuseră nimic. Aşa, de pildă, cei din locuinţele vecine, cufundate în somn, nu fură alarmaţi de loc. Cel puţin nicio fereastră, nicio poartă nu se deschise. Poate să fi auzit şi cineva dinăuntru, dar să nu fi vrut să privească sau să iasă afară....

Gardistul ascultă toate câte îi spuseră Nicolopol şi Calomirys, se uită cercetător la mort şi cu expresia unei foarte adânci surprinderi exclamă:

—Ba! e domnul Iannelys!

— Domnul Iannelys? zise şi sergentul-major, care nu cunoştea pe comisar de cât numai din auzite.

Tipograful privi pe mort curios, fără să spună nimic. Nici din auzite nu-l cunoştea el pe Iannelys. Şi numele auzit pentru prima oară se înfigea ca un cui în memoria lui, ca să-i rămână acolo pentru toată viaţa.

Moartea fulgerătoare paralizase energia celor trei oameni. Nu mai ştiau ce să facă... Gardistul ezita între urmărirea criminalului şi transportarea cadavrului. Sergentul-major propuse să se ducă la secţie. Tipograful întrebă pe gardist dacă cunoaşte adresa lui Iannelys şi spuse că trebuia să se cheme o trăsură. Intre acestea, trecătorii depe străzile învecinate erau atraşi de discuţia celor trei, care răsuna în mod neobişnuit, şi se apropiau ca să vadă ce se întâmplase colo jos. Puţin, se formă în jurul mortului un mic grup.

Intretimp ucigaşul necunoscut, omul înalt cu paltonul alb, putuse să dispară. Destul de misterioasă şi dispariţia asta. Când Nicolopol şi Calomirys ajunseră la faţa locului, strada Arahovys era pustie. Dar nici pe strada Ippocratos, depe care venise gardistul, nu era suflet de om. Poate că ucigaşul o fi fugit până la strada Mavromihalys şi apoi o fi cotit la dreapta sau la stânga. Ciudat însă e faptul că nimeni nu auzise paşi de om fugind. Nu cumva intrase în vreo casă din apropiere? Foarte îndrăzneaţă ipoteză.

Sigur e că după ce trecuse prima alarmă, gardistul socotise zadarnic să mai urmărească pe necunoscut. Nu se îndoia — înţelept om — că putea să cutreere mult şi bine toate străzile de prin prejur, fără să întâlnească nici urmă de palton alb... După aceea, sgomotul unei trăsuri, care venia tocmai în momentul acela, îl făcu să se hotărască pentru transportarea mortului. Drept urmare alergă în întâmpinarea ei, şi când fu aproape porunci să oprească.

— Ce s'a întâmplat?

— Stăi... vei ridica un om ucis... ia-o pe strada Arahovys...

— Păi am oameni în trăsură

— Dă-i jos!

Când un gardist stărue — la Athena cel puţin — un birjar n'are altceva de făcut decât să se supună, oricât de neraţională i s'ar părea stăruinţa. Şi gardistul avea de gând să stărue până'n pânzele albe, fiind vorba de un om ucis şi încă un ofiţer. Birjarul înţelesese asta numaidecât şi nu păru de loc dispus să se împotrivească. Pe urmă şi persoanele pe care le avea în trăsură, îndată ce aflară despre ce-i vorba, se grăbiră să coboare fără nici un murmur. Era un mic avocat cu mama lui, se întorceau acasă. Dar casa le era în apropiere şi asta explică şi supunerea lor.

Şi pe când micul avocat şi mama sa, căreia îi oferise braţul, se depărtau grăbiţi şi emoţionaţi, trăsura sosi încet pe strada Arahovys şi se apropie de cel ucis.

— Barem să nu-mi murdărească trăsura, zise birjarul.

Gardistul nu răspunse nimic. Dar împăturind şi făcând sul mantaua comisarului, îi dădu forma unei perne, pe care sprijini cu băgare de seamă, în trăsură, ceafa plină de sânge. Cine din acei cari, cu un sfert de oră înainte, văzuseră mantaua fluturând cu un sgomot plin de viaţă, ar fi crezut că era să servească vreodată pentru un asemenea lucru!?...

Trăsura se îndreptă spre secţie. Acolo se depuseră declaraţiile primilor martori, ale sergentului-major şi ale tipografului. Fu chemat şi un doctor care atestă moartea.

După asta, porniră spre strada Mitropoliei, unde era locuinţa lui Iannelys.

Bătăile puternice în poartă treziră servitoarea, care se repezi să-şi trezească stăpâna cu urlete sfâşietoare. Ingrozită, mama lui Iannelys, îşi întrerupse somnul plin de vise, ca să afle acea înfricoşătoare realitate... Dădu să se scoale, dar îndată se prăbuşi leşinată. Fu un leşin lung, întrerupt la intervale de delir.

Urcară mortul în casă şi-l culcară pe patul lui. Cei doi copilaşi ai săi, cufundaţi în somnul copilăresc, se treziră şi ei din cauza sgomotului şi începură să plângă. Nevinovatele, neştiutoarele lor plânsete, erau singurele bocete ale acelei nopţi de veghe.

„Inchipuiţi-vă — scria în ziua următoare un ziar — cutremurarea soţiei şi a sorei lui Iannelys, când în locul celui pe care-l aşteptau la locuinţa d-lui doctor Diamantidos, unde se aflau în timpul oribilei drame, văzură pe servitoarea lor palidă, agitată, ca eşită din minţi... Şi cu aceeaşi trăsură care transportase pe cel ucis, se întoarseră acasă şi femeile, ucise aproape şi ele de durerea ce le-o pricinuise trăsnitoarea veste".

Amănuntul din urmă mai ales, — care, notaţi, era inexact, — mişcase adânc pe cei simţitori, şi nu rămase doamnă la Athena care să nu zică :

— Ah, nenorocitele!

. . . .

NEBUNUL PISAKYS

Nebunul acela era cu totul inofensiv. Vizitatorii ospiciului puteau să se apropie de el fără teamă. Gardienii îl lăsau să circule liber. N'avea crize, nu manifesta dispoziţii de evadare. Era blând, ascultător, mai mult tăcut, cufundat în visarea lui continuă.

— Dar cine-i el?
— Pisakys, domnule, faimosul Pisakys.
— Care Pisakys?
— Ei, nu vă aduceţi aminte de Pisakys, care se înfăţişase într'o zi la procuror şi voise zor nevoie să-l convingă că el omorâse pe Iannelys?
— A! da!... da!... ăsta e? *Ba!*

Şi deodată era evocată istoria aceea stranie, tragi-comică, a smintitului, pe care-l înebunise misterioasa crimă, şi-şi închipuise că el era criminalul necunoscut şi de neprins, iar când văzu că nimeni nu-l crede, înebunise deabinelea...

— Prototipul nebunului!... Şi mai crede asta, sărmanul?
—E foarte sigur chiar. Asta-i doar nebunia lui. Câte odată, noaptea, aiurează: „Am omorît un om!... Am omorît un om!"

Adevărul e că de mult nu mai aiurase. In adâncul sufletului său, începuse să se îndoiască şi el: Il omorîse sau nu-l omorîse? Nu? Totuş amănuntele acelei nopţi îi apăreau aşa de vii, aşa de limpezi!... Da; îl omorâse! Cu neputinţă să fi fost jucăria închipuirii sale! Le arătase paltonul lui cenuşiu... îl îmbrăcase chiar într'o noapte luminată de lună şi pe jumătate înorată, ca noaptea aceea. Nimic! găsiau că-i prea confuz... imposibil să fi fost ăsta paltonul „alb" al criminalului... Ah! ce nesocotinţă făcuse aruncând revolverul în fântână!... Le spunea să caute, să-l găsească, şi ei râdeau. Nimeni nu-i dădea crezare... Şi 'n loc să-i trimeată la închisoare, îl trimeseră la ospiciul de nebuni.

Dar, la dreptul vorbind, cum să-l creadă? Inchipuiţi-vă pe cel mai paşnic, pe cel mai puţin rău şi mai nevătămător om pe care-l cunoaşteţi, un intelectual, un savant, apărând pe neaşteptate ca ucigaşul unui poliţist, pe care nu-l văzuse niciodată, despre care nici măcar nu auzise vreodată în viaţa lui şi să susţină că-l întâlnise noaptea pe stradă, şi că i-a trimis un glonţ aşa, numai de gust, dintr'o ţicneală!... Dar se fac oare asemenea lucruri? Numai în capul unui nebun puteau să încolţească!

Şi totuşi Pisakys îşi recapitulează tot procesul psihologic, tot firul gândurilor, şirul impresiilor, precum şi coincidenţa împrejurărilor cari îl împinseră la crimă.

Nu-i adevărat deci că nutria o ură ascunsă şi neîmpăcată împotriva societăţii? Nu-i adevărat că i se fixase în cap ideea de a se răsbuna împotriva tuturor printr'unul singur, să omoare pe ascuns pe primul din cei puternici şi nedrepţi, pe primul purtător de sabie, pe care l'ar fi întâlnit în drumul său? Şi nu-şi procurase tocmai pentru asta un revolver? Şi în noaptea aceea, pe strada Arahovys, nu întâlnise un ofiţer? Şi nu-l urmărise? şi nu-l împuşcase pe la spate? şi nu se refugiase apoi în casa unde locuia, colo aproape, fără să-l vadă nimeni?

Nu-i adevărat că simţise cea mai mare bucurie a răsbunării şi că pentru puţin timp — o oră sau o zi ?— fu cel mai fericit om? Nu-i adevărat că bucuria lui se transformase în desnădejde, când aflase cine era Iannelys, când se încredinţase că victima-i era un om ca el, că omorîse un frate de-al său?... O lună, două luni reuşi s'o ascundă. Pe urmă fu imposibil. Arestaseră un nevinovat şi cu toate că nimic nu se putea dovedi împotriva lui, nu înţelgeau încă să-i dea drumul. Ei, atunci se hotărî şi se duse singur, şi se predete procurorului.

Nu erau adevărate toate astea?

Nu, desigur.... Dar în sufletul lui Pisakys, toate acestea rememorări începuseră, acum în urmă, să se facă mai palide, şi să ia forma unui semn de întrebare uriaş. Il omorîse sau nu?... Nu cumva aveau dreptate ceilalţi? Nu cumva toate acestea erau un vis? Nu cumva în ura lui ascunsă şi în revolta-i întunecată, în starea sufletească critică în care se găsise, îndată ce aflase că un oarecare necunoscut omorîse un ofiţer, — cum l'ar fi omorît şi el dacă l'ar fi întâlnit în calea lui, — nu cumva îşi închipuise că necunoscutul era el însuşi? Paltonu-i cenuşiu, care la lumina lunii părea alb, şi locuinţa-i ce se întâmplase să fie aproape de locul dramei, nu cumva erau miile de coincidenţe, care pricinuiseră auto-sugestia şi-l întăriseră în ea?... Dacă era altfel, de ce să nu-l creadă? De ce să nu-l trimită la închisoare? Era aşa de greu să se dovedească?

Dar nu cumva căutaseră şi în fântână şi nu găsiseră nimic?.... E adevărat îşi procurase un revolver. Asta şi-o amintea foarte bine. Dar oare îl aruncase într'adevăr în fântână? Şi dacă-l aruncase, o făcuse în adevăr după crimă? Sau poate nu-l aruncase de loc şi numai îşi închipuise şi asta împreună cu toate celelalte?

Şi acum, după un trai îndelungat la ospiciul de nebuni — un an? doi ani? — Pisakys nu mai ştia ce făcuse. Prietenii lui îl vizitează. Vorbesc cu el, discută despre toate chestiunile frumoase ca odinioară, şi Pisakys, pentru un moment, devine în tovărăşia lor bine dispus, vorbăreţ, visător, tot ca odinioară... Când însă cineva comite greşeala să facă aluzie la „chestia aceea", „să atingă coarda sensibilă", — cum spune directorul ospiciului de nebuni, — Pisakys redevine abătut şi cade din nou în prostraţie.

— E nebunia lui, doar...

Intr'una din zilele trecute, Amebilis, cel mai intim prieten al lui Pisakys, se întâmplă să-l găsească singur, şi-l luă de scurt:

— Ia ascultă, Costa! Vreau şi trebue să-mi spui. Mai ai încă ideea fixă, că tu l'ai omorît pe Iannelys?

Tonul lui era atât de autoritar, încât nebunul îl privi speriat.
—Nu ştiu, şopti el.
— Dar ce .ştii atunci? Şi cine altul vrei să ştie?
— Păi.... dacă nu l'am omorît eu, cine oare l'a omorît?... Ia spune-mi, cum a rămas cu nevinovatul ?
— Care nevinovat?
— Cel pe care-l arestaseră...
— I-au dat drumul... şi încă de când!
— Pentru ce?
— Pentrucă... în cele din urmă nu s'a putut dovedi nimic.
— In cazul acesta... sunt eu!
— Iţi închipui că eşti tu?
— Imi închipui, desigur!
— Aşa dar, nu ştii dacă ai făcut-o în adevăr?
— Poate că am făcut-o .

In ziua aceea, Pisakys nu vru să zică nimic mai mult. Dar doctorul, căruia Amebilis îi comunicase acest dialog, îşi exprimă speranţele bune: Indoiala l'ar duce pe nenorocitul nebun spre siguranţă. Şi în ziua când va spune cu convingere, că nu-i ucigaşul lui Iannelys, că numai îşi închipuise asta şi că-i devenise nebunie, idee fixă, — Pisakys nu va mai fi nebun.

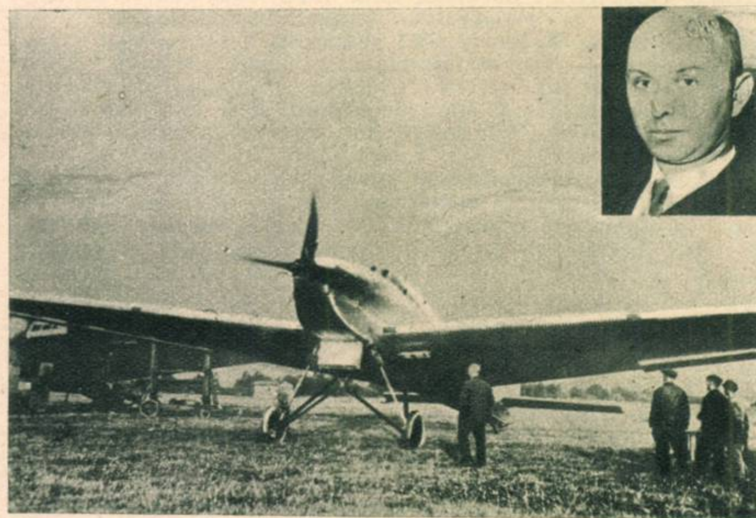
— Şi cum explicaţi asta, doctore? întrebă Amebilis.

— A, e foarte simplu! răspunse frenologul. Misterioasa ucidere a lui Iannelys, drama aceea întunecată, provocase mare turburare în oraş. Nu vă amintiţi ce nebunie domnia atunci? Peste tot se vedeau ucigaşi... ziarele umpleau zilnic coloane întregi... de pretutindeni voiau să arunce lumină şi întunericul se făcea din ce în ce mai des. Şi însfârşit totul rămase învăluit în besnă... Aceasta situaţie nu putea să nu facă şi o victimă. Şi victima se întâmplă să fie bunul şi nenorocitul nostru prieten, care-şi închipuise c'ar fi ucigaşul. Dar acest fel de sminteală, mai de vreme ori mai târziu, se vindecă. Ai văzut? Acum Pisakys se află în stadiul îndoielii. Nu-l mai obsedează ideea fixă cu toată puterea ei... strânsoarea-i a mai slăbit Şi îndoiala va aduce siguranţă, iar siguranţa vindecarea

* * *

Şi totuş era tot aşa de sigur că Pisakys omorîse pe Iannelys, cum e sigur ceeace scriu eu şi cetiţi dv. Indoiala era foarte simplu un stadiu al smintelii criminalului, iar siguranţa sperată, ar fi fost poate ultimul ei stadiu.

Trad. de C. GALITZA

Uzinele „Junkers" din Germania, au construit primul avion pentru stratosferă, ale cărui experienţe de sbor au început de curând. Cu acest avion, distanţa Berlin—New-York va fi acoperită în 10 ore.

Rareori vă daţi seama de ceeace spuneţi

PUŢINI sunt acei cari vor risca să culeagă la întâmplare ciuperci în pădure şi să le mănânce, sau să-şi prepare singuri o băutură din drogurile rânduite în rafturile unei farmacii. Au atâta cap spre a înţelege, că le trebuesc cunoştinţe speciale pentru a distinge ciuperca comestibilă de cea otrăvitoare şi poţiunea inofensivă de cea primejdioasă.

Mai toţi ne strigăm însă fără ezitare părerile în chestiuni asupra cărora suntem complect incompetenţi. Aprobăm fapte, aplaudăm idei pe jumătate coapte, votăm politicieni pe cari nu-i cunoaştem îndeajuns şi sprijinim mişcări pe care nu le înţelegem.

Avem idei ferme asupra unor chestiuni, ca vinovăţia sau inocenţa criminalilor, asupra justeţei pedepselor sau asupra înţelepciunii legilor, codurilor morale, programelor politice, etc. fără să fi examinat *„à fond”* faptele. Mai departe, s'a arătat că părerile şi credinţele noastre depind într'o largă măsură de mediul în care trăim, de ideile pe care le emit prietenii şi vecinii noştri şi de branşa în care lucrăm, pentru a ne câştiga existenţa. Cu alte cuvinte, nu mai încape îndoială că în mare parte vorbim fără să ştim ce spunem.

Anchetele făcute de către profesorii psihologi dela universităţile din Chicago, Texas şi Siracuza, etc. pentru determinarea gradului de temeinicie a opiniilor publicului în genere, se bazează pe iscodirea a mii şi mii de studenţi, cărora li s'au supus spre complectare chestionare anume întocmite în acest scop. Verdictul acestui studiu statistico-psihologic este, că oricât de exacţi şi de competenţi ne silim să fim şi ne pare că suntem, indivizii cu adevărat liberi, neafectaţi de prejudecăţi, noţiuni şi sentimente împrumutate sau sugerate, sunt în număr surprinzător de mic.

„Gânditorul” de Rodin

Interesant de notat e că studenţii chestionaţi aveau idei proprii asupra crimelor şi pedepselor, idei ce se depărtau foarte adesea de litera legii. Astfel D-rul Knight dela universitatea Johns Hopkins, Chicago, a găsit că majoritatea elevilor săi atribuiau mai multă gravitate unui viol, decât unui asasinat; că foarte mulţi condamnau seducţia unei fete inocente, într'o mai mare măsură decât o fac femeile şi că studentele găsiau necredinţa conjugală cu mult mai gravă decât pare bărbaţilor.

In Texas, D-rul A. P. Brogan a găsit un mare număr de studenţi, cari erau de părere că aşa numitul „dublu standard” adică iubirea nelegitimă e mai de condamnat atunci când e practicată de femei, pe când la Chicago majoritatea masculină susţinea în această privinţă egalitate pentru ambele sexe.

„Adevărul Gol” de Faugeron.

Vedeţi aci o mare şi uimitoare diversitate de idei asupra justului şi injustului, mai cu seamă acolo unde legea e chemată să-şi spună cuvântul.

Cele de mai sus nu fac însă decât să reflecte o şi mai mare diversitate de aprecieri, asupra delictelor de tot felul, în cercurile marelui public.

Pentru a lua un exemplu din multe, citez cazul atentatorului californian Tom Mooney pentru a cărui eliberare s'au făcut manifestaţii sgomotoase în multe districte americane.

Opiniile asupra soartei lui Tom Mooney variază nu numai dela individ la individ, dar şi dela o comunitate la alta. Aci era vinovat şi ar fi trebuit spânzurat încă de mult trecut. Colo, trebuia să fie închis pe viaţă, oricare ar fi fost adevărul în privinţa vinei sale, iar dincolo, era nevinovat şi se impunea deci să fie achitat fără nici o discuţie...

O divergenţă similară a prezentat opinia publică cu ocazia faimoşilor Sacco şi Vanzetti, acum câţiva ani, în Massachusetts şi astăzi o vedem în aşa numitul caz Scottboro, al celor şapte negri, cari îşi aşteaptă execuţia în Alabama — de nu va interveni clemenţa tribunalului — pentru pretinsa violare a două fete albe.

Fără îndoială, nici unul la un milion din cei cari susţin vinovăţia lui Tom Mooney sau sunt siguri de culpabilitatea lui nu ştie ce spune şi nici entuziaştii din America de Sud şi din Paris, cari în momentul de faţă cer eliberarea celor şapte negri, nu sunt realmente edificaţi asupra cazului.

Oriunde vă veţi uita, veţi găsi un mare număr de ilustrări ale aceloraşi opinii, mereu, neraţionate. La gangsteri trădarea e mai gravă decât asasinatul; pentru mulţi din promotorii financiari un prospect mincinos nu poate lua aspect de delict; condamnările regimului sec sunt primite uşor în Kansas, dar constituesc o mare ruşine la New-York.

Dar nu divergenţa de opinii formează latura lamentabilă a tabloului, ci faptul că marea masă a poporului nu caută să cunoască realitatea. Nu se ştie pentruce, dar cert e că spiritele oamenilor sunt conformate sau fixate de mai înainte în aşa fel, încât nu sunt capabile să accepte adevărul, atunci când acesta le e oferit. Artistul francez Faugeron dă fenomenului o magistrală simbolizare, în tabloul său intitulat „Adevărul gol” unde arată mulţimea respingând în loc să aclame, adevărul. Pe urmă, gândirea e pentru mulţi un proces penibil şi aşa se face că mulţimile găsesc cu mult mai comod să înghită propaganda sau afirmările nechibzuite ale demagogilor politici, de cât să reflecteze prin ele însele.

Toate acestea sunt cu atât mai surprinzătoare, cu cât suntem cu toţii de acord, că legea şi convenţia exprimă voinţa majorităţii, că fără legi, tribunale, închisori şi condamnări, persoana şi bunurile noastre ar fi lipsite de siguranţă. Intr'un cuvânt, legea e plămădită de ceea ce majoritatea ia drept necesitate. Acest factor a dat naştere pedepselor ce se prevăd împotriva omorului, a hoţiei, violului, jafului, excrocheriei etc. pedepse care au sfidat vremurile dovedindu-se indispensabile conservării societăţii.

Dacă astfel stau lucrurile, — spun savanţii — cum se face că individualiceşte sau pe grupe, luăm atitudini atât de diverse, mai cu seamă faţă de crimele şi delictele, care prin legi şi convenţii nu pot fi privite decât într'un anumit mod? Fără îndoială, închidem ochii înaintea evidenţei — dar de ce? Pentrucă ne e groază de aprofundare, de munca pe care o reclamă o reală cunoaştere.

Cum se face însă că acest fenomen se observă şi în păturile culte? Ei bine, pentrucă fata şi băiatul trec prin universităţi, spre a nu mai vorbi de licee, fără ca în ideile lor iniţiale asupra instituţiilor şi fenomenelor sociale să se fi schimbat o iotă, de unde rezultă că convingerile de bază ale tinerilor, tind să rămână întreaga viaţă la fel cu ale mediului în care şi-au petrecut copilăria. Ca mulţi dintre noi, în viaţa de mai târziu, studentul continuă să judece cum a apucat în casa părintească, fără a ţinea seamă de faptul că împrejurările s'au schimbat mult de atunci.

In ancheta de care vorbiam, s'a observat o relaţie generală între student şi vederile districtului de unde venia. Astfel chiar subsemnatul a avut ocazia să constate că studenţii din Sud şi Vest privesc cinstea ca pe ceva personal şi independent de influenţe exterioare, pe când cei din marile oraşe ca New-York, Chicago etc., consideră cinstea în lumina talionului, cu alte cuvinte, ei spun următoarele:

„Voiu fi cinstit cu tine, atât timp cât şi tu te vei purta corect cu mine”.

In afară de influenţele ce ni s'au inoculat în copilărie şi care ne îngreuiază raţionamentul cu tot felul de prejudecăţi, sentimente şi noţiuni improprii,

psicnologii găsesc alţi câţiva factori de un efect tot atât de periculos şi faţă de care trebue să stăm de asemeni în gardă. Sunt conflictele cu diferitele circumstanţe ale vieţii, ce ne determină să luăm atitudini personale faţă de anumite delicte, împiedecând o judecată largă şi clară. Iau astfel de exemplu prohibiţia, şi consider situaţia unui individ care mai înainte de ivirea legii, a fost unul din cei mai fervenţi adepţi ai lui Bachus şi care nu se poate lăsa de băutură, fără a-şi dăuna sănătatea sau fără ca viaţa sa să-şi schimbe în mare parte aspectul. Ce efect ar avea această lege asupra lui?

Va adopta una din următoarele două atitudini.

Sau va refuza să considere consumul de alcooluri, o crimă, atât în cazul său cât şi în al altora, sau sdruncinat de imposibilitatea de a-şi înfrâna patima, va deveni un ardent, chiar tiranic prohibiţionist, deşi va continua poate să bea în secret.

Tot astfel, căzuţi în păcatul neregulilor financiare, al mituirei sau corupţiei politice, înclinăm sau tolerăm aceste delicte altora, găsindu-le foarte puţin grave, sau să devenim de o extremă intransigenţă denunţând pe delicvenţi cu un fel de fanatică voluptate.

La baza acestei atitudini ciudate se află fără îndoială inerentul instinct de conservare. Intr'un caz căutăm să ne apărăm, determinând pe semenii noştri să adopte punctul nostru de vedere, iar în celălalt căutam deasemeni să ne salvăm, făcând să dispară — şi incidental privând pe ceilalţi cum e în cazul prohibiţiei — un lucru cu care n'am ştiut cum să manevrăm şi ca atare ne-a făcut rău. In ambele ipoteze, victimele unor atari porniri sunt incapabile de un raţionament calm şi obiectiv, cu privire la un act ce le evoacă desamăgiri şi străduinţe vane — în afară de cazul când dotaţi cu o excepţională putere de autoanaliză, ajung să-şi cunoască prejudecata şi reuşesc s'o scoată cu totul din sfera gândurilor lor.

De multe ori un raţionament sănătos e diformat de porniri romantice, de teamă, pierderi, loviri, de bogăţie, sărăcie sau chiar dragoste. Nu de mult subsemnatul a avut uimirea să-şi vadă un tânăr prieten, participând la o colectă de semnături pentru scoaterea atentatorului Tom Mooney din intunecata închisoare dela St. Quentin.

„Da, strâng adeziuni" a admis el când s'a văzut descoperit. „Bietul deţinut se află într'o stare deplorabilă" şi la aceste ultime cuvinte, faţa interlocutorului păli iar pumnii i se încleştară.

Uimit, remarcai atunci că nu ştiam că Mooney îl interesa. Aşa şi fusese — răspunse el — până în noaptea precedentă, când ieşind din Union Square, New York dăduse peste un orator de ocazie, care în mijlocul şomeurilor dormind pe pământ, descria „lamentabila stare a lui Mooney".

Situaţia atentatorului era într'adevăr tristă — observai eu atunci — dar nu înţelegeam ce legătură putea avea vina criminalului cu amicul; examinase prietenul meu dosarul acestei afaceri pentru a vedea dacă acuzatul îşi merita pedeapsa? Roşi, mă privi deconcertat şi răspunse:

„Nu".

E clar că în cazul de faţă, intensa simpatie a individului pentru sărăcie şi suferinţă, se cristalizase în intervenţia pentru Mooney şi că gestul său se realizase fără controlul raţiunei sub un impuls pur sentimental.

Alt inamic permanent al unei judecăţi clare, îl formează interesele personale. Influenţa lor, deşi adesea refuzăm s'o recunoaştem deschis, are o acţiune subtilă dar profundă, asupra modului în care privim chestiunile publice şi diferitele delicte. Intâlneşti adesea indivizi cari aprobă legea pensiei alimentare cu toate obligaţiile şi sancţiunile ei, până când le vine şi lor rândul s'o plătească. Atunci paragraful care le păruse înainte logic şi util, se înrudeşte în ochii lor cu una din măsurile inchizitoriale ale secolului al 13-lea.

La fel, o sărăcire subită va determina un individ să sprijine fără precupeţire, orice legislaţie ar tinde la reducerea celui bogat; iar o îmbogăţire subită va face pe radical-socialistul să se revolte împotriva unei măsuri ca aceea luată de Imperiul Britanic, pentru ajutorarea şomajului. In ambele cazuri, ceeace determină opinia şi atitudinea indivizilor nu este raţionamentul obiectiv asupra laturei de utilitate publică de drept comun a legislaţiei, ci pur şi simplu impulsul interesului personal şi ceeace-i mai rău, acest interes personal se ascunde foarte adesea, înapoia unei faţade de falsă sinceritate şi argumentări, ce închide calea unui raţionament just nu numai victimei dar şi celor cari o înconjură, suferindu-i influenţele.

In încheere, pentru psicholog există trei categorii de indivizi şi anume: persoane absolut libere de prejudecăţi, capabile de un raţionament just, obiectiv, asupra oricăruia din fenomenele sociale ce apar în sfera unde trăiesc; persoane care nu pot percepe cu claritate unul sau mai multe din aspectele vieţii, din cauza unor anumite prejudecăţi şi persoane emotive ce se lasă influenţate, neostenindu-se a judeca nimic prin ele însăle.

DONALD A. LAIRD

Artişti străini la noi

Artista americană NELLY CASSMAN, debutează în fiecare seară cu mare succes pe scena unui teatru evreesc din Capitală.

O mare preocupare feminină

Un factor important în sănătatea trupului nostru e fără îndoială soarele.

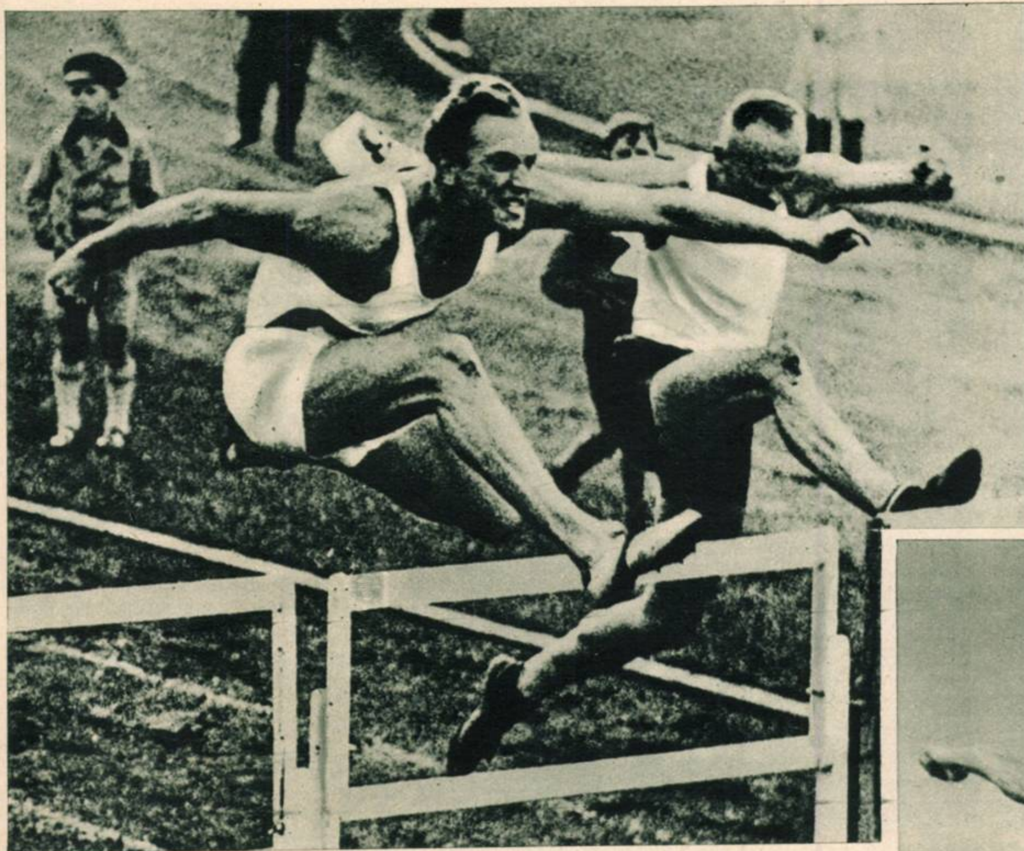
Impreună cu aerul larg al malului de ape, sau al munţilor verzi, el renovează orice organism anemiat.

Numai că, cine ar crede-o? nu există mai mare duşman al frumuseţii noastre ca razele lui, care usucă, roşesc, scot pistrui fac să asude dilatând porii.

Pentru ca o femee să fie deci sănătoasă i va trebui soare, dar pentru frumuseţea ei are nevoe de produse sigure care să înlăture răul produs de el.

Minunata *hydrochinonă* e leacul suveran al pistruilor, după cum *hamamelisul* e neîntrecut pentru închiderea porilor dilataţi. Aceste două descoperiri ale ştiinţei sunt suprinse în apa şi crema de obraz *Laura*, fabricate cu îngrijire de chiar inventatoarea lor. Pentru coşuri, nimic mai suveran ca *Crema Laura Nr. 2*. Mulţimea de femei frumoase ce întâlniţi, nu datorează tenul lor impecabil decât sfaturilor *Laurei* şi produselor ei care se găsesc la toate drogheriile, farmaciile şi parfumeriile.

IN curând vor începe la Los Angeles, pe marele stadion special construit, jocurile olimpice ale anului 1932.

La aceste competițiuni sportive vor lua parte delegații tuturor națiunilor, cari vor concura la marile probe impuse de regulament.

Se știe că americanii au dat o luptă acerbă, pentruca Olympiada 1932 să se desfășoare în Statele Unite. In acest scop s'au dus și tratative diplomatice.

Los Angeles e în sărbătoare. S'au amenajat adăposturi pentru zeci de mii de persoane și numeroase terenuri de antrenament, ai căror proprietari fac afaceri strălucite, căci fiecare ecnipă din cele sosite până acum, se antrenează intens, în vederea probelor oficiale.

Printre sportivii internaționali cari au mai plecat de curând la Los Angeles, se numără și germanii Eberle, campionul Reichului la aruncări cu discul (dr.) și Wegner, campionul alergărilor cu obstacole (sus). Ambii s'au îmbarcat la bordul steamerului „Bremen" și imediat după sosirea în California, vor începe antrenamentul.

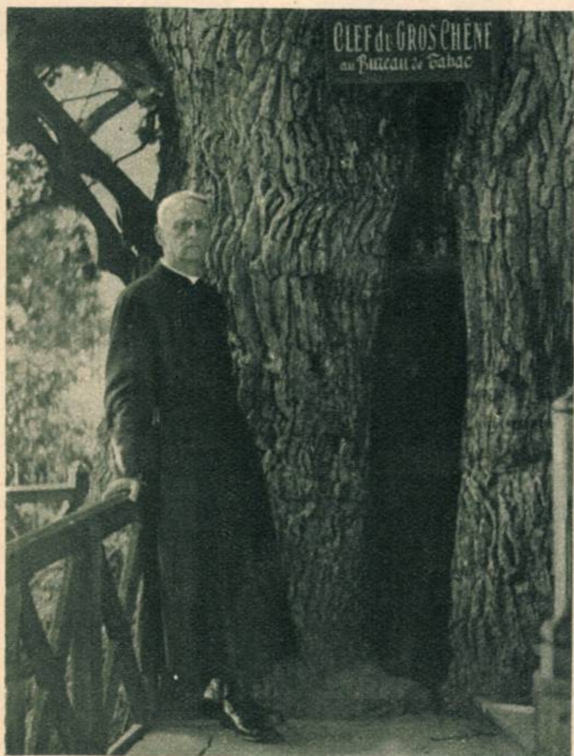
Deasemenea, au sosit de curând la Los Angeles „finlandezul sburător", Paovo Nurmi, campion mondial pe distanță de 8000 de metri și „urmașul" său Lauri Lehtinen, deasemenea finlandez, care l-a învins pe primul, pe distanța de 5000 de metri. Lehtinen este astăzi campion mondial al alergărilor pe 5000 de metri și se crede că își va păstra titlul la Olimpiadă. *(st. mijloc).*

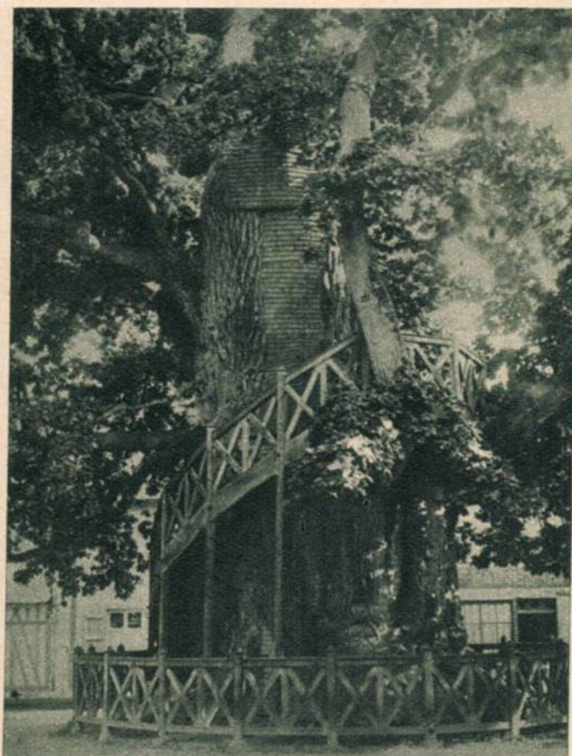
ECHIPA AMERICANĂ DE TENNIS PENTRU CUPA DAVIS A SOSIT LA PARIS

DUPĂ ce echipa germană de tennis s'a calificat pentru finala de interzone, la cupa Davis, prin învingerea echipei italiene, jucătorii Reichului vor ieși pe teren săptămâna viitoare, la Paris contra reprezentanților Americii. Invingătorul acestei probe, va juca apoi cu echipa deținătoare a cupei Davis, cea franceză.

Echipa de tenis a Americii a sosit de curând la Paris și a inceput antrenamentul. *(stânga).*

Pelerinajul la stejarul sfânt

ZILELE trecute a avut loc din nou în Franța (Normandia) la Allouville Bellefosse obicinuitul pelerinaj anual, la așa numitul Stejar Sfânt, un arbore bătrân de 1200—1300 ani, care a fost vizitat pe vremuri de Charles II, regele Angliei și în 1760 de Ludovic al XV-lea, regele Franței.

Pentru a cuprinde trunchiul acestui arbore, trebuesc zece bărbați voinici, cari să-l înconjure mână'n mână. In scorburile stejarului se pot adăposti cu ușurință 40 de copii.

In cele două scorburi au fost ridicate două capele, în care au loc de două ori pe an, slujbe religioase: în ziua confirmărilor și la 2 Iulie, data pelerinajului.

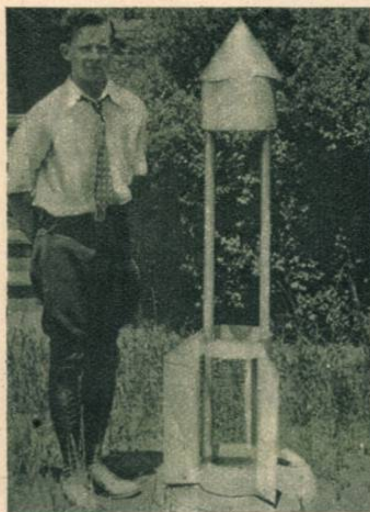
Capela de jos este prevăzută cu un soclu pe care tronează o statue a Sfintei Fecioare donată de împărăteasa Eugenia.

Capela de sus, intitulată pe vremuri celula Eremitului, se numește astăzi Capela aClvarului și este ornată în interior cu un crucifix. La această capelă conduce o scară în spirală.

In fotografia din stânga vedem pe abatele Athon, parohul capelelor dela Allouville, iar în cea din dreapta, o vedere generală a stejarului

D-ra Maria Petrescu, funcționară în vârstă de 17ani, a fost aleasă „cea mai frumoasă fată" din sectorul II Negru

D. WOODFORD (Sophomore) a lucrat și mai lucrează încă la Universitatea Columbus din Ohio la construirea unui motor rachetă, în speranța că-l va putea adapta avioanelor. Scopul acestei invenții este să ajungă a face posibil sborul către lună.

In dreapta vedem pe d. Woodford și modelul său de avion-rachetă, cu care va face primele încercări performanțe pe o insulă de pe lacul Ontario. Botul rachetei e astfel construit încât să se deshidă atunci când proectilul va începe să cadă. Racheta mai e prevăzută și cu o parașută, care o va face să cadă ușor la pământ, astfel ca nimeni să nu se rănească.

Fotografia noastră din stânga, reprezintă motorul în funcțiune. Când combustibilul e pus sub plină presiune, fâșia flăcărei sare la mai mult de 20 de picioare în aer și răspândește o căldură intensă în juru-i. Woodford vrea să găsească aliajul metalic, capabil să reziste acestei călduri, fără a se topi sau exploda.

O distincție bine meritată

M. Sa Regele a conferit d-nei Justina M. Șerban din Cluj, medalia „Regele Ferdinand I".

Prin inalta distincțiune conferită d-nei Șerban, de către M. S. Regele, se împodobește o luminoasă dar prea puțin cunoscută pagină de istorie românească, plămădită modest și anonim de sobra generație a femeilor române din Ardeal.

Jamboreea dela Sibiu

LA Sibiu a început de curând marea Jamboree națională a cercetășiei românești.

Intr'o luncă din imediata apropiere a orașului, s'a ridicat peste noapte tabăra tineretului entuziast, a acelui tineret generos, îndrăgostit de aer, de soare și de lumină, care mâine-poimâine, cu trupurile oțelite de viață în aer liber și cu sufletele pline de dorul muncii, va fi generația de nădejde a țării.

La această manifestație a tineretului românesc, iau parte și multe delegațiuni străine, venite din toate colțurile Europei, pentru a fraterniza în natura comună, cu cercetășia noastră.

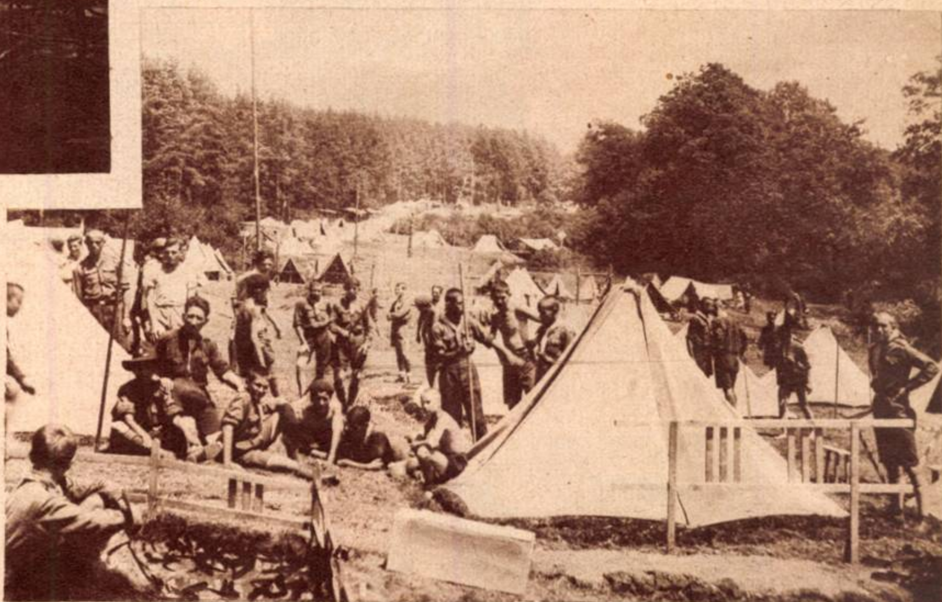
Zeci de mii de oameni din toată țara, pleacă zilnic spre Sibiu, pentru a vizita lagărul cercetașilor și *„Realitatea Ilustrată"* va conduce la 30 Iulie un grup numeros de prieteni, în cadrul unei excursii, să vadă această grandioasă manifestație de tinerețe și de voe bună.

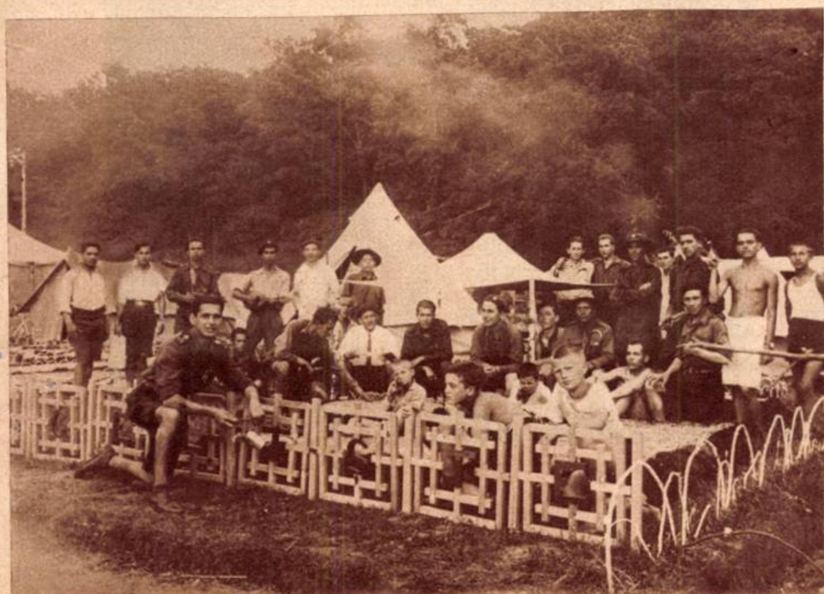
Sus: *Tabăra cohortei „Mihai-Vodă" din București.*
Dr.: *Tabăra cohortei „St. Iosif" din Odorhei.*
Jos: *Tabăra cohortei „Doamna Stanca" din Caracal.*

Jos, dreaptă: *Vedere spre tabăra No. 1.*
Jos stg.: *Tabăra cohortei „Telega" a societății „Romàno-Americana" de petrol din Ploești.*

Jos ,dreapta: *Tabăra cohortei „Alexandru Vlahuță" din Șendriceni-Dorohoi.*
Jos, stânga: *Tabăra cohortei „Locotenent-aviator Negel" din orașul Târgoviște.*

Sărbătorirea zilei aviaţiei în Capitală

MIERCURI 20 Iulie s'a prăznuit cu un deosebit fast, pe aerodromul Băneasa, ziua Sfântului Ilie, patronul aviaţiei noastre.

In prezenţa Suveranului, a Voevodului Mihai şi a reprezentanţilor guvernului şi a autorităţilor militare, s'a desfăşurat un program bogat, aplaudat frenetic de întreaga asistenţă.

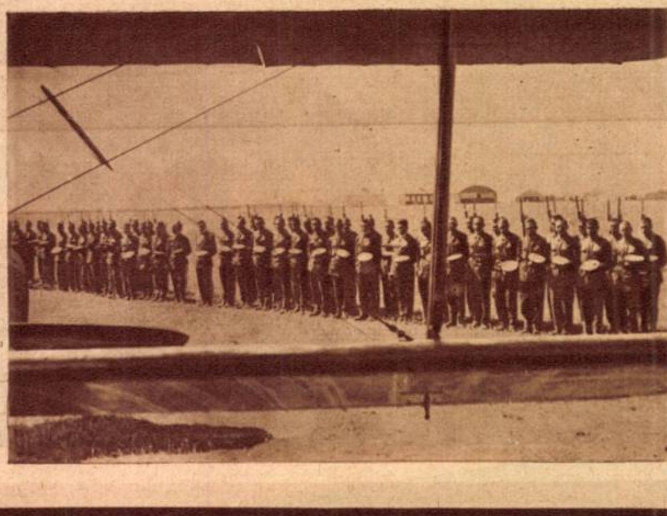
In dreapta paginei vedem trecerea în revistă a companiei de onoare.

Jos, în medalion: Regele Carol întreţinându-se în tribuna regală, cu d. ing. Irimescu, noul subsecretar al aviaţiei.

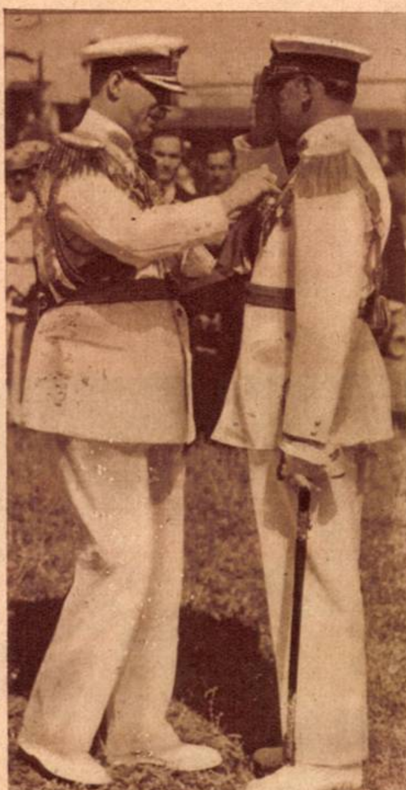
In mijlocul paginei, dreapta: O fotografie originală, luată printre planurile unui avion depe câmp.

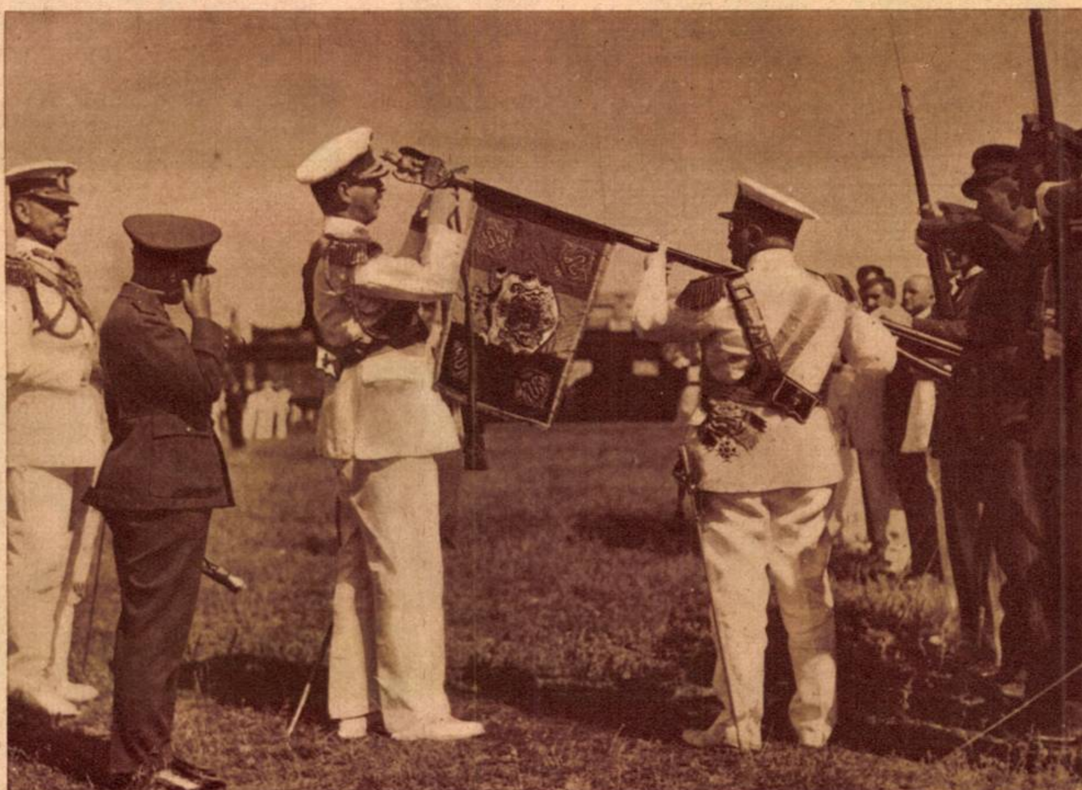

Stânga jos: *Suveranul decorează drapelul unei unităţi de aviaţie;* dreapta, jos: *decorarea unui ofiţer aviator, pe aerodromul Băneasa.*

EXCURSIUNILE „REALITĂŢII ILUSTRATE"

PENTRU PRIMA OARA:

DIN iniţiativa d-lui General Mihail Ionescu, director general al Regiei Autonome a căilor ferate române, „Realitatea Ilustrată" organizează în ziua de 5 August seara, prima excursie cu destinaţie necunoscută.

Acest fel de excursii este foarte mult utilizat în străinătate, mai ales în Franţa şi Anglia, unde călătorii pleacă pe câte o săptămână, fără a şti vreodată localităţile pe care le vor vizita în cursul călătoriilor.

La noi, timp de două zile, călătorii vor vizita locurile cele mai frumoase din ţară.

Nimeni nu va putea spune, nici chiar în cursul excursiei, incotro îl va putea duce fantezia organizatorilor: la munte, la mare, în vre-o staţiune balneară în vre-o localitate climaterică sau pentru vizitarea unor locuri istorice? In orice caz însă, putem asigura de pe acum pe cititorii noştri, că în aceste două zile vor aspira atât briza sărată a mării cât şi ozonul înălţimilor.

„TRENUL ENIGMĂ" care va porni dintr'o gară a Capitalei, va avea un drum variat şi neştiut de nimeni. El se va înapoia în Bucureşti, în noaptea de 7 spre 8 August. Se vor face opriri în diferite localităţi pitoreşti. Toate vagoanele acestui „tren enigmă" vor fi prevăzute cu paturi de clasa II-a şi a III-a, iar locurile sunt limitate. Excursia aceasta nu se va mai repeta.

A DOUA EXCURSIUNE LA ISTAMBUL (CONSTANTINOPOL)

Faţă de marele succes obţinut de prima excursie organizată de „Realitatea Ilustrată" la Istambul şi, ca urmare la numeroasele cereri primite, administraţia revistei a hotărît organizarea celei de a doua excursii in oraşul seraiurilor, moscheelor şi ciprilor de pe malurile Bosforului.

Prietenii „Realităţii Ilustrate" vor avea din nou ocazia, ca pentru o sumă minimă să petreacă cele mai frumoase zile ale vacanţei printre palatele vechilor stăpâni ai Sublimei Porţi, printre romanticele locuri ale Scutarilor şi Ejub-ului, prin furnicarul cosmopolit pe care-l constitue Portul Constantinopolului şi prin bazar şi vechile moschee, uriaşe monumente de artă şi de încântare a ochiului.

Această excursie se va face la 11 August şi va avea o durată totală de cinci zile.

D. GEN. MIHAIL IONESCU
directorul general al regiei autonome a C. F. R.

Preţul este de lei 2060 în care se cuprind taxele de paşaport, viză, drumul din Bucureşti până la Istambul şi înapoi, hotel şi masă, taxele de vizitare a oraşului, bacşişuri, etc., la Constantinopole.

Cum cererile sunt extrem de numeroase, sfătuim pe cei cari vor să profite de această fericită ocaziune ce li se prezintă pentru a cunoaşte splendoarea vechiului Ţarigrad, să-şi reţină locurile din vreme.

BUCUREŞTI - SIBIU - OCNELE SIBIULUI - CĂLIMĂNEŞTI-BUCUREŞTI

„Realitatea Ilustrată" a organizat pentru Sâmbătă 30 Iulie a. c., o minunată excursiune la Jamboreea cercetăşească de la *Sibiu* şi la *Călimăneşti-Ocnele Sibiului*. Excursiunea are următorul itinerariu:

Plecarea din Bucureşti, Sâmbătă 30 Iulie a. c. după amiazi. Sosirea în Sibiu noaptea. Găzduire la cele mai bune hoteluri din Sibiu. Duminică dimineaţa vizitarea localităţii balneare Ocna-Sibiului în autocare speciale. Plecarea autocarelor din faţa hotelurilor respective, din oră în oră. Vizitarea oraşului Sibiu, a renumitului muzeu Bruckental şi a altor curiozităţi şi monumente din vechea Urbe a Ardealului. Vizitarea Jamboreei cercetăşeşti. Masa în comun la două mari restaurante din Sibiu.

Duminică după amiază plecarea la Călimăneşti. Vizitarea localităţii balneare. Inapoierea la Bucureşti după miezul nopţii.

D. HALMU
directorul serv. comercial c.f.r.

Costul acestei excursii este de lei 560 de persoană, inclusiv mesele, hotelul şi toate cheltuelile.

La sosirea în gara de Nord, (Duminică noaptea) se vor găsi tramvaie şi autobuze anume aduse pentru excursionişti.

A DOUA EXCURSIUNE LA BAILE HERCULANE-ORŞOVA, CAZANE - ADA-KALEH-TURNU SEVERIN

Tot Sâmbătă 30 Iulie seara, la orele 21, va pleca din Gara de Nord un tren special cu excursioniştii „*Realităţii Ilustrate*" spre *Băile Herculane, Orşova, Ada-Kaleh-Turnu Severin.*

D. ING. DIR. MACOVEI
din direcţiunea C. F. R.

Călătoria se va face după următorul itinerariu:

Plecarea din Bucureşti-Nord Sâmbătă seara la orele 21, sosirea la Băile Herculane, Duminică la orele 7. Vizitarea staţiunii balneare.

La orele 11 jumătate plecarea la Orşova. Masa pe malul Dunării. Baie la strandul din Orşova. La orele 16 plecarea cu vaporul din Orşova la Cazane. Inapoierea la orele 18. Trecere pe la Porţile de Fier şi popas în insula Ada-Kaleh. Seara, masă rece pe vapor.

La orele 20 vizitarea oraşului Turnu-Severin. Plecarea spre Bucureşti, la 21.50. Sosirea în Capitală Luni dimineaţa la 6.

Călătoria se face în tren special cu vagoane cu paturi şi vagoane fără paturi.

Preţul călătoriei în vagoanele cu paturi, în care se cuprind cheltuelile complecte de masă, automobile, vapor, etc., este de lei 660 de persoană iar în vagoanele fără paturi, lei 460 de persoană. Inscrierile pentru aceaste minunate excursiuni de sfârşit de săptămână se pot face începând de astăzi, la administraţia revistei „Realitatea Ilustrată", str. C. Mille 11, până Joi seara cel mai târziu.

Suntem încredinţaţi că cititorii noştri vor aprecia eforturile pe care le face direcţiunea revistei noastre de comun acord cu conducătorii instituţiei Căilor Ferate Române, pentru a le da posibilitatea de a petrece sfârşiturile săptămânilor în mod pe cât de agreabil, pe atât de puţin costisitor.

Un magnetiseur extraordinar

CELEBRUL magnetiseur basarabean Alexandru E. Russu care prin puterea sa magnetică, vindecă boalele cele mai grele. El a vindecat numeroşi bolnavi, cari erau consideraţi incurabili şi condamnaţi la moarte.

Despre magnetiseurul Russu au scris mult ziarele basarabene fiindcă tot timpul a lucrat în Basarabia.

El a venit pentru scurtă vreme în Bucureşti str. Arionoaiei No. 14. După ce va lua contact cu ocultiştii din Capitală, magnetiseurul basarabean va pleca în străinătate pentru o nouă vizitare a centrelor ocultiste din Europa.

D. Russu Alexandru este un tânăr magnetiseur care şi-a pus viaţa în slujba bolnavilor şi s'a dedat cu trup şi suflet binelui celor suferinzi. Rezultatele vindecărilor fenomenale săvârşite de el, se datoreşte forţei de emanaţiune a magnetismului animal ce isvorăşte din el şi care învăluind bolnavul il însănătoşeşte.

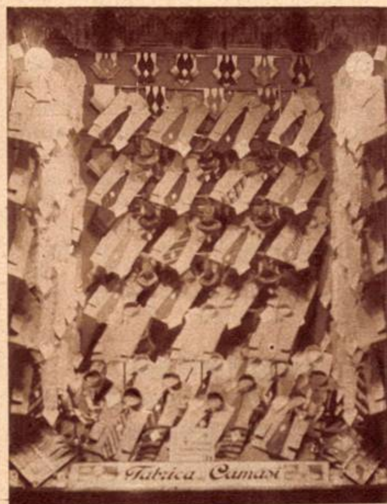
Marii profesori cari au examinat rezultatele ştiinţifice ale magnetiseurului Russu, au rămas surprinşi de extraordinarele daruri, cu care acesta a fost înzestrat de natură.

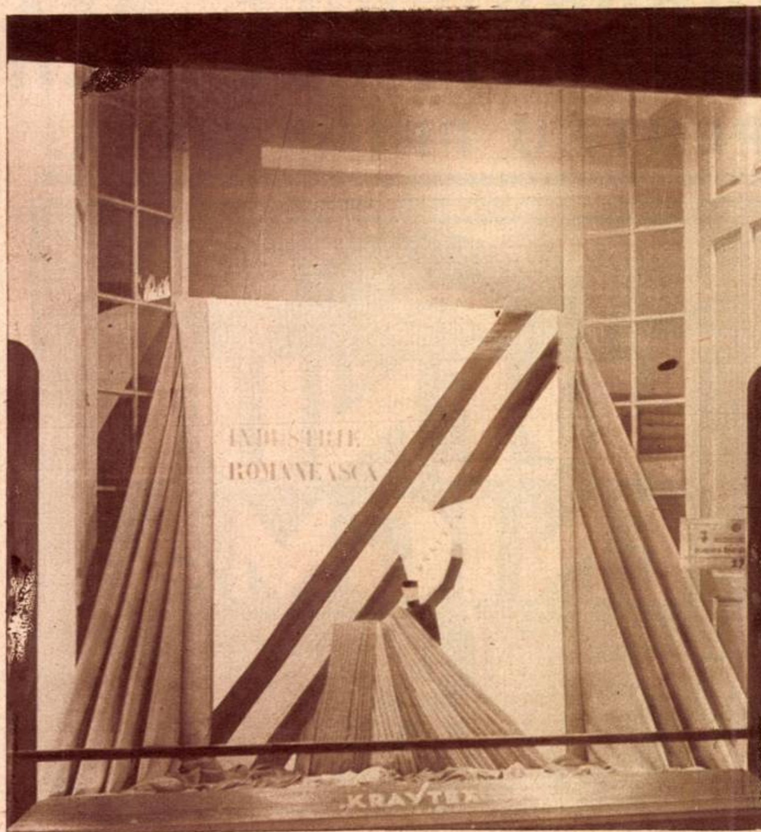
Intr'adevăr, experienţele practicate de d-sa au fost magnifice şi însănătoşirile atât de miraculoase, încât au interesat deopotrivă atât marea massă a bolnavilor, cât şi cercurile medicale din ţară.

Magnetiseurul Russu este student al unui institut de psichiatrie din Berlin.

MARELE NOSTRU CONCURS DE VITRINE

Publicăm aci încă o serie din vitrinele, care au participat la concursul instituit de noi, concurs care a avut un succes extraordinar, atât prin participarea comercianților bucureșteni, cât și prin voturile numeroase ale cititorilor.

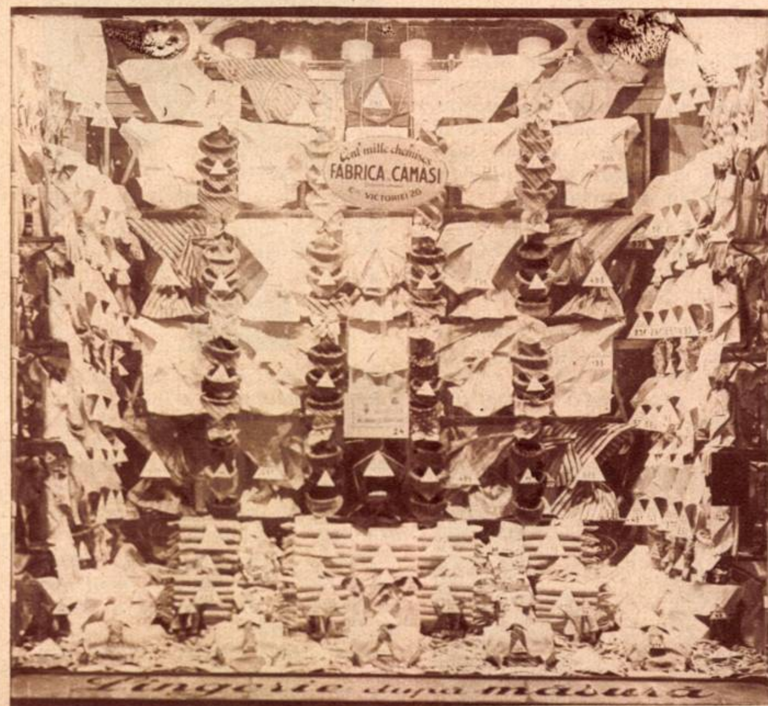

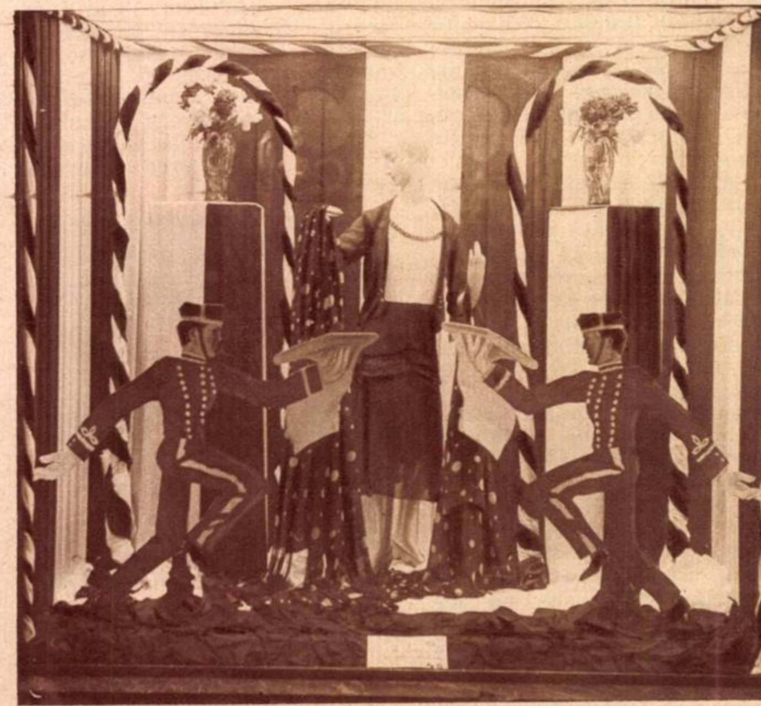
Stânga: *Vitrina magazinului „AEROCLUB" din str. Academiei 2 (No. 23)*

Dreapta: *A doua vitrină a marelui magazin de stofe „KRAYTEX", din strada Lipscani (No. 27).*

St. jos: *Vitrina magazinului „CENT MILLE CHEMISES" din calea Victoriei 26 (No. 24)*

Dreapta jos: *Eleganta vitrină a marelui magazin de mătăsărie „LYON'S" din strada Lipscani 38 (No. 48).*

UNA din cele mai selecte stațiuni balneo-climaterice din țară, este desigur localitatea Carmen Sylva, splendid așezată între lacul Tekirghiol și mare. Instalațiunile băilor de nămol din ghiol, precum și admirabila plajă, sunt cunoscute și foarte apreciate, nu numai în țară, ci și în străinătate.

In fiecare an vin aci între 15—20.000 vizitatori, cari parte pleacă vindecați de durerile reumatice cu care sosesc, parte fortificați de băile de raze ultraviolete. Intr'adevăr, soarele pare aci mai generos și mai puternic decât pe oricare altă plajă, iar briza sărată a mării este atât de binefăcătoare, încât localitatea se recomandă drept cel mai plăcut loc de repaos, pentru orice categorie socială de profesioniști.

Prețurile sunt absolut accesibile pentru orice pungi, băile minunate și distracțiile idem.

In fotografia din stânga vedem un aspect al plajei Carmen Sylva, iar în dreapta, un colț pitoresc al localității (villa Sabina).

Alexandru Neverov

TAȘKENT
ORAȘUL BELȘUGULUI

3)

CAP. VII.

In zori, trage pe linie trenul din Tașkent. Bărbații se ridică cu desagii, femeile cu plodurile lor. Desagii sunt aruncați pe umeri, căldările, oalele, covarele se isbesc cu un sgomot de tinichele. Spinările bărbaților se incovoaie, femeile sunt sburlite; sudoarea scaldă pielea sub cămăși.

Mulțimea năvălește...

— „Oprește!".

— „Al cui e sacul ăsta?".

— „Poliția!

O femee țipă din pricina sacului care s'a rătăcit, un bărbat amenință cu pumnul.

— „Hei, oprește!"

O ladă se desprinde din cureaua de piele, bumm!

Doi oameni alergând se impiedică și cad peste ladă. Bumm!

Mulțimea năvălește...

Nu e un fluviu care-a rupt zăgazurile, e poporul care aleargă din toate părțile. Ese din șanțuri, de dinapoia zidurilor, cu picioarele goale, in zdrențe, leoarcă de ploaie.

— „Fă loc să trec!".

Sute de picioare bocănesc pe acoperișurile vagoanelor. Sute de glasuri sfâșie intunericul zorilor. Oamenii răsuflă greu, gâfâind. Mâinile tremură, picioarele tremură, ochii se holbează de frică.

— „Fă loc să trec!".

Femeile sunt impinse, lăzile aruncate, se aruncă sacii, se svârl copiii femeilor, unii sbiară, alții gâfâie.

— „N'o să te sui!'.

— „Tovarăse, tovarășe, e nevastă-mea!".

— „Ducă-se dracului!

— „Cine-ți dă drept?".

— „Hai fugi!".

— „Ivaaan!".

— „A, pui de lele ce-mi ești!".

Mișka trăgând pe Serioșka speriat, se vâră sub vagoane, se lovește cu capul de roți.

— „Fuga!".

Ușile vagoanelor sunt prea inalte. Mișka și Serioșka nu le pot ajunge niciodată n'o să poată să se cațere până acolo. De ce să te agăți?".

— „Aci, moșule, ajută-mă!"

Bărbați și femei se'nvârtesc se'nghesuie, se strivesc, oprind intrările.

— „Suie-te pe acoperiș!".

— „Unde e oala?".

— „Tovarășe, oala noastră de fier!".

— „Prinde-o! in dinți".

— „Hoțule!".

— „Dă-i la mir!".

Mișka aleargă de două ori in jurul trenului și nimeni nu-l ajută.

Ce să facă? Oamenii se așează călare pe tampoane, bărbați și femei. Fete se cațără, crăcănând picioarele, la fel cu bărbații. Prin urmare, poți să te sui aici. Mișka sare călare pe un tampon și strigă:

— „Vino'n coa!".

Dar Serioșka n'are putere.

— „Stai, o să te trag!

— „O să cad".

Mișka se supără foc, scrâșnește din dinți.

— „Țin-te mai bine!".

Serioșka apucă cu amândouă mâinile tamponul; nu mai vede nimic.

— „O să mă strivească".

Intre timp, un soldat de dinapoia barierei strigă:

— „Cărați-vă de aici,, hait!".

Serioșka tremură, nici mort, nici viu.

— „Sfinte Isuse Christoase!".

Mișka ii șoptește:

— „Taci, taci, nu ne vede. Nu tuși!

— „Nu mai am putere in mâini".

— „Ține-ți botul!".

— „Mișka, dragă Mișka, o să cad".

De data asta Mișka se supără de tot. Scuipă sub tampon și spune:

— „Cazi, o să plec singur...".

Serioșka tace; dar soldatul i-a zărit capul.

— „Cine-i acolo?".

I-a prins.

— „Dă-te jos".

Nu-i nimic de făcut. Sau să coboare, sau să mintă. Mișka incepe conversația.

— „Tovarășe soldat roșu, e un copil dela noi, care călătorește cu mine.

— „Dar tu cine ești?".

— „Sunt din Lopatin, in plasa Buzuluc. Mă duc să caut pâine la Tașkent".

— „Arată-mi hârtiile".

— „Pașaportul?".

— „Stai că-ți dau eu pașaport!".

Un alt soldat strigă de dinapoi:

— Du-i la Orta-Ceka". *)

Inima lui Mișka se strânge cât un purice:

— „Hait, acu-i acu!".

Serioșka e mai mult mort decât viu.

Soldatul il trage de braț, parc'ar vrea să-i smulgă umărul.

— „Pungașilor! Nu sunteți buni decât să desorganizați transporturile...

Iată! au plecat să caute pâine la Tașkent și acum ii duce la Orta-Ceka. Acolo o să-i judece, asta-i. Mișka a auzit vorbindu-se despre Orta-Ceka printre țărani; nu prea vorbiau bine. Cel mai bun lucru ar fi să-i dea ceva soldatului: dar, de unde bani? Să plângă? Nu se lasă ei inșelați. Și trenul o să plece. Tot felul de gânduri trec prin capul lui Mișka, dar nu găsește o eșire. Văzând pe Serioșka scâncindu-se, incearcă un vicleșug.

— „Ce te vaiți? Ce-i, n'o să ne puie la inchisoare! Când o să știe de unde suntem, o să ne dea drumul".

Apoi spune soldatului cu o voce dulceagă:

— „Cu noi ăștia, nu poți să faci altfel. Ne băgăm totdeauna acolo unde nu trebue...

Soldatul tace.

— „Tovarășe soldat roșu, nu s'ar putea să ne dea drumul nouă, la amândoi? Suntem niște infometați".

— „Haide, haide, o să plecați mâine".

Mișka incepe să se gândească:

Cum să-l păcălească? Il apucă de braț și-i șoptește:

— „Tovarășe soldat roșu, mai e unul care sa suit pe acoperiș".

— „Unde?

— „Uite acolo; s'a așezat inapoia vagoanelor".

Soldatul privește; pe vagon, din fericire, răsar două femei, par'că la comandă.

— „Stai aici!".

Mișka incuviințează cu bucurie:

*) Orta-Ceka e secția de poliție din gări.

— „Stai, Serioşka, stai! o să aşteptăm pe tovarăşul soldat roşu; n'are timp să se ocupe acum de noi...".
Soldatul se duce să gonească femeile; de jur împrejur nu-i nici un câine. Acum e timpul. Mişka îşi aşează sacul în spate şi-i şopteşte lui Serioşka:
— „Nu striga! Dă-mi mâna!".
Fug mai întâi înapoia gării, dealungul grajdurilor pentru vaci, împiedicându-se în întuneric de grămezi de gunoi. Un câine adormit se sperie. Câinele latră, înspăimântând pe Serioşka. Ajungând lângă pompă, se vâră sub vagoane, tocmai la coada trenului. După un răgaz scurt, încep să se târască. Mişka, după ce-şi miroase mâinile, scuipă.
— „Cineva a făcut p'aci, porcu dracului!".
— „N'ai pus barim mâna înăuntru?".
— „Ba da".
— „Să nu mai pui mâna pe mine.
Iscodiră pe afară: nici ţipenie de om. Ce este? Se aude sgomot de departe.
— „Serioşka să ştii că nu-i aici.
O luară la goană în direcţia opusă şi dau peste o locomotivă.
— „Uite, aici!".
Bărbaţi şi femei se urcă în tăcere pe maşină.
— „Nu faceţi gălăgie".
Mişka îşi împinge tovarăşul din spate.
— „Urcă-te!".
— „Şi tu?".
— „Urcă-te! Nu te'ngriji de mine!".
Ce să mai zică: Mişka e şeful.
Serioşka, după ce s'a suit, nu ştie încotro să meargă. Întinde mâna şi pipăe: frige.
— „Mişka, aici e un cuptor!".
— „Tacă-ţi gura!".
Deodată un şuerat răsună, drept deasupra capului lor; o zguduire; sub picioarele lor: f-fu! f-fu! f-fu! Lui Serioşka i se sbârlesc perii în cap.
— „Doamne, Dumnezeule!
La început merg încet, apoi din ce în ce mai iute, din ce în ce mai iute. Cineva ţipă deasupra capului lor, scântei se coboară de sus. Vântul le flueră în obraz, le încâlceşte părul. Dacă maşina s'ar răsturna, i-ar face terci, nimeni n'ar scăpa.
Serioşka priveşte în faţa lui, şi moare de frică: înspre ei vine un monstru cu ochi de foc, care o să nimicească totul!
Dar monstrul trece pe alături.
— „Şşş-ş-şşş...
Oricum, nu s'a întâmplat nimic.

CAP. VIII.

Au mers mult.
Era cu neputinţă să'nţelegi dacă pământul sau maşina alerga, dacă mergeai înainte sau te dădeai îndărăt. Ba se părea că înaintezi, ba că dai înapoi. Pământul se'nvârtia pe loc şi locomotiva ducea, în spaţiu, întreaga mulţime. Roţile făceau un sgomot asurzitor pe podeţele de peste şanţuri şi şanţurile păreau şi ele o clipă, boturi căscate negre.
Dimineaţa, a fost mai bine.
Câmpiile se desfăşurau, treceau gherete, ţărani călări, femei, copii, sate.
Mişka, obosit din timpul nopţii, dormia adânc, lângă coş. O femee îşi alăpta copilul. Un bărbat cu cămaşa desfăcută se căuta de păduchi. O altă femee îi ţipă:
— „Nu-i arunca pe mine!".
— „Mi-a căzut unul!".
— „Unde?".
— „Uite colo!".
— „Păduchiosule!".
— „Ho, nu te supăra, o să-l găsesc; e însemnat: are urechea stângă ruptă în două şi pe frunte are o pată mică...".
La un suiş locomotiva încetini. Suflă, gâfâi şi se opri.
— „Iată-ne ajunşi, se gândi Serioşka.
Dar un om spuse celuilalt:
— „Maşina nu merge.
— „Atunci nu putem pleca mai departe?".
— „S'au desfăcut şuruburile".
Unul îmbrăcat cu o cămaşe neagră se coborî şi începu să lovească roţile cu un ciocan. Pe urmă se coborî şi un altul. Maşina se mai opinti odată, sau de două ori şi opri iar. Toţi săriră jos din vagoane şi în dimineaţa limpede, în grabă se adunară într'un semicerc, nu departe de tren.
Serioşka se gândi:
— „Atunci toată lumea poate să facă aici.
Îi venia şi lui, dar îi era frică, dacă se întâmplă să coboare să nu rămâie în drum; răbdă cu toate că-i dădeau lacrămile.
— „Mişka, vii cu mine?".
— „Mie nu-mi vine...".
— „Nu pot să aştept...".
Deabia se pregăti să sară jos, că oamenii începură să strige:
— „În trenuri, în trenuri, plecăm!
Maşina oftă, flueră şi prinse să se mişte.
Serioşka începu să plângă.
— „Am nevoie.
— „Aşteaptă un pic, nu plânge".
După un minut Serioşka îşi duse repede mâna la pantaloni.
— „Numai pot să mă ţiu...".
— „Aşteaptă puţin, aşteaptă. O să ajungem curând la o gară".
Mişka nu voia să fie compromis de tovarăşul lui; dar ochii lui Serioşka începură să se holbeze de spaimă, şi faţa îi era albă ca varul.
— „Ce ai?".
— „Gata".
— „Taci, nu spune nimic, aşează-te acolo, uite.
Serioşka se aşează lângă o femee, care spuse:
— „Ce miroase aşa urit?"
Un bărbat se întoarse şi el:
— „S'o fi scăpat unul puţin".
— „Cum puţin? Pute!".
Serioşka simţindu-şi pântecele uşurat, stătea fără să se mişte.
Mişka îl ghiontia cu cotul.
— „Taci din gură!".

CAP. IX.

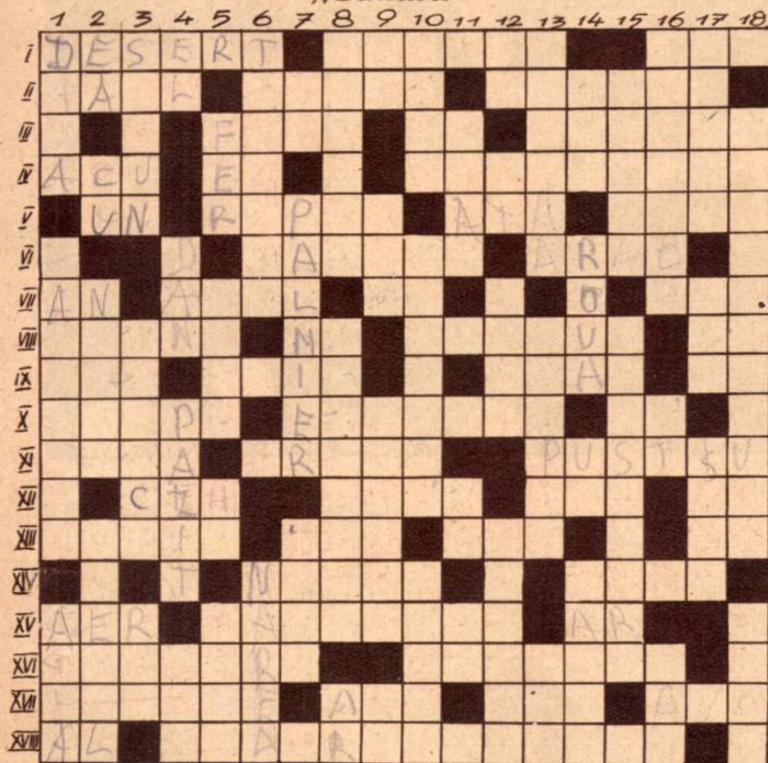
Când intrară printre mulţimea din vagoane, într'o gară, capete, braţe, picioare, cai, roabe pe platformă, se scurseră repede prin faţa lor. Maşina se opri departe de peron. Bărbaţi şi femei coborîră îndată; Mişka şi Serioşka făcură la fel. Mişka şchiopăta puţin de piciorul stâng. Serioşka uitase de tot cum se umblă. Capu-i i se învârtia, picioarele se împleticeau din nou, ca pe locomotivă, vagoanele plutiau în ochii lui, cerul oscila. Mişka îl trase:
— „Haide, haide!".
— „Unde?".
— „Aici e oprit... O să ne vadă...".
Părăsiră locul periculos şi curând se aflară într'un maidan, lângă un gard înalt. Serioşka ridică de jos un şurub, şi se bucură foarte tare. Îi trecu prin minte gândul că acasă o să fie de folos, dar Mişka spuse:
— „Ce-ai pus în buzunar?".
— „Un şurub".
— „Aruncă-l!"
— „Pentru ce?".
— „Dacă ne caută...?".
Serioşka încruntă sprâncenele. E păcat să arunci un şurub; îi e ciudă pe Mişka. Ce fel de şef, care-şi bagă nasul peste tot. Cel mai bine ar fi fost să nu-l asculte niciodată. Toată pornirea pe care a vut-o vreodată împotriva lui Mişka i se răscoală în minte: simte cum îi sare ţandăra.
Strânse şuruburi în mână, gândindu-se: „să-l văd eu să-l ia".
Mişka se supără şi mai tare.
— „Aruncă-l".
— „Par'că ţi-ar părea rău că nu-i al tău?".
Lui Mişka nu-i părea rău de nimic. Numai că era foarte supărat că Serioşka a găsit un şurub frumos, în vreme ce el, Mişka n'a găsit nimic, pentru că el îşi pierdea vremea gândindu-se cum să capete pâine şi de aceea nu poate să umble cu ochii pe jos.
— „Ce-am hotărît noi?".
— „Ce?".
— „Să împărţim totul".
— „Era vorba de pâine".
Mişka se'ntinse pe spate şi privi vreme îndelungată un norişor albastru, care plutia în cerul depărtat. Ace îi înţepau maţele, gura i se umplea de salivă lipicioasă. Scuipă, îşi luă capul în mâini, apoi începu să-şi încalţe cu grijă opincile, cu gândul dus; cercetă legăturile, tocurile rupte, îşi scutură fără grabă praful de pe obiele; svârli în treacăt o privire la buzunarul lui Serioşka, unde se găsia şurubul ispititor, se scărpină în cap. „Norocul e nedrept", se gândi el. Dânsul, munceşte, aleargă, dă ajutor la suitul pe acoperişul vagoanelor şi altul găseşte şurubul. Mişka isbi obeala de o piatră şi spuse:
— „Foarte bine, păstrează-ţi şurubul, nici n'am nevoie...".
Buzele lui Serioşka se întredeschiseră, pleoapele tremurară. Şurubul udat de sudoare, în pumnul închis, se lipise de palma aspră. O să fie bătaie, dacă Mişka se gândeşte să i-l ia cu sila.
Ce, ăsta-i şef, nu poţi niciodată să faci nimic cu el!
Mişka îl privi dispreţuitor.
„Cu un tovarăş ca tine nu poţi să călătoreşti decât separat. Eşti cel dintâi, când e vorba să-mi mănânci pâinea, dar te spânzuri pentr'un şurub. Cine te-a scăpat din Orta-Ceka? Lasă că te duci îndărăt acolo, dacă eu nu mă mai bag; nici n'o să-ţi mai dau pâine şi o să plec singur. Rămâi cu şurubu tău...".
Buzele lui Serioşka tremurară, ochii i se întunecară de furie. O clipă îşi desfăcu uşor pumnul, apoi îl strânse şi mai tare. Nu-i pasă atâta de şurub, dar îi e necaz. Dece Mişka e un şef atât de rău? Dece nu poţi să faci niciodată nimic cu el?
Porniră la drum.
Serioşka voia să meargă alături de Mişka; dar acesta îl respinse.
— „Pleacă! N'am nevoie de tine".
Serioşka suflă necăjit şi merse în urmă. Privi şurubu în mână, îl şterse pe genunchiu. Ce păcat! Nu se poate să nu-l dea. Mişka l-a adus într'un ţinut străin şi acum o să-l lase'n drum, la Chirghizi.
Îl cuprinse jalea.
Linse de două ori şurubu şi spuse deodată:
— „Mişka, dacă vrei, să-l tragem la sorţi?"
— „N'am nevoie".
— „Ce tu crezi că mie-mi trebuie?"
Mişka uşurat, răsuflă. „Şi-a dat seama păcătosul!"
— „Oricum, fără mine n'o să poţi să te duci nicăieri".
Hotărîră să puie două aşchii în căciula lui Mişka: una mare şi una mică. Serioşka se întoarse:
— „O să mă'nşeli, să tragem altfel".
— „Cum vrei!"
Mişka ridică o piatră mică şi propuse:
— „O să strâng pumnii amândoi, dacă ghiceşti mâna unde este piatra, şurubu e al tău; dacă alegi aialaltă, şurubu e-al meu".
Serioşka se gândi multă vreme înainte de-a hotărî. Închise ochii pe jumătate, întoarse capul, ba chiar se rugă încet în gând:
— „Dă Doamne să fie al meu!"
— „Grăbeşte-te".
— „Stânga".
Mişka plesni limba în gură.
— „Eşti cam prost, băete. Totdeauna apuc cu dreapta..."
Serioşka scoase din buzunar şurubul pierdut, şi par'că i se făcu mai foame decât înainte. Şurubul îl săturase, pe când acum pântecele i se goli şi gura i- se amărî.
Mişka se dete peste cap, de-a berbeleacul.
— „Ce noroc am! Când o să mă'ntorc acasă o să fac ceva din şurubu ăsta, sau poate c'o să-l vând fierarului, cu o sută de ruble".
Serioşka, pândind, ridică capul.
— „A! cam scump".
— „Ei, ce, e un şurub de fier, care poate să slujească la orice".
— „N'o să capeţi o sută de ruble".
— „Rămăşag pe două bucăţi de pâine!"
Serioşka se întristă. După ce merseră vre-o douăzeci de paşi, spuse ca să se mângâie:
— „Vinde-l, o să găsesc eu un altu, mai frumos şi mai bun, de oţel..."

(Va urma)

pe urile realității

Concursul nostru pe luna Iulie

PRBBLEMA X-a (Cuvinte încrucișate) „Sahara“

ORIZONTAL: I. Sahara este un vast... Arab nomad saharian; Dune de nisip îngrămădite, la care nu se pot cunoaște direcțiile vânturilor. II. E frate cu șoimul deșertului; Huruie; Corabia pustiului! III. Membru al Camerii înalte în Franța; Literă grecească; Teorie estetică-literară-muzicală din secolul XIX. IV. Acum; Oraș în Caldea; Trupă de soldați francezi, ce patrulează prin Sahara, călărind pe dromaderi, pentru a păzi pe călători de atacurile indigenilor. V. Numeral; Intemnițat; Fir de fier; Șef de trib arab, ne amintește atâta de Sahara! VI. In limba arabă se cheamă rhazaia; Suprafețe netede. VII. Diviziune de timp; Profet; Pronume; Ajung. VIII. Verificat; Actual general chinez; In ce păstrează apa călătorul saharian? Inițialele naturalistului Lorenz Oken. IX. Adverb; Operă de Rousseau; Plan; Plantă. X. Bărbătesc; Flui de invizibile; Dialect francez. XI. Capabile; Comună rurală în județul Odorheiu; Oraș-oază în deșertul sirian. XII. Capitală în Europa; Oraș antic; Boală; Interjecție. XIII. Făcea acru; Regele Persiei; Prefecți de poliție; Părți. XIV. Patron; Corpuscul presupus că stă la baza materiei XV. Pentru vama văzduhului; Minunea vremei antice sfidând legile naturii în mijlocul deșertului! Măsură; XVI. Prietenești; Scăpătă din genunchi. XVII. Eterie; Interjecție; Fiica lui Cadmus; In Sahara e transformat în dogoare de excesiva căldură a soarelui. XVIII. Articol; Neobosit cercetător al ținuturilor sahariene (2 cuv.)

VERTICAL: 1. Intâlnești la fiecare pas în Sahara; Dacă n'ar fi ea, comerțul transsaharian ar fi mult înapoiat! Insula pustiului! 2. Pronume; Prepoziție; Care abundă în Sahara mai mult ca oriunde! Splendoarea oazei! 3. El cheheli — vântul de foc; Colină ce se găsește în apropierea unei hamade sahariană. Marginea rochiei. 4. Pronume; Soția lui Iacob; Apărea; Ordin de plată. 5. Unitate de măsură rusească; Metal; Prepoziție; Stâlpi. 6. Pirații deșertului! Fluviu; Ud. 7. Rex Ingram; Numele științific al arborelui salvator din pustiu! Cărunți. 8. Manta cu glugă pe care o poartă indigenii Saharei; Plantă a deșertului. Din cauza lipsei de... mulți călători prin Sahara au pierit; Măsură. 9. Pronume; Solul ca și aerul Saharei este *uscat;* Pânză cu care își acopere saharianul fața; Interjecție. 10. Strat al pielii; Ex-împăratul Saharei; Insulă a Japoniei. 11. Munte în Grecia Veche; Pe el îl credeau saharienii stăpânul lumii, acum câteva mii de ani; Notă muzicală. 12, Pană Interjecție; Plănui; Erta. 13: Invazie; Cunoscută operă de Alecsandri; Individ. 14: Patria lui Jurieu; Picături de apă ce se depun dimineața pe plante; Fluviu; Iatac. 15: Plante monocotiledonate; Romancier și pictor francez; admirabil zugrăvitor al Saharei. 16. Cu tot farmecul ei oriental, Sahara nu poate fi ceva paradisiac pentru Europeni. Conjuncție; Interjecție. 17. Vorbi cu asprime; Pașă în Ianina; Pasăre a deșertului. 18. Poet român, autorul unei frumoase poezii în care e vorba de un șeic pierdut în deșert, căruia mirajul îi chinue simțurile, amăgindu-l cu vedenia unei cetăți ireale; E de absolută necesitate pentru o călătorie prin Sahara.

de *Nic. Dinulescu-Caracal*

PROBLEMA X-a (Palindrom)

(A se vedea explicațiile acestui joc în numerele precedente).

Luați 5 palindroame cu următoarele semnificațiuni:

1) Cetățenesc. 2) Localitate în Banat. 3) Servă la prins pește. 4) Adverb. 5) Strachină.

Așezându-le în ordinea aceasta, inițialele și finalele lor vor da alt palindrom.

PROBLEMA XI (Logogrif)

(A se cerceta explicațiile din numerele precedente).

Cu șase picioare sunt deal în Suceava; cu cinci varietate de rubin, cu patru fiară înfricoșătoare, cu trei culoare, cu două particulă.

Realitatea Ilustrată
Cupon de excursie

CUPON DE JOCURI
No. 287
Numele și pronumele ....
Adresa ....

Bon No. 18
pentru premiile de 50.000 lei

Numele ....
Adresa ....

Tăiați și păstrați acest bon spre a-l trimite împreună cu celelalte ce vor mai apărea, la sfârșitul concursului.

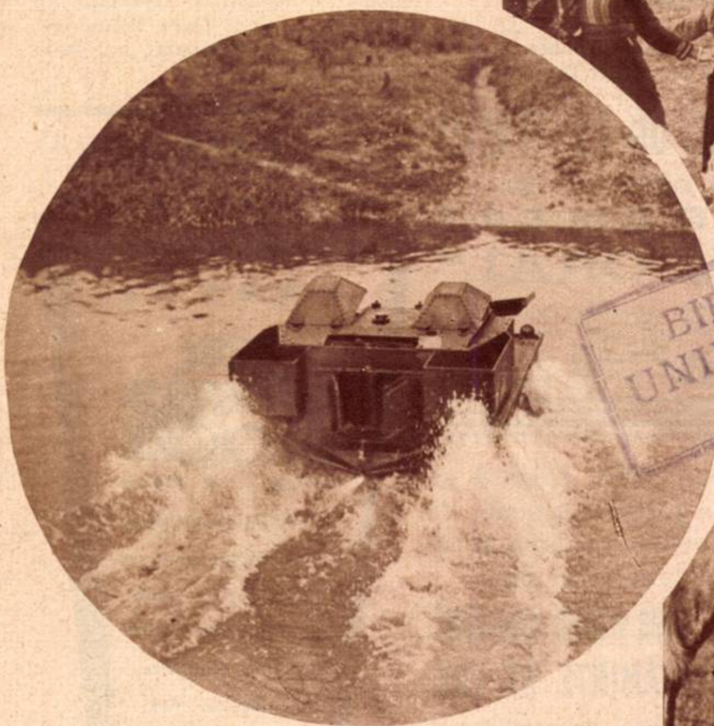
„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul“ S. A.

Ultimele evenimente

Vineri 22 Iulie s'a sărbătorit în toată țara, ziua nașterii Reginei Maria. Cu această ocaziune, reporterul nostru fotograf pune la dispoziția cititorilor noștri, câteva instantanee prinse de curând, la Balcic și în împrejurimi, cu ocazia unei cavalcade pe care a făcut-o Suverana.

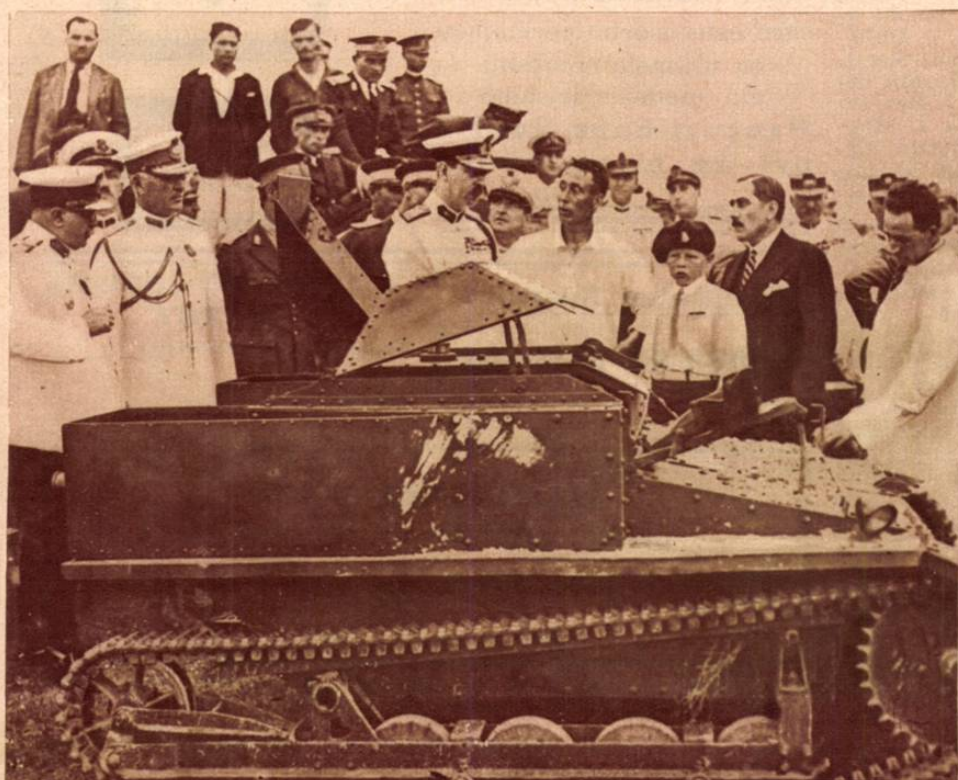
Dreapta: *Regina Maria în mijlocul coloniștilor aromâni, din jurul Balcicului;* dreapta mijloc: *Regina Maria la cavalcadă, pe câmpiile din jurul reședinței regale, Balcicul.*

Sus, în medalion: *Un tank trecând apa Colentinei, în cadrul demonstrațiilor ce s'au făcut la Plumbuita.*

St.: *La Plumbuita, în apropierea Capitalei, a avut loc Vineri 22 Iulie o demonstrație cu două modele de tankuri englezești. Au asistat Regele Carol, Voevodul Mihai și d. general Ștefănescu-Amza, ministrul de război. In fotografia noastră: Suveranul și Voevodul Mihai primesc lămuririle technicienilor englezi;* jos: *Un tun francez de câmp, este remorcat de un tank.*

Fotografii I. Berman-Realitatea

REALITATEA ilustrată

LEI 10

ANUL V. NR. 288
4 AUGUST 1932

ARMONIE DESĂVÂRȘITĂ

Artista Vivian Reid, de-o perfecțiune impecabilă, într'un colț de paradis californian

Foto-Fox

JAMBOREEA DELA SIBIU

Duminica trecută Jamboreea cercetăşească din Sibiu a fost vizitată de M. S. Regele, însoţit de Voevodul Mihai.

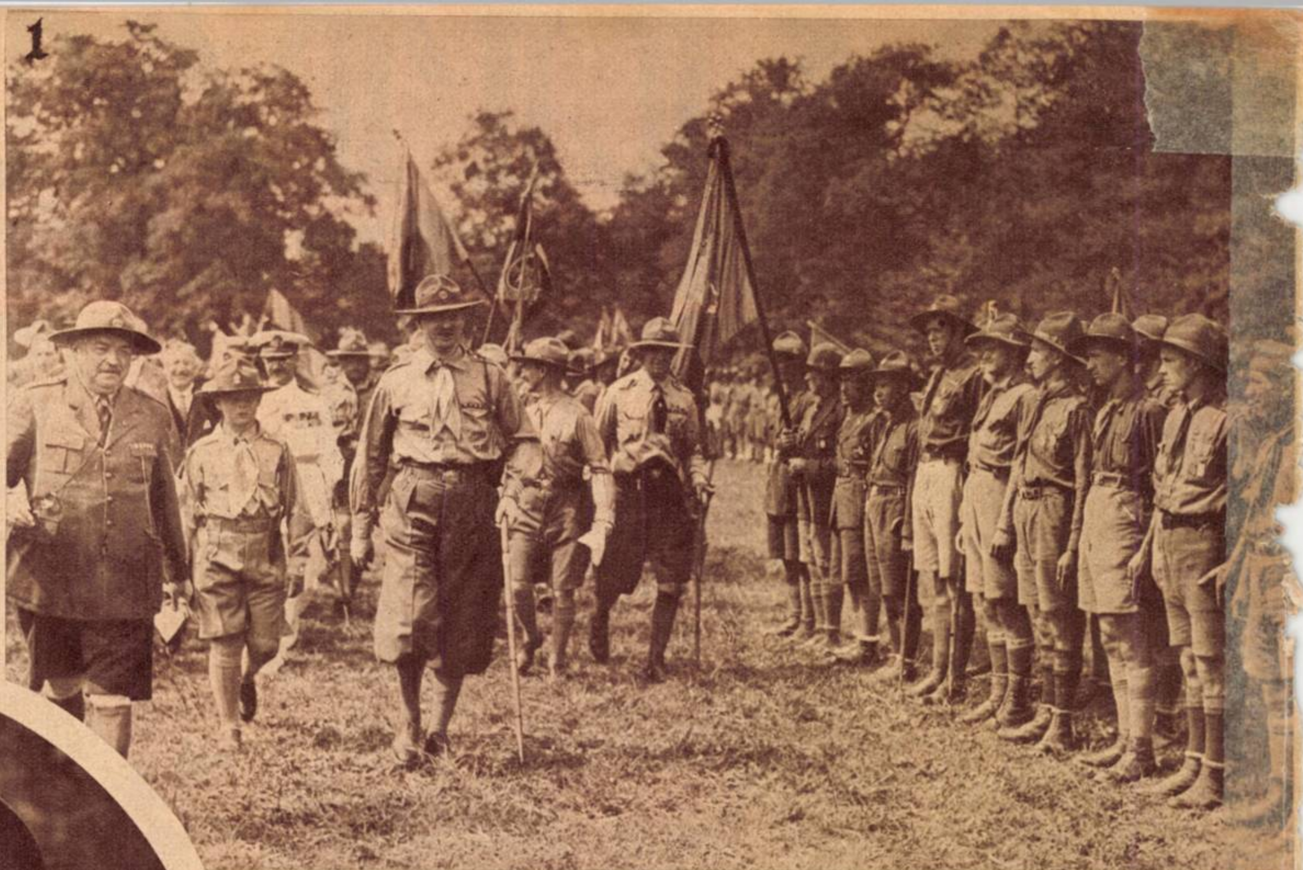
Fotografiile noastre au fost luate cu prilejul acestei vizite:

1) Suveranul trece în revistă cohortele cercetăşeşti.

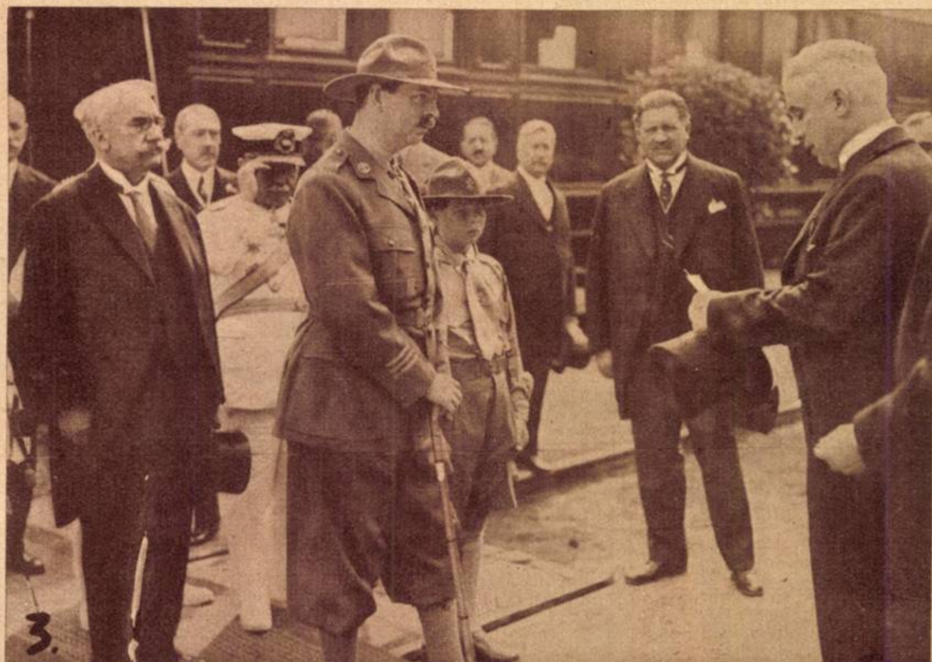
2) Gornistul sună adunarea

3) Primirea în gara Sibiu a înalţilor oaspeţi, de către Autorităţi.

4) Defilarea cercetaşilor polonezi în faţa suveranului .

(Foto-Berman-Realitatea)

Cortegiul etnografic din Sibiu

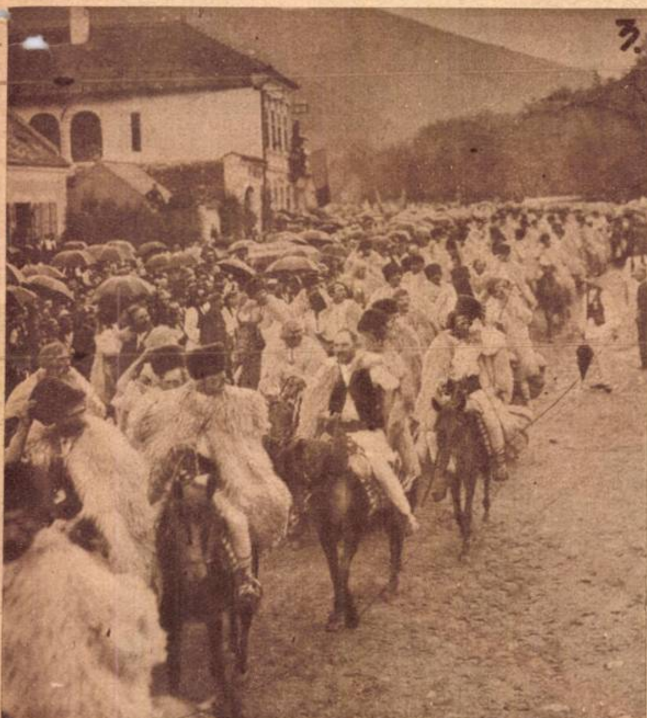
Cu prilejul vizitei suveranului, d. ministru V. Tilea a organizat un cortegiu etnografic al județului Sibiu.

Fotografiile noastre înfățișează:

1) Suveranul primind defilarea cortegiului.
2) Grupul săsesc.
3) Mocanii.
4) Corul românesc din Săliște.
5) Unul din carele alegorice
6) Flăcăii sălișteni.

(Foto-Berman-Realitatea)

Concursul hipic din Sibiu

Luni 25 Iulie a avut loc la Sibiu, în prezența Suveranului un concurs hipic, organizat de școala de cavalerie din acest oraș.

In afară de fotografia care înfățișează pe rege arătând voevodului Mihai mânuirea puștii de tragere, celelalte reprezintă aspecte dela concurs. Dintre ele una este luată în momentul când un cal speriindu-se, de fâlfâirea fanionului depe obstacol, și-a răsturnat călărețul. Accidentul a fost destul de grav și n'a lipsit mult ca să aibe urmări tragice.

1.

2.

3.

4.

Evenimentele săptămânii

1) Regele, Voevodul Mihai, Comandantul legiunii cercetăşeşti şi ceilalţi oaspeţi ai jamboreei din Sibiu iau masa în tabăra cercetăşească. E interesant felul cum e făcută această masă; oaspeţii stau jos, cu picioarele într'un şanţ de pământ, iar pe malul din faţă al şanţului se află o scândură, pe care se aşează bucatele.

2) Fotografie făcută noaptea la Sibiu.

3) Suveranul inaugurează spitalul din Sălişte.

4) Sfeştania spitalului.

5) Solemnitatea decorării doamnelor române, care au bine meritat dela naţiune, a avut loc în Palatul Astrei din Sibiu. In mijloc d-na Goga.

2.

3.

5.

VREMURI FERICITE

CÂND vi se vorbeşte despre străzile neluminate şi lipsite de supraveghere poliţienească din zilele recenţilor noştri strămoşi, când nu existau detectivi, sisteme de identificare cu ajutorul amprentelor digitale, caziere, telefoane şi nenumărate alte mijloace pe care ştiinţa le pune astăzi la îndemâna societăţii, în răsboiul contra răufăcătorilor, aţi crede că epoca aceea era un fel de paradis al criminalilor. Şi într'adevăr era, cu o singură excepţie peste a cărei importanţă nu putem trece: delicventul, în cazul când era prins, era pedepsit cu multă asprime, era spânzurat, chiar pentru un simplu furt. Această sinistră perspectivă constituia singura barieră care făcea pe om să nu cadă în ispită ce-l pândia la tot pasul.

După cât se pare, măsura aceasta avea o eficacitate deosebită, căci altfel, cetăţenii oneşti ar fi fost siliţi să trăiască sub un val perpetuu de crimă şi teroare.

Unele pedepse, de-o barbarie culminantă, se administrau în public, ca un avertisment al maselor. Femeile care se dedau la furturi, înşelăciuni sau omoruri, erau tratate tot atât de aspru ca şi bărbaţii.

In Anglia, până mai acum câţiva ani, a existat o lege ce prevedea arestarea celor cari făcuseră datorii şi nu le puteau plăti, rămânând în închisoare pe un timp nedefinit. Dacă femeea căzută în această situaţie era căsătorită, bărbatul era cel care făcea pedeapsa pentru ea. Astfel, luase naştere obiceiul ca femeile nemăritate, care se aflau în închisoarea datornicilor, să se căsătorească cu câte un criminal, pe punctul de a fi executat. Prin această manevră, responsabilităţile femeei pentru datoriile ei treceau asupra condamnatului şi odată cu moartea lui, datoriile se stingeau, iar femeea era eliberată.

După răsboaie, când armatele se împrăştiau, urma un val de jafuri şi crime căci în afară de soldaţi, cantinieri şi mulţi alţi indivizi cari trăiau de pe urma răsboiului, se pomeniau şomeuri. Tâlhăria devenia atunci pentru ei singura cale pe care îşi putea asigura un trai îndestulat.

Imediat însă ce domoalele organe ale legii puneau mâna pe unul din aceşti bandiţi, decorau cu el cel mai apropiat vârf de deal, poartă de cetate sau piaţă publică, lăsându-l să se bălăbănească în vânt, spre a servi de lecţie tuturor.

Deşi nu existau poliţii, populaţia simplă dela ţară, ştia să-şi ia singură măsuri de apărare, împotriva răufăcătorilor. Călăreţul străin, care trăgând noaptea la un han, avea cu sine cantităţi mari de aur, cu greu îşi putea urma drumul, nai înainte de-a fi dat referinţe complete asupra sa.

Societatea londoneză Navarre a publicat de curând un volum de cronici intitulat „The Complete Newgate Calendar", din care reese că răufăcătorii din epoca de aur a Reginei Elisabeta, egalau în îndrăsneală şi ingeniositate pe cei de astăzi. N'aveau avocaţi, cari să invoace în favoarea lor demenţa, să ceară apeluri, transmutări de pedepse etc., trucuri prin care mulţi eludează astăzi legea. Iar uneori, când vinovăţia era prea evidentă, criminalul era executat deadreptul fără judecată.

Astfel s'a întâmplat în cazul lui Sawney Beane şi a monstruoasei sale familii de hoţi, asasini şi canibali: bărbaţi, femei şi copii au fost spânzuraţi, în diferite puncte ale oraşului Leith, care şi-a suspendat activitatea în după amiaza acelei zile, pentruca populaţia să poată asista la execuţie. Părinţii îşi aduceau copii, iar negustorii dădeau drumul vânzătorilor, pentruca toţi să poată vedea cum erau pedepsiţi cei cari călcau legea.

Sawney Beane, un monstru, care n'ar fi putut exista în zilele automobilului şi ale aeroplanului, a prosperat o vreme sub domnia lui James VI al Scoţiei. Timp de 25 de ani populaţia din districtul ce se numeşte East Lothian a fost ţinută sub o teroare crescândă printr'o serie de evenimente înfiorătoare. Călătorii cari treceau prin această regiune şi chiar băştinaşii, dispăreau fără urmă; atât numai că din vreme în vreme marea arunca la ţărm câte un braţ sau picior, ce părea să fi fost murat. Deşi nu se făcuse niciodată o identificare pozitivă asupra acestor membre, nu era nevoe de un Sherlock Holmes, pentru a bănui că între cele două mistere exista o legătură.

Asta era prea mult, chiar pentru acele zile şi plângeri tot mai dese determinară pe magistraţii regiunei să pornească înarmaţi şi bine escortaţi în cercetare. Intreprinderea nu dădu însă nici un rezultat şi cum dispariţiile continuau, iar marea arunca mereu la ţărm rămăşiţe omeneşti, plângerile ajunseră la rege, care, după cum spun cronicile, trimise spioni la faţa locului. Spionul regal era aproximativ detectivul de astăzi. Menirea lui era să urmărească şi să descopere inamicii politici ai stăpânului său.

Câţiva din aceşti spioni, trimişi de monarch, dispărură spre a nu se mai ivi decât sub forma de mâini şi picioare. Alţii se întoarseră raportând că nu putuseră găsi nici o urmă şi că cele ce se petreceau nu puteau fi decât opera lui Satan. Indolentul rege ar fi clasat afacerea, dar strigătele mulţimii se inteţiră. Poporul începu să murmure şi curând regele auzi că în ţara vecină, unde domnia puternica Elisabeta, nu s'ar fi tolerat aşa ceva. Pentru a nu se dovedi mai prejos, regele trimise noui echipele de oameni în cercetare şi spânzură câţiva hangii, deşi nu existau dovezi de vinovăţie asupra lor — pur şi simplu pentru satisfacerea supuşilor, cari nu se declarară însă mulţumiţi, deoarece marea continua să arunce la ţărm membrele unor noui dispăruţi, iar hangiii suspecţi şi nesuspecţi, închiseră hanurile, părăsind drumurile regiunei.

Tâlharii pândiau în umbră după căderea nopţii

In cele din urmă întâmplarea făcu ca un drumeţ să cadă pe neaşteptate în mijlocul tâlharilor şi ajutat de curaj şi noroc reuşi să se salveze, pentru a spune ce păţise. Cu soţia înapoia lui pe acelaş cal, acest om se întorcea dela un bâlciu. La un moment dat, se pomenise înconjurat de o bandă de tâlhari, de toate vârstele şi de ambele sexe.

Iată ce spune cronica:

Omul se apără cu curaj, ajutat de sabie şi pistol şi de cabrările calului său. In cursul luptei, femeea căzu de pe cal şi fu imediat ucisă, sub ochii soţului ei. Spectacolul acesta înzeci energia bărbatului, care ştia acum că de cădea, avea să aibe aceeaş soartă. Spre marele său noroc, se întâmplă ca la faţa locului să sosească tocmai atunci vre-o trezeci de persoane, ce se întorceau în grup dela acelaş târg. La apariţia acestora, Sawney Beane şi banda lui sângeroasă se retrase, dispărând în întunerec.

Acest om, primul care scăpase teafăr din mâinile lor, povesti călătorilor ce păţise şi le arătă cadavrul soţiei sale pe care ticăloşii îl târâseră o bună distanţă, dar n'avuseseră timp să-l ia cu ei.

Trei sau patru zile mai târziu, regele, cu o armată de patru sute de oameni, porni spre locul unde se desfăşurase drama. Expediţia era călăuzită de omul care fusese atacat şi avuseseră grijă să ia cu ei un mare număr de copoi.

Multă vreme nu găsiră nici urmă de locuinţă omenească; ajungând chiar în dreptul cavernei unde se adăpostiau tâlharii, n'o luară în seamă şi erau să-şi continue drumul pe ţărmul mării, când câţiva copoi intrară în vizuină şi se porniră imediat pe lătrături furioase. Regele şi însoţitorii se întoarseră atunci la gura peşterei. Nu le venia să creadă că într'o astfel de văgăună ar fi putut exista viaţă omenească, dar cum copoii îşi inteţiau urletele şi dacă intrau în peşteră nu se întorceau, deciseră să-i urmeze.

Aprinseră torţe şi cu regele în frunte, o mare parte din trupă se aventură în cavernă, unde după un drum lung şi întortochiat descoperiră ascunzătoarea monştrilor. Spectacolul ce li se înfăţişă în clipa aceea ochilor, îi umplu de groază. Picioare, braţe, coapse şi mâini de bărbaţi, femei şi copii spânzurau în şiruri lungi, ca nişte pastrămuri. Intr'un colţ, se afla o grămadă mare de monete de aur, argint, ceasornice, inele, pistoale şi săbii; vestminte de lână, pânză şi un infinit număr de alte lucruri, luate dela victime, toate trântite deavalma, sau agăţate de pereţii peşterei.

Familia lui Sawney Beane consta atunci din patruzeci şi opt de oameni: el, opt fii, şase

fiice, optsprezece nepoţi şi patrusprezece nepoate.

După ce-i legară pe toţi cobză, adunară bucăţile de carne omenească şi le îngropară în nisip, iar după ce încărcară lucrurile furate, se întoarseră cu prizonierii la Edinburgh. Familia de tâlhari şi ucigaşi fu trimisă de aci, sub escortă, la Leith şi executată fără proces, întrucât era unanimă părerea că "judecarea unor astfel de inamici declaraţi ai neamului omenesc, ar fi fost o zadarnică pierdere de vreme. Unii dintre nepoţi erau prea tineri pentru a fi participat efectiv la crimele părinţilor lor, dar autorităţile scoţiene nu făcură nici o excepţie, socotind că era mai înţelept să purifice rasa de un sânge atât de stricat şi de prolific.

In orice caz, execuţia aceasta a fost atât de impresionantă, încât Sawney Beane nu şi-a mai găsit imitatori în insulele Britanice.

In zilele noastre, actul femeei care-şi ucide soţul, intră în categoria aşa numitelor crime pasionale şi e foarte rar pedepsit. In secolul al XVIII-lea însă, era mai mult decât un asasinat, trecea drept cea mai abjectă trădare şi cea care-şi creea singură văduvia, muria la rându-i pe rug.

De obiceiu, la această execuţie văduva nu suferia mult, pentrucă şeriful îi petrecea un laţ după gât strangulând-o. In cazul Katherinei Hayes însă, dintr'un motiv pe care cronicarul nu-l înregistrează, şeriful a slăbit strânsoarea laţului prea de vreme şi ucigaşa a murit în chinurile arsurilor.

Această Katherine Hayes se născuse la Birmingham şi flirturile ei cu nişte ofiţeri din garnizoana locală făcură pe părinţi să respire uşuraţi, când se căsători cu tânărul Hayes, fiul unui bogat fermier din Warwickshire. Perechea se refugie la Worcester, unde se aflau câţiva din foştii prieteni ai miresei. Aceşti domni sărbătoriră evenimentul, luând pe soţ din pat şi băgându-l la arest, pe motivul fictiv că s'ar fi înrolat în armată. Zile la rând lâncezi tânărul în închisoare, pe când ofiţerii petreceau cu soţia sa.

Pentru a se elibera, Hayes fu nevoit să scrie părinţilor săi, comunicându-le că se căsătorise şi arătându-le situaţia în care se afla. Deşi nu-şi agreeau de loc nora, părinţii iertară pe fiu şi-i deschiseră un mic negoţ. Afacerile prosperau, dar doamna Hayes se certă curând, atât cu vecinii, cât şi cu soţul său, pentru ospitalitatea pe care o oferia unor oameni cam suspecţi. In cele din urmă plecară la Londra, pentru a începe o nouă viaţă.

Lucrurile nu merseră însă nici aici mai bine şi când Hayes revenind dintr'o lungă călătorie de afaceri, află că soţia sa îi cheltuise avutul, într'o viaţă scandaloasă, cu un oarecare Billings, se iscă o ceartă, care sfârşi cu bătaie. Extravaganţa femeei sili pe soţ să-şi vândă casa şi să se mute într'un apartament situat la etaj, deasupra proprietarei, o anume doamnă Springate. Când Billings o vizită din nou, doamna Hayes îi sugeră că moartea soţului său ar fi fost pentru ambii un câştig bănesc. Propunerea îl ispitia, dar teama de pedeapsă îl făcu să ezite.

Ceva mai târziu doamna Hayes făcu aceeaş propunere lui Thomas Wood, un prieten al soţului său, dar acesta fugi îngrozit, dar nu-şi avertiză prietenul.

Intr'o zi, Billings şi Wood veniră în acelaş timp şi găsiră pe soţi foarte bine dispuşi, bând vin. Doamna Hayes îşi lăuda bărbatul pentru extraordinara sa capacitate de-a bea, fără a se îmbăta. Hayes se îngâmfă atunci, punând rămăşag că putea bea dintr'odată cinci sticle, dintr'un vin foarte tare, numit „Mountain" şi să rămâie totuş stăpân pe sine.

Mrs. Hayes se duse cu cei doi mosafiri să cumpere vin şi în drum îi îndemnă să puie planul în aplicare, arătându-le că noaptea aceea oferia cea mai nimerită ocazie. Billings consimţi iar scrupulele lui Wood fură linişite de afirmaţia soţiei că Hayes ar fi fost ateu şi că nu era o crimă să ucizi un astfel de om. Hayes bău cele cinci sticle şi câştigă rămăşagul, apoi mai goli încă una, căzând fără simţiri pe pat.

Drumurile erau împânate de tâlhari

Billings şi Wood profitară de această stare a soţului spre a-l ucide cu câteva lovituri de topor. Proprietara, care observase însă manevrele doamnei Hayes şi a celor doi mosafiri ai săi, bănui ce se întâmplase şi informă autorităţile.

Toţi trei fură judecaţi şi condamnaţi. Billings fu spânzurat, Wood muri în închisoare de „febra închisorilor" iar doamna Hayes sfârşi pe rug. Ca de obiceiu, i se petrecu un laţ pe după gât şi imediat ce torţa se apropie de lemnele rugului şeriful trase tare de capătul sforii pentru a o strangula. Slăbi însă strânsoarea aproape imediat şi ucigaşa fu văzută multă vreme, cum încerca să îndepărteze lemnele aprinse, în timp ce din piept i se ridicau ţipete stridente şi sfâşietoare.

Cea mai senzaţională figură în galeria de infractori, pe care o găsim în Newgate Calendar, este Colonelul Thomas Blood, care a avut nemai pomenita îndrăsneală să pătrundă în Turnul Londrei şi să fure coroana regală. Dacă ar fi furat o pungă cu câteva centime, ar fi fost cu siguranţă spânzurat. Rezultatul faptei sale fu însă o iertare deplină şi o pensie, ajungând a se bucura de multă favoare la curte.

Blood se născuse în Irlanda şi sub regimul lui Cromwell fusese atât de bine tratat, încât după restaurarea regelui intră într'o conspiraţie împotriva lui, fapt pentru care fu silit mai apoi să fugă în Olanda. De aci, se duse în Anglia, Scoţia şi înapoi în Irlanda, prigonit mereu de consecinţele sediţioaselor sale atacuri, împotriva guvernământului regal.

Când îi veni ideea care-l făcu celebru, trăia la Londra, sub un nume fals, întrucât asupra capului său se pusese un premiu de o mie lire. Dacă ar fi fost prins, Blood ştia c'ar fi fost aruncat într'o cameră din Turnul Londrei, până la judecare şi mai mult decât probabila sa execuţie.

Avu totuş îndrăsneala să se amestece într'un grup de străini şi să viziteze câteva din părţile teribilului edificiu, să admire coroana regală, sceptrul, bula şi porumbiţa de aur depozitate acolo, ca fiind cel mai sigur loc din Anglia.

Colonelul Blood — căci la acest rang se ridicase în timpul lui Cromwell — se gândi c'ar putea fura coroana şi şi-ar fi adus planul la îndeplinire, dacă şansa nu l-ar fi părăsit în ultima clipă.

Se travesti astfel în doctor şi cu o femee pe care o da drept soţia sa, veni să vadă curiozităţile turnului; pe când admirau insignele regalităţii, pretinsa d-nă Blood se simţi deodată rău şi rugă pe d. Edwards (păzitorul insignelor) să-i dea ceva de băut. Acesta nu numai că se execută dar îi oferi să se odihnească puţin, pe un pat. Femeea după ce-şi reveni, plecă împreună cu Blod, pierzându-se în mulţumiri.

Câteva zile mai târziu, Blood se întoarse şi dărui d-nei Edwards patru perechi de mănuşi albe, drept mulţumire pentru amabilitatea ei. Faptul acesta fu începutul unei prietenii, ce deveni curând foarte strânsă şi se puse la cale o căsătorie, între un fiu al lui Edwards şi o presupusă fiică a colonelului Blood.

Cu o noapte înainte de 9 Mai 1671, doctorul spuse bătrânului păzitor că avea câţiva mosafiri cari voiau să vadă insignele regale, dar cum trebuiau să părăsească oraşul dis de dimineaţă, în ziua următoare, îl ruga să le permită să le vadă înainte de ora vizitelor. (Pentru această ispravă îşi angajase trei complici: Desborough, Kelfy şi Perrot). Doi din ei veniră însoţiţi de doctor, iar al treilea rămase lângă caii cari-i aşteptau la poarta exterioară a Turnului. N'aveau cu ei decât o traistă şi un ciocan foarte uşor de ascuns, sub pelerinele largi, în care se înfăşuraseră.

Edwards îi primi cu multă amabilitate şi-i conduse imediat la biroul său; dar cum avea obiceiul să se închidă într'un fel de cuşcă cu gratii, atunci când arăta podoabele regale, bătrânul n'apucă să deschidă bine uşa că doctorul şi însoţitorii săi dădură busna după el şi fără a-i da timpul să puie vre-o întrebare, îi luară graiul, printr'o lovitură de ciocan în cap.

Turtiră apoi repede coroana, spre a o putea purta mai uşor, luară sceptrul şi porumbiţa, punându-le în traistă şi se pregătiau să fugă, când — spre marele lor nenoroc — fiul bătrânului, care lipsise de acasă timp de zece ani, se întorcea de pe mare, tocmai în clipa aceea; cum i se spusese că tatăl său se afla cu nişte prieteni în sala bijuteriilor, îşi grăbi paşii într'acolo şi se întâlni cu Blood şi însoţitorii săi, cari în loc să-l salute, cum cerea buna cuviinţă, îşi grăbiră paşii spre ieşire. Asta-i deşteptă bănuiala şi se luă după ei.

Intre timp, bătrânul Edwards, a cărui leziune nu era gravă, îşi reveni şi începu să strige ajutor. Fiica sa auzindu-l, dădu alarma şi după o urmărire disperată fură prinşi.

In timp ce întreaga Anglie aştepta cu nerăbdare procesul, întrebându-se de nu cumva avea să se clădească o spânzurătoare mai înaltă decât toate celelalte, pentru autorul unui asemenea ultragiu, regele dădu ordin să i se aducă prizonierul, îi făcu o pensie şi-l iertă.

Blood, un individ de-o personalitate extrem de dominantă şi de simpatică, arătă regelui, cu lux de amănunte şi raţionamente, că fusese amestecat în toate comploturile serioase ce se făcuseră împotriva tronului şi că întreţinea legături strânse cu toţi inamicii săi. Un astfel de om, s'a gândit atunci monarchul adus la loialitate prin gratificări, ar fi fost mai util viu, decât mort.

Blood a lucrat o vreme pentru rege, după câte reese din favoarea de care s'a bucurat la curte, dar după câţiva ani, la vremea când a murit, se întorsese la vechile sale isprăvi şi numai o boală mortală a făcut să nu sfârşească în laţul spânzurătoarei.

Cel mai ingenios dintre hoţii înregistraţi de acest vechi almanah al crimei a fost Arthur Chambers, care cu o aparenţă de gentilom înstărit, închirià un întreg apartament mobilat, în sânul uneia din familiile bogate de pe Soho Square, Londra. După puţin timp, plecă să facă o vizită unui frate, despre care pomenise în treacăt, spunând că era cel mai bogat membru din familia sa.

In seara următoare, reveni copleşit de-o mare durere. Familia se ridică dela masă şi-l rugă să spuie ce i se întâm-

p...se. După multe stăruinţe se supuse. Se părea că scumpul şi bogatul său frate pe care-l iubise mai mult decât orice pe lume, murise subit, lăsându-i lui întreaga avere. Cum plângea şi-şi băiguia, în fraze rupte, mâhnirea, gazda îl întrebă în nenumărate rânduri, dacă-i putea fi de folos cu ceva.

Da, îi putea face un mare serviciu. Fratele trebuia înmormântat la Westminster Abbey, dar trupul avea să fie adus la Londra, chiar în acea seară şi, în zăpăceala sa, uitase să îngrijească de un loc, unde să-l ţie peste noapte. L-ar fi îndatorat mult dac'ar fi permis ca sicriul său stea sub acoperământul lor, în acest răstimp. Avea să-i răsplătească larg, pentru asta.

Cererea nu era tocmai plăcută, dar acest om era atât de îndurerat şi de bogat şi apoi, arătase atâta interes celei mai mari dintre fetele familiei, încât era într'adevăr de datoria lor să primiască. Chambers le spuse atunci că prin aceasta îl îndatorau pe viaţă. Era aproape de miezul nopţii, întreaga familie, cuprinsă de enervare, sta în jurul mesei, la lumina lumânărilor, când se auziră trei bătăi în poarta din faţă.

Afară în strada întunecată se vedeau vag conturuprile unui dric, tras de două perechi de cai, cu valtrapuri şi panaşuri negre. Patru oameni cu aspect solemn îmbrăcaţi în negru aduceau pe umeri un cosciug greu care fu aşezat pe masa din sufragerie. Se uitară în zadar după abătutul Chambers, dar unul din oameni le înmâna un mesagiu, prin care erau vestiţi că acesta n'avea să revie decât a doua zi de dimineaţă.

Familia observă că sicriul era sculptat şi foarte scump, aşa cum se cuvenia unui mort bogat, dar nu-l examină de aproape, spre a observa micile găuri făcute în capac. In acest cosciug se afla însuşi Chambers, viu şi nevătămat.

După ce aşteptase o bună bucată de vreme, lăsând fiecăruia timpul pe care-l socotia necesar ca să adoarmă, Chambers începu să ridice capacul sicriului, dar unul din şuruburi făcu un sgomot slab. O servitoare care încă nu se culcase, intră atunci cu o lumânare şi se pomeni înaintea unei forme spectrale. Dete un ţipăt de groază, la care fantoma îşi agită braţele lungi şi albe scoţând un mormăit sepulcral. Scăpând lumânarea, fata alergă în camera stăpânului şi-l deşteptă, cu povestirea de necrezut a celor ce văzuse. Plictisit că fusese astfel turburat, omul căuta s'o liniştească explicându-i că nu există fantome, când spectrul apăru şi după ce făcu ocolul camerei se trânti într'un fotoliu.

Timp de o jumătate de oră fantoma dădu aci o reprezentaţie, mârâind şi văicărindu-se, până când cei doi înlemniră de groază. Vizită apoi la rând celelalte camere băgând spaima în toţi membrii casei, cari se ghemuiră tremurând şi rugându-se sub aşternuturi. După ce-i cuminţise astfel pe toţi, fantoma coborî la poarta principală şi dădu drumul celor patru indivizi solemni, cari aduseseră cosciugul.

Fără a pierde vremea, aceşti domni împachetară argintăria şi tot ce era mai de preţ în casă. Făceau un sgomot considerabil spărgând încuietorile şi turtind metalul preţios, în forme cât mai puţin stânjenitoare, dar fantoma le acoperia cu urletele sale şi trântind cu putere uşile. Când jaful se termină îşi spălă făina de pe faţă, lepădă cearceafurile şi plecă cu purtătorii sicriului.

Abia când se lumină de ziuă îndrăsniră victimele să coboare din paturi, pentru a descoperi furtul.

Chambers a practicat cu succes această farsă în nenumărate rânduri, până când a fost prins şi a murit într'o dimineaţă spânzurat de faimosul „Copac Tyburn".

Dacă viaţa călătorului era nesigură pe uscat, să nu credeţi că marea se lăsa mai pre jos. In afară de piraţii, cari foiau în oceane, atacând toate vasele, în afară de cele de răsboiu, erau creeatorii de naufragii, cari aprindeau faruri false dealungul ţărmurilor, în apropierea porturilor pentru amăgirea vaselor, ce se loviau astfel de stânci. Deci dacă scăpai de piraţi, te puteai îneca cu puţin înainte de-a ajunge la destinaţie, pentrucă înşelat de un semnal fals, căpitanul băga vasul într'un banc de stânci.

Dar odată prinşi crimanilii aceştia erau repede judecaţi şi exterminaţi. Nu exista mai mare enervare pentru tribunalele acelor zile decât atunci când inculpatul vinovat sau nu, refuza să vorbească, întrucât aceasta împiedeca înaintarea procesului. Individul care se încăpăţâna astfel, era legat de mâini şi de picioare cu frânghii şi atârnat de pereţii unei celule, i se atârna apoi greutăţi mari de trup, până când durerea produsă în acest mod îl făcea sau să-şi schimbe hotărârea, sau să treacă în lumea celor drepţi.

O mare parte din criminali cruţau autorităţilor osteneala judecăţii, murind în scurtă vreme, de-o boală foarte virulentă, ce se numia febra închisorilor. Prizonierul care nu era imediat doborât de această epidemie, se putea considera imun. Inculpaţii o aduceau cu ei, în tribunale, şi toată lumea se temea de ea.

Cronicile pomenesc de extraordinarele-i ravagii la Old Bailey şi în alte locuri, unde judecătorii, juriul, uşierii şi grefierii, într'un cuvânt tot personalul tribunalului, fuseseră exterminaţi de această plagă, care contribuia şi ea întrucâtva la temperarea tendinţei către furt şi crimă, în acele vremuri.

E. A.

Fritz Schmiedl, un student chimist, a construit o rachetă pentru transportul scrisorilor. Racheta măsoară 1.70 m. lungime şi 25 cm., grosime. Cântăreşte în total 7 kilograme, în afară de exploziv. S'a expediat cu această rachetă — la prima experienţă — 333 de scrisori, din localitatea de munte Hochtretsch până în valea Semriach. De aci înainte scrisorile au fost duse cu poşta obicinuită. Fotografia noastră înfăţişează o carte poştală, dintre acelea care au făcut această călătorie.

Trupe engleze înapoindu-se în patrie după 18 ani de serviciu în colonii. Fotografia noastră reprezintă mascota regimentului I Infanterie, călcând mândră în fruntea trupelor, care părăsesc Buckingham Palace, după revista în faţa regelui George.

Unicul atlet indian, care va lua parte la jocurile olympice dela Los Angeles.

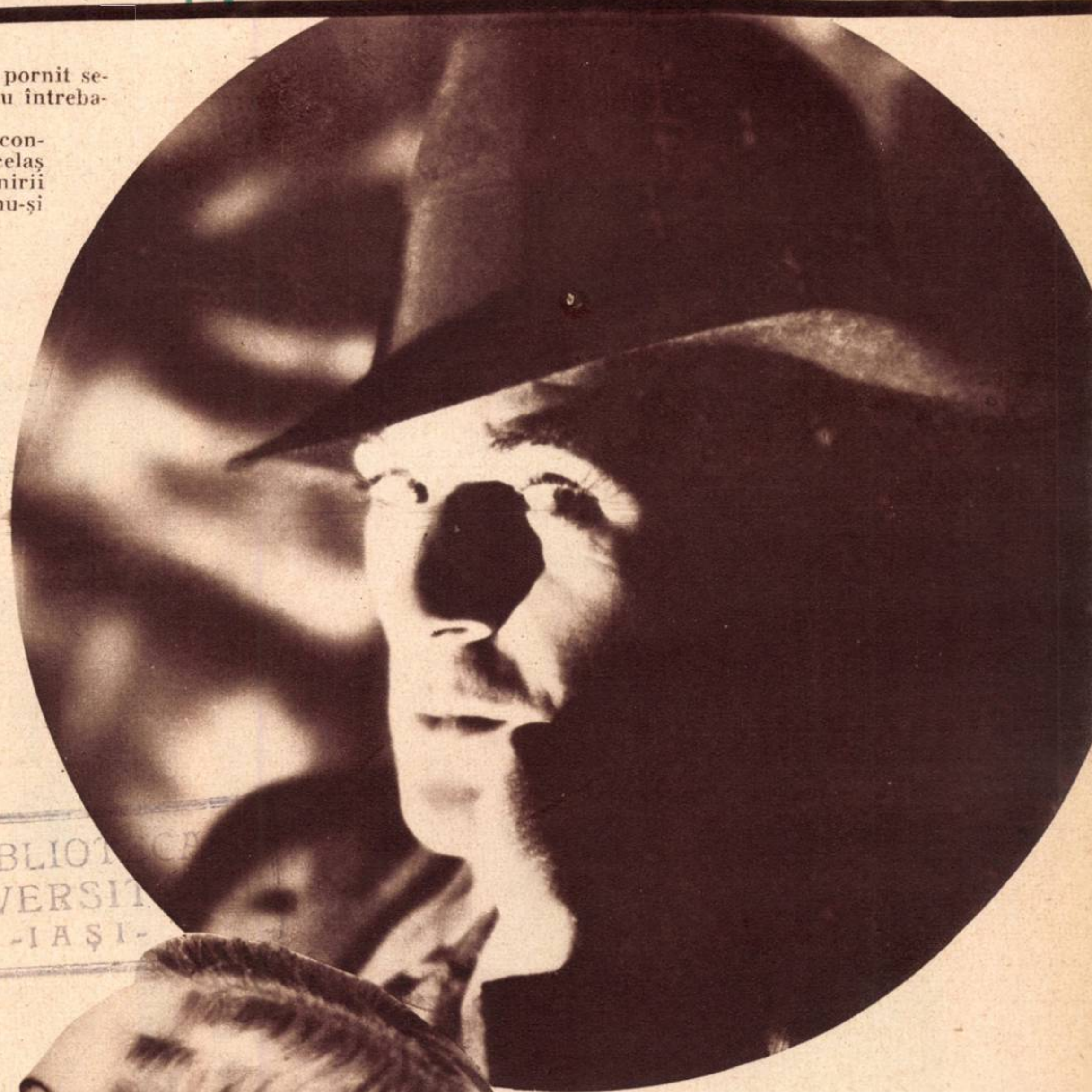
Cum se cuceresc bărbații

ÎN numărul trecut al revistei noastre am pornit seria de anchete printre cititorii noştri cu întrebarea: *Cum vor să fie cucerite femeile?*

Interesul ce l'a stârnit această discuţie în contradictoriu, ne îndeamnă să continuăm cu acelaş subiect însă aplicat la cealaltă jumătate a omenirii aceea care, în linii generale, cucereşte şi nu-şi închipue că poate fi cucerită, la rândul ei.

E locul să spunem că una dintre slăbiciunile bărbaţilor este aceea că se cred totdeauna puternici; nu exista om mai uşor de cucerit decât acel căruia îi cunoşti vanitatea. Puţină linguşire inteligentă şi neobservată: victima se crede învingător şi capitulează cu sentimentul de cuceritor irezistibil.

Dacă există mulţi bărbaţi cari au o „metodă" în a cuceri femeile, arătându-se blânzi, răbdători, atenţioşi, plini de bună voinţă şi de sentimentalism de circumstanţă până reuşesc să obţină ceeace vor, ei pot fi la rândul lor jucăria acelo-

Sus: *Gary Cooper*
St.: *Robert Montgomery şi Madge Evans*

raşi viclenii, căci femeea mai mult decât bărbatul cunoaşte arta mimetismului, ştie să se adapteze împrejurărilor şi simte, prin instinctul ei mai sigur ceeace place bărbatului, asupra căruia şi-a oprit atenţia fără să i-o arate.

Experienţa bărbaţilor este desigur mai încercată; ei au prilejul de-a cunoaşte în intimitate tot felul de femei; dar tocmai această trecere unilaterală de la unele la altele îi lipseşte de spiritul de observaţie şi de analiză. Ei se mulţumesc cu victoria uşor dobândită, şi nu se îngrijesc prea mult de păstrarea obiectului cucerit. De aceea, de îndată ce se află în faţa unui caz mai complicat al unei femei care nu-l vrea, atunci, fie că renunţă, prea curând fie că se arată de o stângăcie fără seamăn, iar dacă reuşeşte e fiindcă este dorit la rândul lui.

Femeea mai stăruitoare în amănunte şi mai insinuantă, atunci când îşi pune în gând să cucerească pe cineva, nu renunţă la zilnica şi anevoioasa luptă, care isbuteşte să învingă pe nesimţite cele mai dîrze rezistenţe. Armele ei sînt deosebite de ale bărbaţilor.

In general cuceresc acele femei care se arată doritoare de un sprijin moral şi sufletesc. Bărbatul găseşte pe lângă acestea un fericit prilej de autoadmiraţie. Cavalerismul ce-l poate dovedi în asemenea ocazii îl flatează şi-l mulţumeşte. Devine recunoscător persoanei care-i dă, cu nevinovată graţie, ocazia de-a se înălţa în proprii săi ochi. Astfel se explică atâtea trainice legături dintre doi oameni de condiţii sociale diferite, şi ataşamentul bărbaţilor de persoanele plăpânde şi supuse.

Totuş, nu este greu de deosebit pe bărbatul care doreşte să fie dominat. Temperamentul lui va fi subjugat de femei autoritare, voinice şi gălăgioase. Impresia puterei, ce emană de la femeia activă şi stăpânitoare, va face pe aceşti bărbaţi sclavi supuşi la picioarele ei.

Imbrăcămintea femeei joacă un rol principal în cucerirea bărbatului. Bărbatul cel mai insensibil la forme şi culori, neatent la amănuntele pentru care femeea cheltueşte bani şi imaginaţie, simte prin instinct că cochetăria varietăţei de toalete şi mai ales parfumurile obsedante i se adresează lui. Nestatornicul va fi înfiorat la fiece înfăţişare nouă a femeii care-i se află în cale; senzualul va reacţiona la mirosuri stăruitoare şi la croelile deosebite ce vor avantaja formele ispititoare şi liniile curbate şi tainice ale trupului. Sgârcitul va calcula la cât se ridică întreţinerea acestei femei risipitoare. Şi fiindcă sgârcenia se trădează la cea ma banală ocazie, femeea va şti să-i folosească neliniştea, vorbind în prezenţa lui cu o bună prietenă, despre eftinătatea extraordinară a acestui cupon de mătase, cusut de ea însăşi.

Una din şansele ei de-a cuceri — dar aceasta nu depinde de dânsa — este asemănarea timbrului ei cu acela al unei alte femei, care-a însemnat o etapă în viaţa acelui bărbat. O voce plăcută, cristalină, cu intonaţii calde şi cu ştiinţa dicţiunii exercitată, va atinge la sigur nervii bărbatului emotiv.

Originalitatea şi svăpăiala contribue la captivarea unui bărbat blazat. Rezistenţa calculată stimulează dorinţa dar o şi poate răci. Bărbatul va cădea desigur în cursă, când două femei îşi manifestă făţiş rivalitatea pentru acelaş om. Se va alege sau le va dori pe amândouă.

* * *

Aşteptăm răspunsurile cititoarelor şi ale cititorilor noştri. Se vor publica în această rubrică specială chiar şi răspunsurile semnate cu un pseudonim, care să nu depăşască treizeci de rânduri şi care vor aduce desigur interesante lămuriri, într'o chestiune ce preocupă întreaga omenire, până la bătrâneţe. Dacă vom afla din aceste răspunsuri care sunt metodele cele mai reuşite de-a cuceri bărbaţii, am dori să ştim totodată, ce să facem cu bărbaţii cuceriţi, spre a-i păstra şi a-i menţine îndrăgostiţi, veşnic atenţi şi înflăcăraţi ca la început. Căci greutatea cea mare nu constă în a cuceri, ci în a *păstra* zi la zi ceeace ai reuşit, să-ţi însuşeşti cu gând de eternitate.

B. MADELEINE

ILUZIE OPTICĂ

Cu ajutorul unei linii, puteţi constata că pătratul din alăturata figură este perfect rectiliniu.

OBICEIURI...

Indigenii din Nigeria poartă un lanţ fixat de nas.

Serbarea liceului român din Grebena (Macedonia)

Elevele liceului român din Grebena dansând „Mureşanca"

Alte eleve dansând „Ta Aidonia", dans grecesc

DUPĂ o muncă harnică, timp de un an şcolar — primul an în care gimnaziul păşeşte spre complectarea claselor — Liceul român din Grebena, şi-a încheiat activitatea, cu o strălucită serbare de fine de an. S'a ţinut în curtea internatului, frumos pavoazată cu portretele familiei regale române şi ornată cu stegulețe şi ghirlande tricolore şi greceşti. Au participat — în afară de membrii corpului didactic secundar, de membrii Comunităţii româneşti şi de notabilităţile oraşului Grebena, un numeros public aromânesc şi grecesc.

S'a intonat imnul regal român şi cel naţional ellen, ascultate, în picioare, de asistenţă.

A urmat, apoi, selecte recitări, în limba română, greacă, franceză, germană şi dialectul macedo-român şi au fost mult gustate — îndeosebi — anecdotele, în dialect: „Lună i Soare" localizată, şi „Chita va s'înveaţă" originală, ambele opere ale d-lui prof. Anton Ciumetti.

Programul a fost completat cu marşuri şi arii naţionale, executate de corul şcoalei.

Un distins grup de eleve, îmbrăcate în pitoreşti costume naţionale româneşti, a executat în mod impecabil, dansurile naţionale: Banul Mărăcine, Brâuleţul, Romanul, Căluşarul, Mureşeanca, Sârba Ofiţerească, Ca la Breaza, Ana Logojana şi dansurile greceşti: Kalamatiano, Ta Aidonia, Ti ehis kaimene platane şi Apano se tricorfo vuno; iar ca balet „Marinarul", cari au fost toate îndelung aplaudate.

Se cuvine toată lauda direcţiunii şi corpului profesoral, cari înfruntând greutăţile îşi împlinesc în Macedonia menirea de apostoli ai culturii româneşti.

56.271 IMPUNSĂTURI DE AC

O socoteală americană făcută de un român

PARASCHIV I. Marin din comuna Brânceni (Teleorman) e croitor, de meserie.

Croitoria e o artă sedentară: stă omul turceşte pe divan şi impunge cu acul; şi în înşiruirea firului îşi impleteşte gândurile. De sute şi mii de ori acul se înfige în postav şi meşterul trebue să aibe multă răbdare, ca zi de zi, ore lungi, să rămâie în aceeaş atitudine şi să facă aceleaşi gesturi.

Paraschiv I. Marin

Paraschiv Marin s'a gândit că n'ar fi lipsit de interes să numere impunsăturile de ac, una câte una, toate câte sunt de trebuinţă, la un rând de haine. Şi asemenea americanului care a numărat firele de păr din capul unei femei, sau asemenea celui care a numărat câte cuvinte şi câte litere cuprinde Biblia şi de câte ori e repetat numele lui Dumnezeu, Paraschiv Marin a numărat toate impunsăturile de ac pe care le-a făcut în stofă, până să dea gata un costum obişnuit de bărbat.

Iată rezultatele neaşteptate la care a ajuns: ca să fac un pantalon sunt de trebuinţă *3162* impunsături de ac, cu mâna şi *9828* impunsături de ac de maşină. In total, adică 12.990 de impunsături.

Pentru vestă, trebuesc mai multe impunsături de mână: *4228* şi mai puţine de maşină: *8556*. Totalul e de 12.784 impunsături.

La haină, croitorul nostru a făcut 16.202 impunsături de ac cu mâna şi *14295* cu maşina. In total, *30.497*.

Aici sunt socotite şi impunsăturile pentru cusutul nasturilor, buzunarelor şi înseilările.

In total haina, pantalonul şi vesta — după socoteala d-lui Marin — au nevoie, ca să fie făcute, de *23.592* de impunsături de ac de mână şi de *32.679* de impunsături cu maşina. In total *56.271* de impunsături.

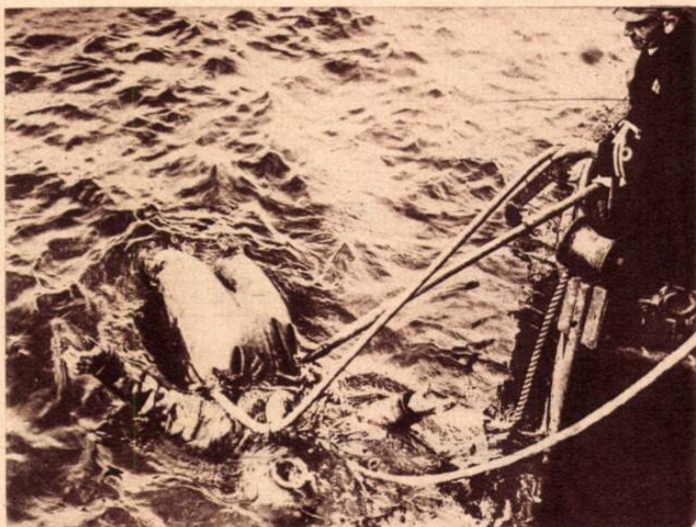
Impunsăturile cu mâna, fiindcă e de tras şi firul, se fac desigur mult mai încet, decât acele de maşină. Pentru toate e nevoe ca omul să lucreze 40 de ore (socotind 8 ore de muncă pe zi, înseamnă 5 zile). Din aceste 40 de ore pentru cele 23.592 de impunsături cu mâna trebue să lucreze 28, rămânând 12 ore pentru impunsături cu maşina.

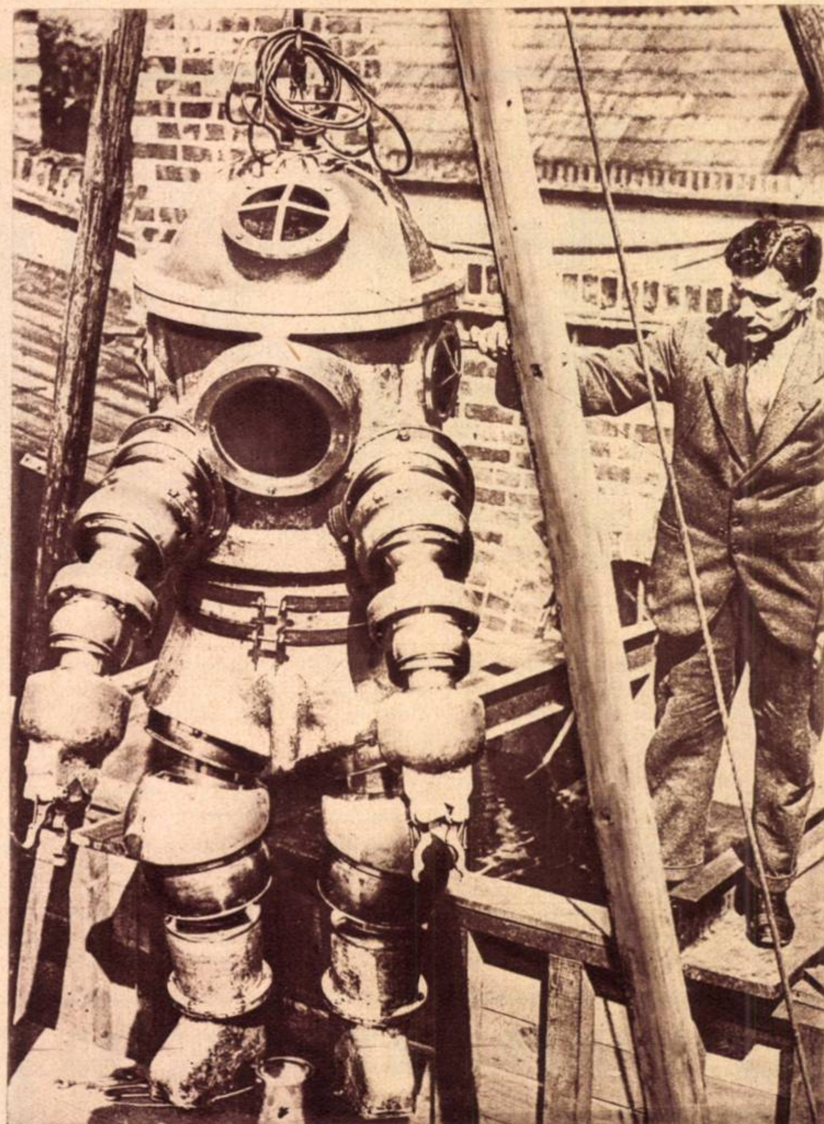
Suntem încredinţaţi că nici americanilor nu le-a trăsnit prin gând să facă socoteala aceasta şi că ei o vor lua deagata dela noi. Vom avea astfel posiblitatea — datorită răbdării şi persistenţei d-lui Paraschiv Marin să împrumutăm şi noi o statistică originală celor de peste ocean.

ROBOȚII MĂRILOR

CÂND vezi pe cufundători în zalele lor îți vin în minte imediat comorile care zac închise în pântecele corăbiilor cufundate de decenii și poate de veacuri, în fundul mărilor, printre stânci, sau pe nisip. Pe acestea, scafandrierii, cari se coboară în adâncimile periculoase, le caută și le desgroapă din ascunzișurile tainice.

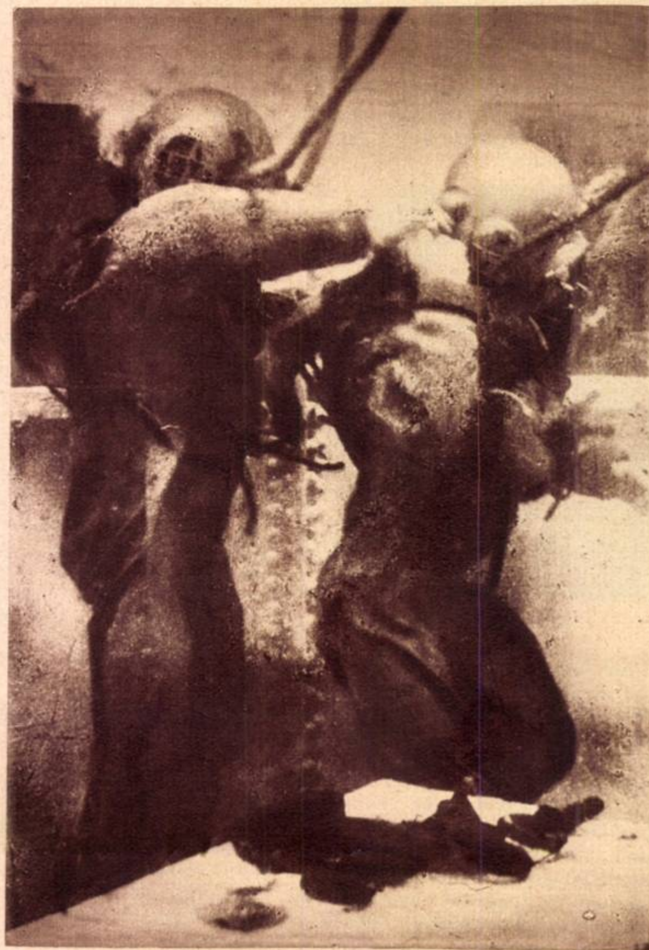
Adesea însă, munca acestor scafandrieri nu este atât de romantică cum ne-o închipuim. Acești roboți ai mărilor sunt controlori technici prețioși, cari cercetează părțile de sub apă ale

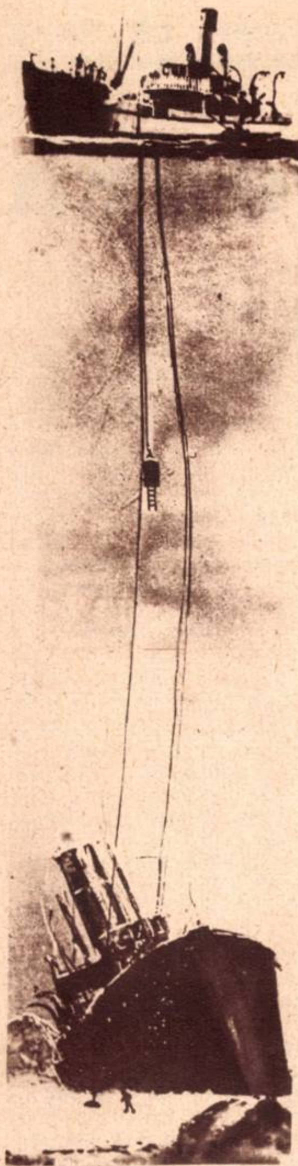

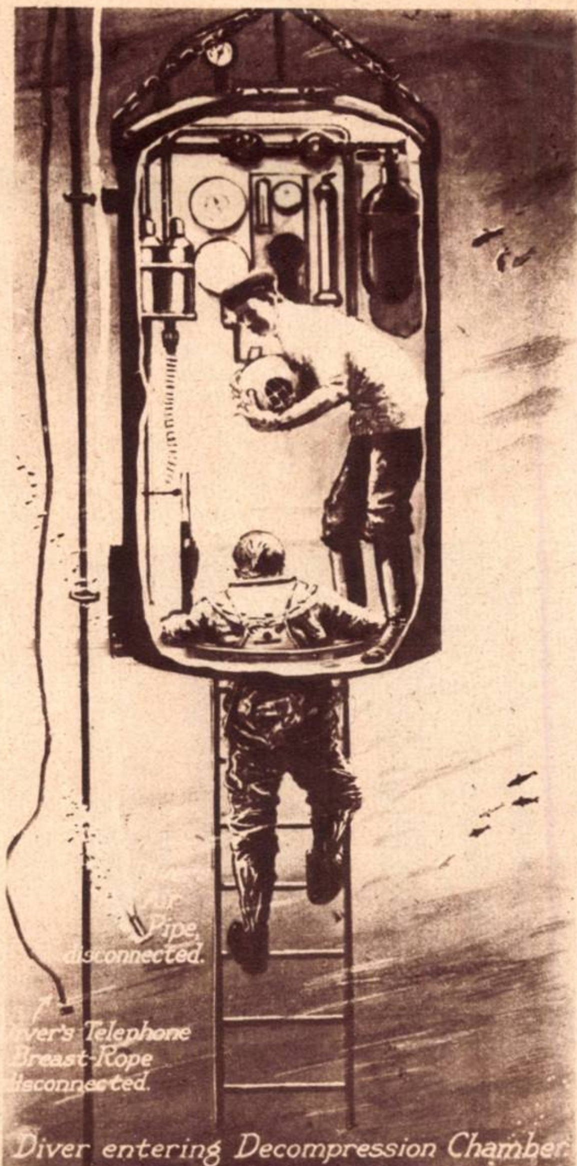
Sus: *Gata de cufundare. Deosebit de interesant, în fotografie, sunt „mâinile artificiale", cu ajutorul cărora robotul mării își poate croi un drum în fundul apei*
Jos: *Incepătorii se exercitează câte doi, spre a se obișnui cu presiunea.*

Sus: *Scafandrul in momentul coborirei. In haina lui de gumă el nu e decât puțin mai greu ca apa și se cufundă încet.*
Jos: *Pregătirea pentru primul exercițiu practic.*

Schița asupra lucrărei unui scafandru la 60 de metri adâncime.
La o adâncime de 20 metri se găsește un clopot de decompresiune, în care din când în când, scafandrul se urcă, spre a respira aer oxigenat.

vapoarelor, fie din punct de vedere al rezisteței, fie din acel al anumitor proporții mecanice. Ei constată eventualele avarii și raportează asupra lor. Se poate întâmpla uneori ca un vapor, în timpul călătoriei să sufere o mică stricăciune, fie că se isbește de un recif de stânci, sau că se ciocnește de un alt vapor. Dacă stricăciunea nu e prea mare, el își poate continua drumul și ajunge în port. Aci însă, scafandrierul trebue să cerceteze cu amănunțime vaporul, spre a vedea ce trebue reparat.

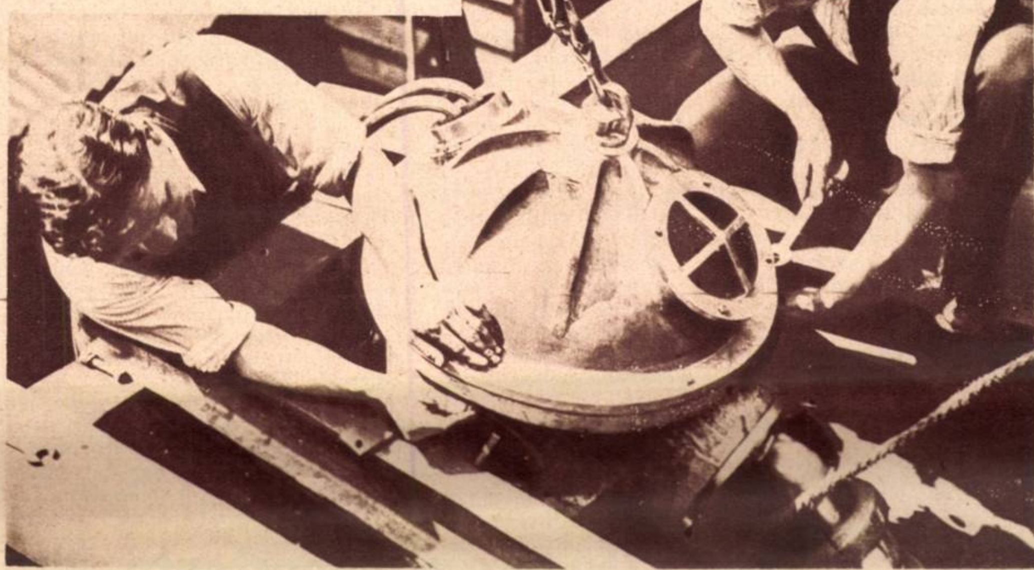
In școala de marină din Portsmouth se întrebuințează astăzi — alături de vechile unelte de scafandrieri — cele mai moderne aparate. Cu vechiul clopot, scufundătorii nu se putea cobori decât la o adâncime foarte mică, cu aparatele moderne e posibil însă să se ajungă la mai multe sute de metri adâncime. Cu vechea aparatură, scafandrierii nu puteau rămânea la fund decât 40 până la 50 de minute, echipamentul nou permite o rămânere de peste două ore, pe fundul mării. Costumul de scafandrier de azi este înzestrat cu toate perfecționările technicei noastre, cu telefon, aparat de radio, iar tubul de aer e prevăzut și cu un compresor.

KEYSTONE-VIEW

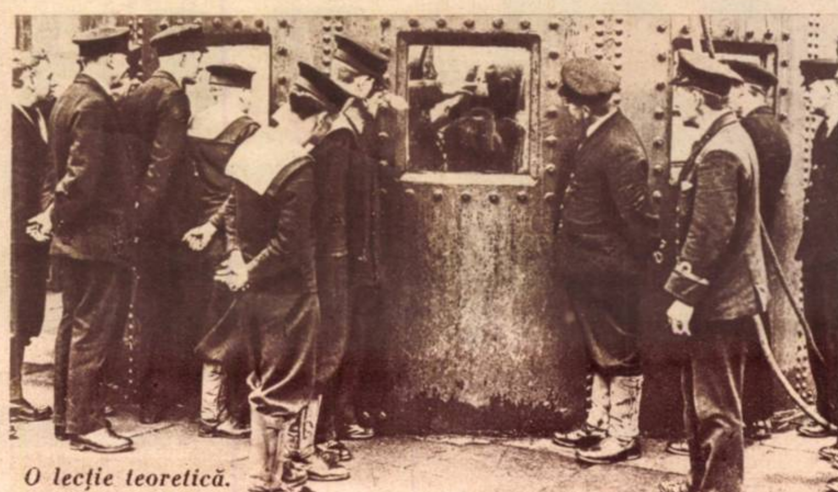
Dedesubt: *O coloană de scafandri se coboară în mare, și îmbrăcarea costumului este o operație foarte dificilă, placa metalică și legătura telefonică se înșurubează bine și se asigură de mai multe ori*

O lecție teoretică.

FEMEI CELEBRE

Peripeţiile destinului:

Impărăteasa Teodora

Prin anul 500 după naşterea Mântuitorului trăia la Bizanţ un anume Akakios, slujbaş al Statului, care hrănia animalele sălbatice pentru arenă. Acest Akakios muri, sub domnia lui Anastasiu, lăsând trei fetiţe, Anastasia, Teodora şi Komico dintre care cea mai mare nu împlinise încă şapte ani. Văduva izbuti să obţină slujba decedatului, pentru amantul ei de mai de mult, astfel că la vârsta de cinci ani mica Teodora debută la circ.

Când sora ei mai mare, Anastasia, fu dată de mama sa la teatrul de pantomine, Teodora o insoţi, îmbrăcată ca sclavă. Anastasia deveni curând o renumită curtizană, îndrumând pe Teodora spre aceeaş carieră. Dar fetiţa era prea mică pentru a putea sluji oficial bărbaţilor, şi de aceea îşi făcea ucenicia printre sclavi. Peste puţin timp intră şi ea în teatru şi deveni o curtizană de rând. Nu primise nici un fel de educaţie, nu ştia să cânte din flaut nici să danseze. Se da oricui şi în tot felul şi în curând se deosebi pe scenă prin viociunea ei nestăpânită. Râdea şi vorbia lucruri neruşinate, îşi ridica fustele arătând bărbaţilor în public goliciunea ei.

Teodora căpăta astfel o mare înrâurire asupra bărbaţilor, pe cari îi provoca la tot felul de nebunii, cu zâmbetul ei graţios şi cu mlădierea trupului ei. Era cea mai rezistentă curtizană de care s'a pomenit. După ce-şi petrecea o noapte cu treizeci de tineri voinici, se mai ducea la sclavii ei, primindu-i pe fiecare în parte şi pleca şi de la aceştia neîndestulată.

Adesea îşi scotea pe scenă îmbrăcămintea, apărând goală în faţa poporului. Una din scenele ei favorite era să se culce pe jos, arcuindu-şi trupul. Câţiva tineri presărau pe părţile ei scoase în evidenţă boabe de grâu pe care veneau să le ciugulească gâştile ei dresate.

Un Tirian, anume Hekebol o găsi atât de mult pe placul lui, încât o luă cu dânsul la Pentapolis, când fu numit guvernatorul acestei provincii. Dar după o ceartă avută cu dânsa o isgoni. Teodora plecă la Alexandria, unde-şi câştigă existenţa ca femee de stradă. Pribegi din oraş în oraş, exercitându-şi talentele. Nu exista oraşel în tot Orientul unde prostituata Teodora să nu fi fost cunoscută. Creştinii o ocoliau, iar cei cari o întâlniau în drum, o considerau drept o prevestire rea.

Palatul împărătesc din Bizanţ

Teodora vru să ispitească odată pe un sfânt, care se retrăsese în pustiu: Patriahul Sever din Antiochia; dar acesta, după multă străduinţă o converti la credinţa lui. De atunci viaţa Teodorei luă altă înfăţişare. Cei cari întâlniră pe străzile Bizanţului pe fosta curtezană n'o recunoscură, atât devenise de modestă; trăia retrasă într'o căsuţă, unde ţesea pânzeturi, aşa cum obişnuiau matroanele, pe timpul împăraţilor romani.

Astfel o cunoscu Justinian.

Gurile rele de pe atunci spuneau că Justinian se îndrăgostise de Teodora fiindcă aceasta îi făcuse farmece. Dar farmecul natural ce emana de la această femee vioaie, spirituală, inteligentă şi practică subjugă firea cam molatecă şi influenţabilă a acestui bărbat. Justinian cedă tuturor cerinţelor Teodorei, îi satisfăcu toate capriciile şi, avidă de bogăţii, o copleşi cu daruri scumpe. Fiind dornică de titluri şi onoruri, el obţinu de la unchiul său împărătesc ca Teodora să fie ridicată la rangul patriciană. Bunul împărat Justin nu se împotrivi la căsătoria nepotului său Justinian, cu fosta dansatoare şi curtizana cea mai de rând. Numai împărăteasa Euphemia, de neam ţărănesc şi cu scrupule de parvenită, nu încuviinţă ca Teodora s'o urmeze pe tron. Dar împărăteasa muri la timpul potrivit şi Justin, introduse de dragul nepotului său — un text de lege, prin care fosta curtizană de circ fu încoronată împărăteasă şi aclamată de popor la Sf. Sofia.

Viaţa fostei prostituate se schimbă cu desăvârşire. Toţi anii, până la moarte, cât a trăit alături de Justinian, îi fu soţie credincioasă. Ceeace-i rămăsese din timpurile dinainte, când trăise din plăcerile bărbaţilor, se transformase într'o ură grozavă împotriva celor cari o făcuseră să sufere. Toţi bărbaţii cari se apropiau de dânsa, fie solicitatori, fie demnitari, trebuiau să se conformeze protocolului înfiinţat de dânsa, care consta în a se închina în faţa ei până la pământ, atingând podeaua cu gura.

Teodora îşi îngrijea trupul ca mai înainte, cu cea mai mare atenţie. Aşternutul ei era moale şi parfumat, iar la picioarele patului avea strachini de argint cu apă caldă, iarna ca şi vara. Masa ei era servită de bucătari din diferite ţări, cari preparau bucate rafinate, cum nu se mai pomeniseră la Curte. Justinian, care ca om simplu mânca numai legume şi se întreţinea cu oricine din popor, privia cu mirare la luxul soţiei sale, pe care îl încuviinţa şi-l admira. Căci adesea, înţelepciunea şi voinţa puternică a împărătesei îi fuseseră de folos, în cazuri grave. Justinian îşi purta coroana cu demnitate, ajutat de soţia lui. Printre numeroasele fapte care ilustrează înrâurirea ei politică asupra împăratului, este şi următorul. Bizanţul, asuprit de impozite extraordinare, se răsculă. Jumătate din oraş era în flăcări. Poporul cerea alt împărat. Justinian se pregătia să fugă. Îşi aduna comorile. O barcă aştepta să-l treacă Bosforul. Poporul răzvrătit aclama pe Honorius, un nepot al împăratului Anastasios. Zadarnic apăru Justinian cu evanghelia în mână în mijlocul mulţimii. Fu întâmpinat cu mere putrede şi cu ouă stricate. Îşi adună dar cei câţiva credincioşi şi se pregătia să fugă prin grădină când Teodora exclamă: „Cei cari au purtat coroana nu se cade să supravieţuiască pierderei sale. Eu nu voi apuca ziua când nu voi mai fi considerată împărăteasă. Dacă vrei să fugi, Cezare, te priveşte. Ai aur, vapoarele te aşteaptă, marea e deschisă. Eu rămân. Mantia purpurie va fi lintoliul meu".

La 18 Ianuarius al anului 532 împărăţia era în preajma căderei şi numai mulţumită curajului Teodorei ea a fost salvată. Dacă până atunci votul ei în parlament se datora slăbiciunei lui Justinian, de atunci încolo ea domni prin propriile sale puteri. Semnătura ei apărea pe actele oficiale, alături de a împăratului, care în toate împrejurările importante se sfătuia cu o-

norata sa soţie, dăruită de bunul Dumnezeu. Din ziua aceea adevăratul împărat se numi Teodora. Dânsa numia şi destituia patriarhi, miniştri şi generali. Nu rareori contramanda un ordin al soţului ei. Ochii Teodorei vedeau mai bine şi mai departe. Dacă visul împăratului era să reconstitue vechea împărăţie a Cezarilor, soţia lui era mai aproape de politica din răsărit. Primia cu vorbe bune preoţii sdrenţuiţi din Egipt şi din Siria, căci işi dădea seama de importanţa bisericii în Stat şi că neînţelegerile religioase din Asia şi Egipt puteau fi fatale imperiului. Contrar soţului ei, care încuraja cearta şi contra zicerile, Teodora reuşi sa înăbuşe toate nemulţumirile, prin politica ei împăciuitoare, ce se întindea până la popoarele negre din Nubia.

Aflând odată de o legătură a lui Justinian cu o femee de la nord, de o frumuseţe neobişnuită, şi ale cărei pretenţii depăşiau acelea ale unei simple curtezane, Teodora o reţinu o noapte intreagă în dormitorul ei punând-o să-i arate toată arta trupului ei. Teodora o găsi nevrednică de împărat şi o lăsă liberă, pedepsind crunt pe cei cari mijlociseră această legătură.

De altfel pedepsele ce le aplica şi sentinţele ce le da nu se bazau pe nici un text de lege. Indepărta persoanele primejdioase şi duşmănoase, găsind oricând, justificare plauzibilă a răsbunării ei, iar acolo unde nu reuşea prin putere, recurgea la arma vicleniei, căci Teodora nu tolera ca cineva din imperiul ei să-i reziste.

Cu toate acestea poporul o numia „împărăteasa credincioasă" iar împăratul, când făcea o făgăduinţă solemnă, o dădea în numele Teodorei.

Impărăteasa nu avu mai mult de patruzeci de ani când muri, regretată de toţi cari o cunoscuseră. Multă vreme poporul păstră amintirea acestei domnitoare frumoase şi înţelepte, iar istoria consacră acestei fiice a poporului un loc de frunte, printre politiciani.

B. M.

Pretendenţi la tron

— O regină a Americei —

Familia regală engleză la fel cu celelalte familii domnitoare n'a fost scutită de necazul pretendenţilor la tron. Revendicări imaginare vin din partea a tot felul de oameni, cari se proclamă adevăraţi moştenitori ai Coroanei.

Astfel, recent, un gentlemen, Hereford A. Hall, anunţă public că e un descedent direct din Tudor şi că prin urmare el devine moştenitor legitim al tronului. Merse până acolo încât să ceară regelui George să-i cedeze locul său, promiţând a-şi îndeplini însărcinările cu tot tactul necesar, faţă de popor.

Mult mai serioase fură revendicările principelui Rupprecht al Bavariei. Acesta descindea în linie directă din Stuarţi. Inaintea războiului, pretenţiile sale erau puternic sprijinite de un oarecare număr de persoane, Jacobiţi fanatici, cari trebuiră, în cele din urmă, să renunţe la proectele lor.

Un englez, cavalerul de Saint Georges, fu şi el un alt candidat jacobit. O înfăţişare interesantă, distins, impozant, cu prestanţă, el avu mulţi partizani, în special americani, cari voiau să vadă restaurată dinastia lui Jacob al II-lea.

Când răsboiul fu terminat, Lord Kitchener îi ceru să uzeze de influenţa sa, spre a determina pe jacobiţi să se alieze cu cauza Imperiului. Ceeace cavalerul făcu. Mai multe privilegii îi fură acordate atunci. I se dădu şi un post important, în Rhenania ocupată. Acolo el făcu cunoştinţa unei persoane fermecătoare, din aristocraţia germană, cu care se căsători.

Cavalerul Saint-Georges nu fu niciodată din acei pretendenţi plictisitori ori desechilibranţi şi nu presa famila regală cu petiţii continue.

Irlanda, deasemenea nu fu cruţată de pretendenţi la tron. Intre alţii un bătrân irlandez era convins că el cobora din cea mai puternică familie, care-a domnit asupra Irlandei, pe atunci ţara cea mai mare şi mai civilizată.

Spania, devenită republică nu pare a fi un punct de atracţie pentru un monarh domnitor. Totuşi din partea Carliştilor, un parisian destul de cunoscut, care a fost şi un aviator cu renume, Raphael Sanz, plictisi mult timp autorităţile spaniole, pretinzând că avea drepturi incontestabile asupra tronului, sau cel puţin asupra proprietăţilor regale.

Dacă se aruncă o privire asupra trecutului, se va constata că nici n'a fost scutit de pretendenţi.

Astăzi, America îşi are şi ea partea ei de „reclamant". Acum câţiva ani o fermecătoare tânără yankee, totdeauna întovărăşită de un mare chambellan, povestia tuturora că ea fusese aleasă de un grup de regalişti americani, spre a se urca pe tron ca prima regină a Statelor Unite. Deodată se făcu tăcere în jurul ei. Poate că plictisită de luptă, sfârşi prin a se căsători cu marele ei chambellan şi trăeşte astăzi cele mai fericite zile.

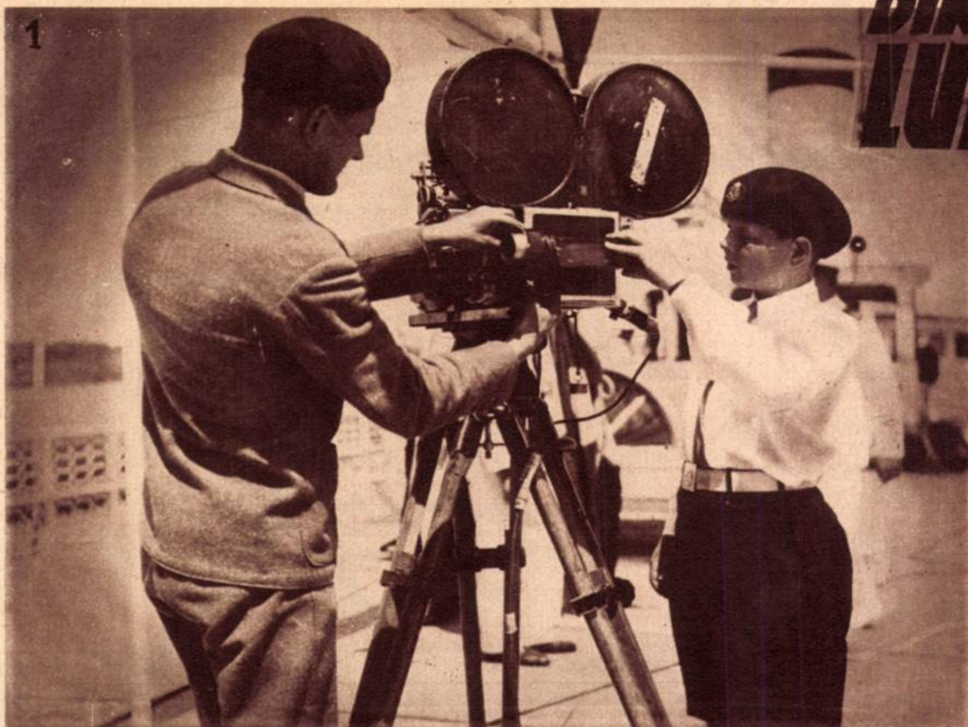
Am auzit deasemenea, despre acel francez care se numia el însuş dictatorul statului liber Counani, situat pe ţărmurile râului Amazon. El a venit în Anglia, înainte de răsboiu pentru a cumpăra arme şi muniţii, ca să-şi apere drepturile sale în America de sud. Intenţiile-i erau de-a fonda un mare imperiu catolic, sub influenţa franceză. Răsboiul survenind, părăsi acest proect, se angajă în armată unde se distinse.

Harden-Hickey încercase înaintea lui să fondeze un imperiu catolic în America de Sud. Irlandez, de origină franceză, gazetar de valoare, soldat îndrăsneţ şi curagios, el se îmbarcă cu 500 de bretoni, având credinţă în proectul său de-a stabili un imperiu, in insula Trinităţii. Dar ajuns în faţa coastelor sud-americane, flotele celor trei mari puteri îl ameninţară, cerându-i să reducă numărul soldaţilor îmbarcaţi, dacă nu vrea să facă drumul înapoi. Nenorocitul sfârşi prin a se sinucide, într'un mizerabil hotel din San Francisco.

In acest timp, s'au văzut pretendenţi la tron, reuşind cu succes: rajahul Brook de Sarwak de pildă şi principele Alexandru al Bulgariei.

Dar alături de ei, câţi pretendenţi la tron care sfârşesc în aziluri de alienaţi!

DIN LUMEA LARGĂ

1

1. Voevodul Mihai învaţă arta operatorului de cinema: el se găseşte lângă un aparat de filmat, sonor.

2. Un instantaneu original al Voevodului Mihai, luat pe bordul yachtului regal, în Marea Neagră, exclusiv pentru „Realitatea Ilustrată".

3. Aviatorul Gronau pregătindu-se să treacă pentru a treia oară Oceanul. Plecând în ziua de 22 Iulie, la orele 11, cu hidroavion Dornier, el a ajuns în ziua următoare în America, trecând deasupra Islandei şi Groenlandei.

4. *Un nou sport la Viena:* sărituri cu balonul. Sportul e practicat pe terenul aeroclubului vienez, din parcul Prater.

5) Marţi, 19 Iulie, ministrul României la Berlin, d. Petrescu-Comnen, a inaugurat o expoziţie românească de lucruri de mână şi ţesături în capitala Germaniei. Fotografia noastră reprezintă pe d. Comnen, împreună cu soţia şi fiica lui la părăsirea expoziţiei.

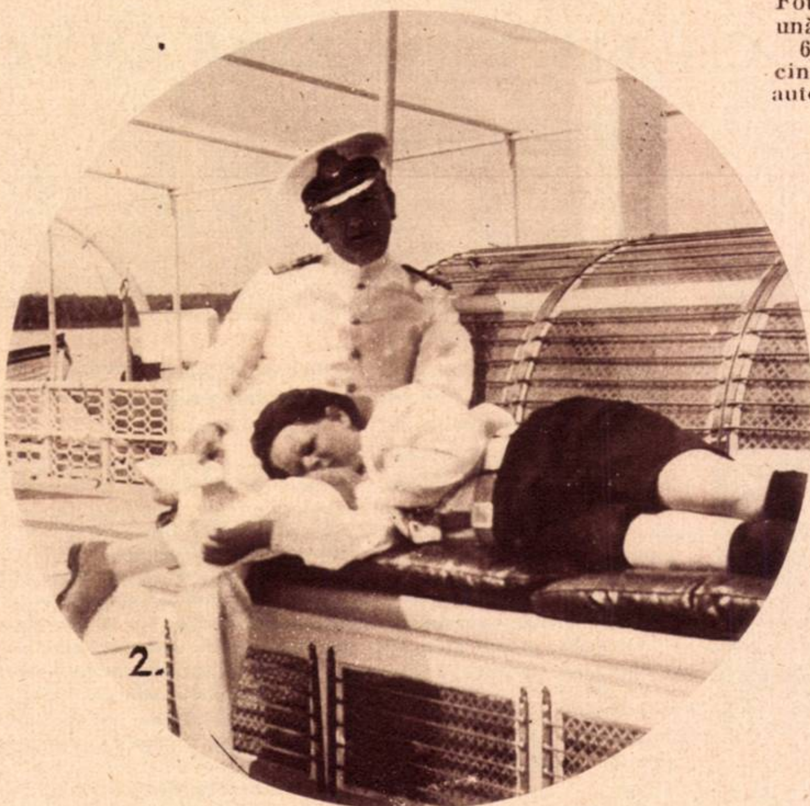
6. Auto-Clubul german a organizat luna trecută al cincilea concurs internaţional de frumuseţe, pentru automobile.

7. *O nouă stradă în Roma veche:* în Capitala Italiei se ridică o stradă nouă, care să lege piaţa Veneţia cu Coloseul şi care va purta numele „Via dei Colli". Reproducem fotografia pentru pitorescul ei.

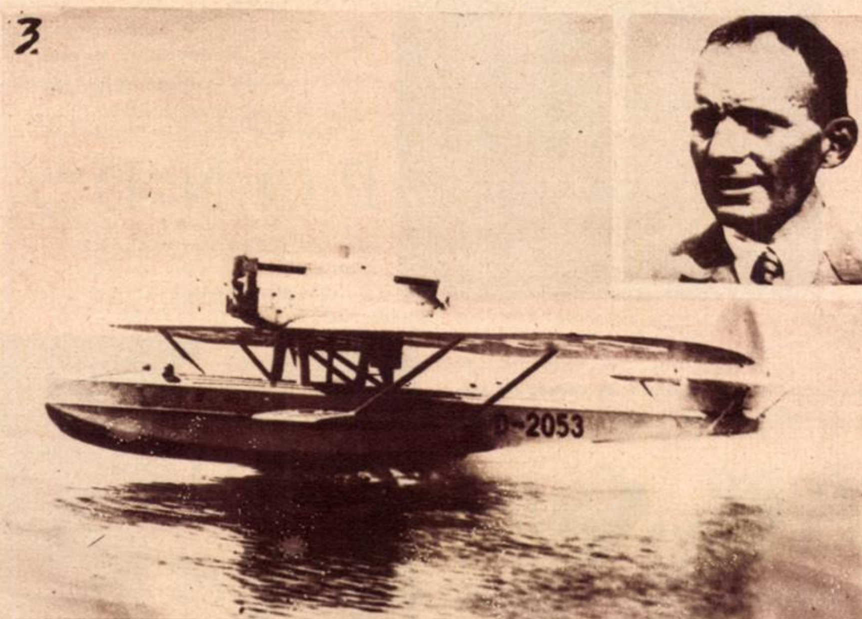
8. *Un duel aprig:* doi fazani au avut un diferend şi, socotindu-se neobservaţi, s'au luat la luptă.

9. Florence Ziegfeld, cel mai mare antre-

4.

2.

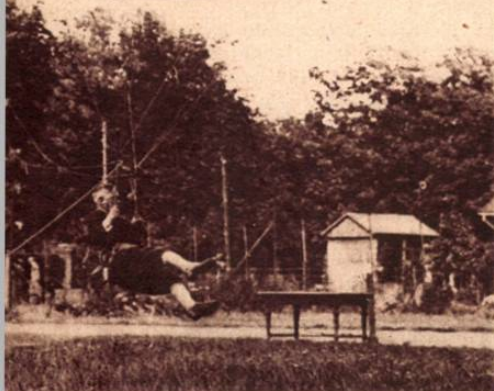

3.

5.

prenor de teatre de reviste, a murit săptămâna trecută, în spitalul din Los Angeles. Ziegfeld are meritul de-a fi introdus primul „girls"-urile pe scenă și de-a fi descoperit multe stele de reviste.

SE întoarce KAIZERUL

— Câteva amănunte asupra fiilor lui —

SITUAȚIA politică a lumii depinde în acest moment de politica Germaniei, iar în Germania se pune întrebarea hotărîtoare: „Se va întoarce Kaizerul?... Fiul cel mare al lui Wilhelm II, Kronprințul, a avut discuții cu șefii politici, favorabili unei restaurări dinastice. Nu se poate preciza dacă a vorbit în numele lui sau al fostului Împărat.

In orice caz credem că o cunoaștere a fiilor Kaizerului, cari vor mai avea poate un rol, în politica Germaniei și deci a destinelor Europei, e absolut necesară, oricui vrea să fie bine informat.

Și în primul rând care erau raporturile dintre tată și fii?.... Wilhelm II nu era câtuși de puțin un tată blând. Gingaș se purta numai cu fiica lui. Față de băieți — șase la număr — aplica maxima lui Frederic cel Mare: „Regele Prusiei e singura autoritate".

1913: Împăratul Wilhelm, Prințul moștenitor, Friederich, Adalbert, August Wilhelm, Oskar, Ioachim.

Când avea să facă fiilor lui vre-o comunicare, sau chiar vre-o dojană, foarte arareori Wilhelm II vorbia direct. Deobicei se folosea de generalul-aghiotant, sau de șeful cabinetului militar. In amintirile lui Kronprințul scrie cu amărăciune de acest „sistem al persoanei a treia". Purtarea Impăratului se bizuia mai cu seamă pe faptul că avea convingeri diametral opuse cu ale prințului moștenitor, în ce privește domnia. Impăratul se socotia „alesul Domnului", și ținea la tot ce era pompos, strălucitor și ierarhic. Prințul moștenitor, cu toată pietatea mamei, se socotia de origină mai puțin divină. Wilhelm II se considera om modern numai prin faptul că technica modernă îl interesa. Prințul moștenitor era mult mai puțin romantic și avea un simț american al realităților. De altfel a suportat foarte greu disciplina la care-l supunea Impăratul, în toate împrejurările vieții lui.

De la detronarea dinastiei, fostul prinț moștenitor a dus o viață mult mai liberă și nu și-a făcut iluzii prea mari, asupra posibilităților unei restaurări imperiale. Prințesa moștenitoare Cecilia crede însă, cu îndârjire, într'o revenire a dinastiei, pe tronul Germaniei. Și cum a înmormântat speranța ca soțul ei și ea să domnească, își crește fiul cel mare, pe prințul Wilhelm, în ideea că este menit unui destin glorios. Dar împrejurările actuale ii dau speranțe noi: nădăjduește să domnească ea însăși.

Perechea moștenitoare are patru fii și două fiice, una de 17 și alta de 14 ani. Fiul cel mare născut în 1906, prințul Wilhelm, a făcut studii serioase la universitățile din Bonn, Francfurt și Königsberg. Al doilea fiu, prințul Louis Ferdinand, pare mult mai înzestrat, e cu un an mai mic, a luat un doctorat în 1929 și a făcut călătorii de studii în America de Nord și de Sud. A rămas multă vreme în Buenos Aires, unde a dat un examen de pilot, lucrând și la filiala întreprinderilor Ford. Acum lucrează la uzinele Ford din Detroit. Al treilea fiu, născut în 1909, prințul Hubertus, care are o mare patimă pentru marină — irealizabilă azi — învață agronomia, la o fermă din Silezia. Al patrulea fiu, prințul Fritz, în vârstă de 20 de ani, urmează la Bremen Academia comercială. Toți patru fii ai prințului moștenitor au primit o educație excelentă.

* * *

„Tot prusianul e făcut pentru arme", sau mai pe românește: „Prusianul se naște militar", scrie la paragraful întâi al regulamentului lăsat de Friederich Wilhelm I. Astfel, toți băeții Impăratului, cu excepția celui de al patrulea, așa numitul *prinț civil*, au urmat cariera militară. Cel mai viteaz în război a fost al doilea fiu, prințul Eitel Friedrich, care-a dat soldaților pildă de eroism personal. Avea casă la Potsdam, iar decând e burlac din nou, în vila Ingenheim. Fosta lui soție, recăsătorită cu un căpitan, locuește la țară și trăește din confecționarea covoarelor de lux.

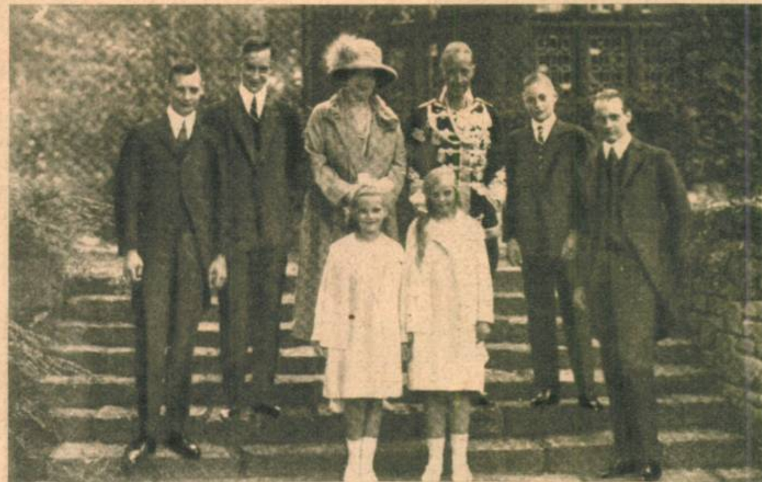
Despre al treilea fiu, prințul Adalbert, se vorbește foarte puțin. Trăește cu soția la moșia lor din Homburg vor der Höhe.

Mult mai sgomotos e August Wilhelm, al patrulea fiu, numit *Auvi*. Călătorește prin toată Germania, făcând propagandă în favoarea național-socialiștilor. E doctor în drept și se dedicase la început carierei de magistrat. In timpul revoluției s'a ocupat cu pictura și tablourile lui erau foarte căutate.

Prințul Auvi, divorțat odată nu s'a mai recăsătorit și locuește la Potsdam. Fosta lui soție, acum doamna Rümann s'a stabilit în America de Nord, ca portretistă a celor zece mii de plutocrați.

Prințul Ioachin a murit în chip tragic, în 1920.

Prințul Oscar s'a căsătorit, la izbucnirea războiului, cu contesa Ina-Marie von Bassewitz, domnișoara de onoare a Impărătesei. E o căsnicie ideală. Totuș când părinții fetei au venit, după logodnă, să facă o vizită familiei imperiale, Wilhelm II i-a primit cu aceste cuvinte, nu prea măgulitoare: „Această logodnă nu-mi convine câtuși de puțin". Contele, un nobil din Mecklenburg a răspuns cu acelaș ton: „Nici mie". Și tocmai această căsătorie nedorită s'a dovedit una din cele mai trainice. Contesa care a primit la căsătoria morganatică titlul de *contesă Ruppin* — împărații germani călătoriau incognito sub numele de „conte de Ruppin" — a fost recunoscută în 1920, de Șeful Casei — Impăratul Wilhelm II — ca Prințesă de Prusia.

1931: Wilhelm, Hubertus, principesa moștenitoare, principele moștenitor, Friederich, Ludovic Ferdinand, Alexandrina, Cecilia

Prințul Oscar e membru în comitetul de conducere al partidului național german și Mare Maestru al ordinului Iohanniților.

Copilul răsfățat al Impăratului cel mai mic și cu care s'a purtat mai omenește, a fost fetița Sisi. Cu un an înainte de isbucnirea marelui război a devenit, prin căsătorie, ducesă de Braunschweig. E foarte vioaie și gureșă și locuește cu soțul ei la Gmunden, în castelul Cumberland, unde a fost cea mai strălucită Curte din Europa. Azi apartamentele de jos — pentru întreținerea castelului — au devenit restaurante de lux.

* * *

Dar destinul acestei familii nu s'a încheiat. In curând vom avea vești noui. — W.

O INDUSTRIE NOUĂ A STATELOR UNITE

KIDNAPING-UL

EXISTĂ o industrie, astăzi foarte înfloritoare în Statele Unite, şi care permite omului să se retragă foarte repede, din afaceri după ce şi-a făcut avere. Vreau să vorbesc despre „Kidnaping", această nouă profesie, consistând în răpirea persoanelor bogate, şi obligându-le să plătească sume de răscumpărare, mai mari sau mai mici, după împrejurări.

Afacerea Lindbergh este încă vie în amintirea tuturora, aşa încât nu e nevoie să mai rememorăm toate atrocităţile comise în acest caz. Dar cazul Lindbergh nu este izolat şi în toate zilele, în statele liberei Americe se înregistrează crime asemănătoare, unde este vorba nu numai de răpire de copii, ci adesea de persoane care-au atins, de multă vreme, vârsta matură.

Kidnaperii au o organizaţie perfectă în Statele Unite. Sunt şefi atotputernici, cari dirijează dela distanţă operaţiile subalternilor lor. Şi aceştia din urmă, pentru importante câştiguri, se însărcinează să execute ordinele venite de sus.

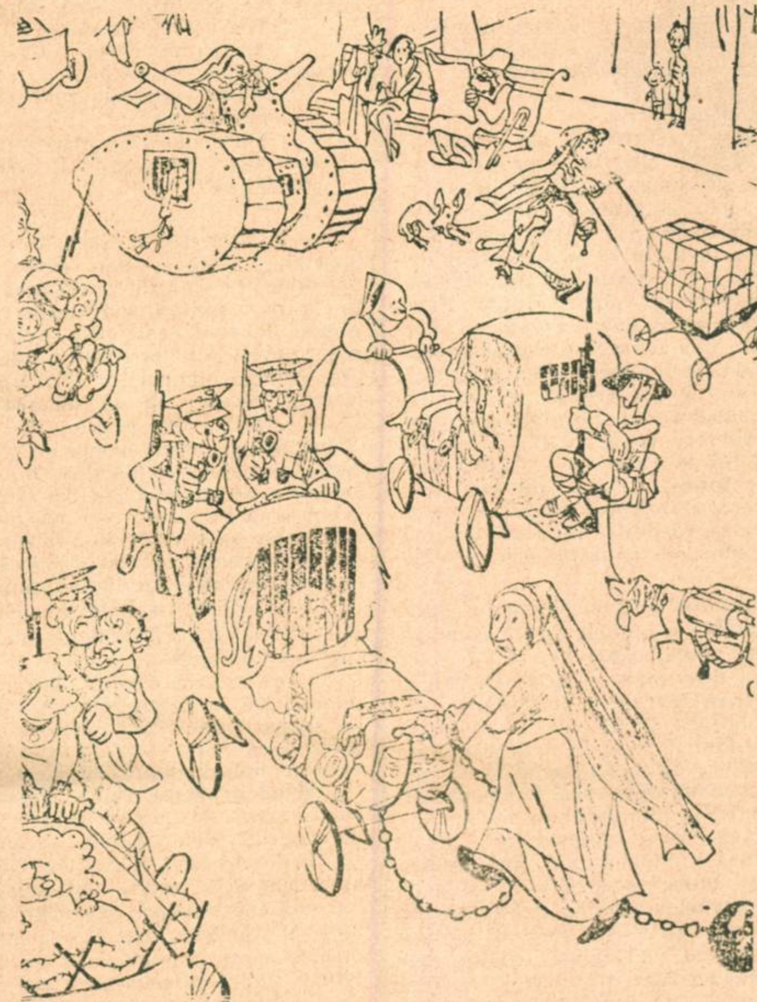
Kidnaping-ul nu este decât un derivat al bootlegging-ului, care a avut deasemenea zilele lui frumoase. Pare totuş că această ultimă sursă de beneficii tinde să dispară, „Kidnaping-ul" oferind cele mai mari beneficii autorilor săi, cari n'au nimic de debursat pentru a stabili un oarecare „fond de comerţ". Kidnaperul n'are nici un târg de făcut din contră el vinde foarte scump şi riscurile sale sunt infime.

Una din răpirile cele mai senzaţionale şi care a provocat o emoţie considerabilă în lumea întreagă a fost acela al unui misionar, Ellen Stone, care ridicat de bandiţii bulgari, şi-a putut salva viaţa în schimbul unei sume de 90 de mii de dolari, vărvată răpitorilor. Această răpire nu fu decât începutul unei serii senzaţionale al cărei teatru trebuia să devină Statele Unite. Astfel, anul trecut, un bogat locuitor din Kansas City fu silit să plătească 100 de mii de dolari, pentru eliberarea sa. Fred Blumer, fu deasemeni victima unei răpiri, care provocă o vie emoţie în America, şi-şi câştigă eliberarea cu preţul de 150.000 de dolari. Este suma pe care o vărsă din partea sa, un bogătaş din St. Louis, Dr. Isac Kelley, ca să-l poată elibera.

In districtul St. Louis, s'a vărvat o sumă de 560.000 de dolari diverşilor răpitori, cari faţă de succesul întreprinderiilor, n'au prea voit să se oprească în mijlocul unui drum atât de frumos.

Şi pe urmă, oare credeţi, că toate răpirile sunt semnalate comisariatelor de poliţie? Nici gând! Căci familiile victimelor preferă să plătească fără discuţii răscumpărarea cerută, decât să anunţe jandarmeria, ceeace ar putea costa viaţa victimei. Iar victima odată salvată, evită pe cât posibil amestecul sau investigaţiile poliţieneşti. Abia un caz din zece este semnalat. Oamenii se tem de represalii şi preferă să păstreze tăcerea cea mai absolută.

Ne imaginăm câtă îndrăzneală capătă bandele de răpitori, care furnică actualmente în ţara dolarului. Risc infim. Beneficii enorme. Anul trecut două mii de răpiri au fost semnalate în Statele Unite, dintre care 400 în oraşul Chicago.

Cum sunt primblaţi copiii de când copilul lui Lindbergh a fost furat.

Evident, kidnaperii nu lucrează cu uşurinţă şi nu decid răpirea unei oarecare persoane, cum ar alege la care spectacol să meargă. Mai întâiu trebue să capete informaţii asupra averii unui bancher oarecare, sau a oricărei alte personalităţi cunoscute; să intre în legături cu servitorii, să aibe complici, printre intimii casei. E nevoie de obţinut relaţiuni asupra obiceiurilor victimei, de aflat la ce oră se duce la birou, la ce oră revine şi în ce zi sunt şanse să fie întâlnit într'o străduţă izolată, etc....

Atunci, automobilul joacă un rol de seamă. Nici nu s'ar putea altfel, căci într'un timp cât mai scurt victima trebuie să fie transportată într'un loc cât mai depărtat. In urmă când prada a fost dusă la loc sigur şi poliţia n'a putut descoperi urmele banditilor, e momentul de-a avertiza familia. Scrisori, convorbiri telefonice, ameninţări. Răpitorii se tocmesc asupra preţului de răscumpărare. Acesta variază natural, după mijloacele victimei. Dacă se refuză plata, totul e foarte simplu: se execută victima cu un sânge rece, care ar impresiona chiar şi pe cel mai împietrit.

Cităm un caz straniu de răpire, care-a avut loc în August trecut, la New-York. Un om de afaceri din metropolă Charles Rosenthal, fu prada aleasă. Se ştia că acesta, om de petreceri, frecventa cu asiduitate cabaretele de noapte. Era uşor, prin urmare, membrilor bandei de-a stabili o strânsă legătură cu el şi de-a avea direct referinţele cele mai detailate asupra posibilităţilor sale, a felului său de viaţă precum şi de-a cunoaşte legăturile lui cu oamenii cei mai importanţi ai oraşului.

Câtva timp după aceea, Rosenthal primi o comunicare telefonică misterioasă. O femee, care spunea că se numeşte Dorothy, pretindea că simte pentru omul nostru de afaceri o vie simpatie şi manifestă dorinţa de a-l cunoaşte. Flatat Rosenthal fixă un rendez-vous delicioasei tinere. Care nu-i fu decepţia negăsind-o la locul convenit.

Trebue să fie o farsă a unuia din amicii mei. Dar două zile după aceea, o nouă convorbire telefonică îi dădu speranţe. „Vocea" se scuza că n'a putut să fie exactă la întâlnire, dintr'un motiv oarecare, rugând pe Rosenthal să fixeze o alta.

Jumătate sceptic, jumătate convins, el se duse la rendez-vous şi găsi pe misterioasa „Dorothy" împreună cu un grup de amici. Aceştia îi propuseră să meargă împreună la un cabaret de noapte. Urcat în maşină Rosenthal fu lovit în cap şi-şi pierdu cunoştinţa.

In ziua următoare răpirii, d. Edward Nathan, amicul lui Rosenthal, notabil new-yorkez primi o comunicare, ce avea să fie urmată de alte şapte. Acestea, proveniau chiar dela cel răpit, şi aveau de scop să-l roage să-i împrumute suma de 100.000 de dolari. Răspunsul trebuia să-i parvină într'un ziar de dimineaţă, la mica publicitate.

A doua zi gazeta în chestie conţinea aceste linii: „Imposibil de-a plăti mai mult de 50.000 de dolari. In tot cazul aibi încredere, vom lucra absolut singuri".

Intre timp, d. Edward Nathan se punea discret, în contact cu poliţia.

Când răscumpărarea fu plătită şi Rosenthal pus în libertate, se putu — graţie indicaţiilor pe care el le dădu — să se găsească banda vinovaţilor şi aceţtia fură condamnaţi la pedepse mai mult sau mai puţin grele. Dar acest caz e o excepţie. Cele mai adesea ori, kidnaperii se bucură de libertatea cea mai absolută şi sunt rare cazurile când poţi să le dai de urmă.

Situaţia după cum o vedem, este destul de gravă şi se cuvine să dăm un strigăt de alarmă ca să se caute mijlocul de-a face să înceteze isprăvile briganzilor cari devin zi cu zi mai numeroşi şi în America şi sunt o ameninţare continuă pentru capitalişti.

Se naşte întrebarea, dacă nu e preferabil să fii sărac, în Ţara Libertăţii?!

A. L.

PUMNALUL FATAL

Mă numesc Fontenable Richard. Am patruzeci de ani. M'am născut în H... unul din cele mai mari porturi ale Franței. Tatăl meu, a cărui întreprindere prosperase, avea și câteva vase pe mare. Acest fapt m'a ajutat să-mi satisfac dorința de-a călători.

După moartea tatălui meu, am preluat conducerea întreprinderei. Eram în vârstă de douăzeci de ani. Puțin după aceea, m'am căsătorit. Soția mea era o femee frumoasă, bună, blândă, adorabilă. Am avut doi copii: Paul și Henry. Dar din nenorocire, din familia mea, doar Paul mai trăește.

...sunt cel mai nenorocit om din lume, destinul mă urmărește zi de zi, vine după mine și mă lovește crud... Am crezut, când vasul nostru a naufragiat că s'a sfârșit... și totuș... nu... am fost salvați, tot destinul fatal a făcut asta, pentru a mă chinui mai departe.

Sunt case cu autosugestii locale, în locurile acelea pândește moartea, nenorocirea, fatalitatea. Sunt obiecte care deasemeni inspiră aceleași idei tragice proprietarului. Sunt blesteme, de sub puterea cărora e cu neputință să te smulgi...

Superstiție? Nu. Acestea există cu adevărat.

Acum doi ani plecasem în Persia. La Teheran, am căutat pe unul dintre oamenii mei de afaceri, în chestia unor covoare. Fiind în Persia, el mi-a recomandat să vizitez târgul din Ispahan, unde e cel mai mare bazar de covoare, mătăsuri și mărgele. Am primit propunerea și am plecat într'acolo. Am ajuns seara. Am luat o cameră destul de confortabilă la hotel și m'am culcat devreme, ca să fiu printre primii la târg. De dimineață am cumpărat, pe un preț de nimic, câteva covoare de valoare. Intre altele, un arab avea un covor de o frumusețe rară, dar, nu voia cu nici un chip să lase din primul preț. M'am dus acasă, am așezat covoarele cumpărate, în cameră și, enervat de încăpățânarea arabului, m'am reîntors, de-am cumpărat și marfa lui. Arabul pe când își primia banii — a râs ironic. Mă înșelasem? Nu. Pe piața europeană nu se puteau găsi covoare asemănătoare. L-am adus și pe acesta acasă. L-am desfăcut și în mijlocul lui se ascundea o casetă lungă. Primul gând a fost că arabul a uitat caseta și am fugit să-l caut. Dispăruse. Am întrebat pe vecinul lui, dar acesta nu știa nimic. M'am interesat la hotel, acelaș răspuns. Curiozitatea mă împingea să deschid caseta, să-i cunosc conținutul. Am deschis capacul cutiei.

Inăuntru era un pumnal... un pumnal curios... lama lui, lungă de treizeci de centimetri era ovală. Pe ambele părți avea inscripții curioase. La vârf avea niște găuri, găuri foarte mici, ca vârfuri de ace. Mânerul ni se părea de-o mare valoare artistică. Era în formă pătrată, străveziu și avea marginile împodobite cu pietre scumpe, înlăuntru lucia o materie ca de rubin, lichidă. Nu-mi pot da seama dece, dar pumnalul începu să-mi tremure în mână și am trebuit să-l strâng cu putere ca să nu-l scap. Am simțit imediat că mă aflu sub o voință străină de a mea. M'am sbătut neputincios.... ceva mă îndemna să înfig pumnalul în mine. Am vrut să-l las din mână, n'am putut, mâna mi se încleșta mai nervos pe el. Am vrut să strig, dar glasul mi s'a înecat în gât. Pumnalul... pumnalul tot mai setos de sânge se îndrepta spre pieptul meu. Trebue să mă omor. Acest gând se învârtea tot mai nebunește în creerul meu. A ajuns la haină, a pătruns prin ea, vârfu-mi gâdila pielea... trebue să-l arunc. L-am apucat cu mâna cealaltă; zadarnic orice oboseală. Sudoarea curgea șiroae, picioarele îmi tremurau și atunci s'a întâmplat minunea: un servitor al hotelului m'a chemat la masă. Vraja fatală s'a rupt. Mâna încleștată a cedat, am luat pumnalul și l-am închis în caseta lui. Am pus caseta pe masă. In restaurant am respirat liber. Proprietarul hotelului, un om simpatic, veni lângă mine și se interesă despre lucrurile din Europa. Deodată îmi veni ideea să-i dau lui pumnalul, cu inscripția curioasă, ca s'o descifreze. El își oferi cu plăcere serviciile și trimise un servitor în odaia mea, spre a-l lua. Timpul trecea și servitorul nu venia. Mă cuprinse o neliniște. Oare nu s'a întâmplat ceva? Neliniștea îl cuprinse și pe proprietar. Am trimis un alt servitor să vadă ce s'a întâmplat.

Era îngrozitor să privești figura celuia care se întorsese. Era palid, sudoarea îi curgea pe frunte... gângăvind a șoptit ceva stăpânului, care a devenit și mai palid, apoi întorcându-se spre mine mi-a zis :

— Sunteți atât de bun să veniți după mine?

De groază aș fi vrut să sbier, servitorul zăcea pe podelele înroșite de o baltă de sânge, cu pieptul străpuns de pumnal.

Mult timp n'am putut spune nimic. Când m'am desmeticit am văzut realitatea crudă și m'am grăbit să-mi cumpăr două cămile. Le-am încărcat cu lucrurile cumpărate și am părăsit acele locuri blestemate, plecând prin Smirna spre Damasc.

Abia eșisem din oraș că un călăreț mă ajunse și-mi spuse:

— Domnule, stăpânul meu trimite această casetă. Inăuntru se află și pumnalul. Ați uitat-o acolo. Vă cere scuze că un servitor vi l-a murdărit, dar l-a curățat el. Nu e în stare să descifreze inscripția, căci e scrisă într'o limbă veche și străină. Eram furios. Dar ce eram să fac? Am luat pumnalul și îmi veni o idee. Să-l ascund în așa fel, încât conducătorii cămilelor să-l observe și într'un moment liber să-i fure. Cursa a reușit. După un drum lung, pe o zi arzătoare, am ajuns la o oază. Abia m'am întins la umbra răcoritoare, că m'a și cuprins somnul...

Un strigăt desnădăjduit m'a făcut să sar în sus. Era unul dintre arabi. M'am repezit la el. Zăcea întins, cu pieptul străpuns de pumnalul meu, iar sângele ce se vărsa, era înghițit cu sete de nisipul pustiului. Al doilea arab, murmura ceva, se ruga. Am privit întrebător la el. Apoi s'a ridicat și mi-a spus că nu mă duce mai departe, cu nici un preț. Mergea spre bagaje ca să le descarce. Orice rugăminte a fost zadarnică. Desnădăjduit m'am repezit la mort, am smuls pumnalul și am pășit lângă arab. Acesta mă privia apoi cu un tremur în glas mi-a spus :

—„Vă duc, dar lăsați arma aceasta aici". N'am vrut. Țineam la pumnalul acesta, pentru că eventual arabul putea să mă părăsească. I-am ordonat deci energic:

— „Să mergem!" Arabul a pornit cămilele. Tot drumul se ruga. Apoi s'a întors spre mine și m'a întrebat:

— „Dece porți cu dumneata o astfel de armă?"

— „Dece mă întrebi? Ce, e ceva curios? Ai mai văzut până acum o astfel de armă?"

— „N'am văzut niciodată. Dar o cunosc, ea are o faimă rea".

—„Faimă rea?"

— „Dar, n'ai citit inscripția de pe ea ? Pe o parte stă scris : *„Lama mea cere sânge"*. Pe cealaltă: *„Până la a șaptea generație te voi nimici"*.

. . . .

— „Pumnalul acesta este pumnalul fatalității! Pe acela care-l posedă, îl ajunge nenorocirea, omorul... dumneata n'ai familie? Fi îndurător față de ea. Pumnalul a ajuns aci pe pământul druzilor, unde a nimicit mai multe triburi. Trăește cu sânge. Privește-i numai mânerul, este plin. Acum nu-i mai trebue mult sânge. Dar nenorocirile vin la rând. Și dacă consumă tot sângele, vine din nou rândul omorurilor. Pumnalul acesta are suflet sângeros, de fiară sălbatecă... te rog, aruncă-l, aruncă-l !"

— „Nu — am răspuns cu încăpățânare — îl duc cu mine".

Intreg parcursul drumului n'am mai schimbat nici un cuvânt. Astfel am ajuns la Bagdad unde am încărcat mărfurile în tren și am uitat de pumnal, pentru că făcusem cunoștința unui om foarte interesant. Pe mine, care mă pasionează atât de mult orientul, mă fermecau povestirile lui. Eram aproape de Smirna. Deodată m'a cuprins groaza, mi se părea că în pieptul fiecărui călător din compartiment e împlântat pumnalul în piept. M'am speriat! Am desfăcut repede pachetul să mă conving că într'adevăr e la mine... era acolo... In acel moment, am primit o lovitură grozavă și mi-am pierdut cunoștința.

Când mi-am revenit, eram într'un spital din Smirna. Mi s'a povestit că s'a întâmplat o mare catastrofă de cale ferată, din care au scăpat numai trei călători. Mărfurile mele s'au pierdut. Când m'am făcut bine și m'am îmbrăcat, fără să vreau am căutat în buzunarul hainei pumnalul blestemat. Era acolo.

M'am urcat pe vapor. Planul era să-l arunc în mare. Nu pot să-mi explic ce era cu mine — n'aveam puterea. N'am vrut să-l țin la mine, dar o putere necunoscută nu m'a lăsat. Mă îngroziam de el, dar să scap n'am avut putere. Apoi l-am uitat cu totul. Am ajuns acasă în timpul prânzului. Mi-am îmbrățișat soția și copiii, cari stăteau la masă. Am vrut să fac o bae și m'am retras în odaia mea. M'am desbrăcat și am intrat în bae. Trecuseră abia câteva minute ,când deodată auzi un strigăt ascuțit. Venia din odaia mea Mi-am îmbrăcat halatul și am eșit repede.

Inchipuiți-vă, copilașul meu de 14 ani, Henry, zăcea fără viață, cu pieptul străpuns de pumnal și sângele gâlgâia, curgând în valuri. Am căzut în nesimțire. Când m'am deșteptat eram la sanatoriu. Durerea îmi era cu atât mai mare, cu cât n'am putut lua parte nici la înmormântarea copilului, nici la aceea a soției mele. A fost găsită și ea, în ziua următoare, cu pieptul străpuns de blestematul pumnal.

Când am eșit din sanatoriu, numai Paul m'a întâmpinat, și mi-a cerut să-i dau lui pumnalul, să-l îngrijească ca pe un simbol sacru al familiei. Nu i l-am dat. L'am luat cu mine și l-am închis în odaia mea.

Acum, când am pornit la drum, l-am luat cu mine. Tot drumul marea a fost furtunoasă și nenorocirea a venit — vaporul s'a scufundat. Pumnalul s'a scufundat în mare, cu vaporul. Dar cu aceasta nu s'a sfârșit viața mea. Va veni după mine. Il compătimesc pe fiul meu, pe Paul, pentru că și pe el îl va ajunge fatalitatea.......

* * *

După lungi zile disperate a apărut vaporul salvator. Era vaporul lui Fontenable Richard. Proprietarul a invitat la masă pe toți naufragiații. Deodată, s'a răspândit vestea că Fontenable Richard s'a sinucis cu un pumnal. Ulterior s'a aflat că s'a vânat o balenă și s'a găsit în ea un pumnal miraculos. Căpitanul vaporului — în semn de deosebită atenție — l-a predat proprietarului, Fontenable Richard.

* * *

Zilele acestea am citit în „Nouvelles" că o mare agitație domnește în cercurile oculte. Ultimul vlăstar al familiei Fontenable s'a sinucis cu un pumnal fatal, care în mod inexplicabil a dispărut.....

ALEX. GALACZY

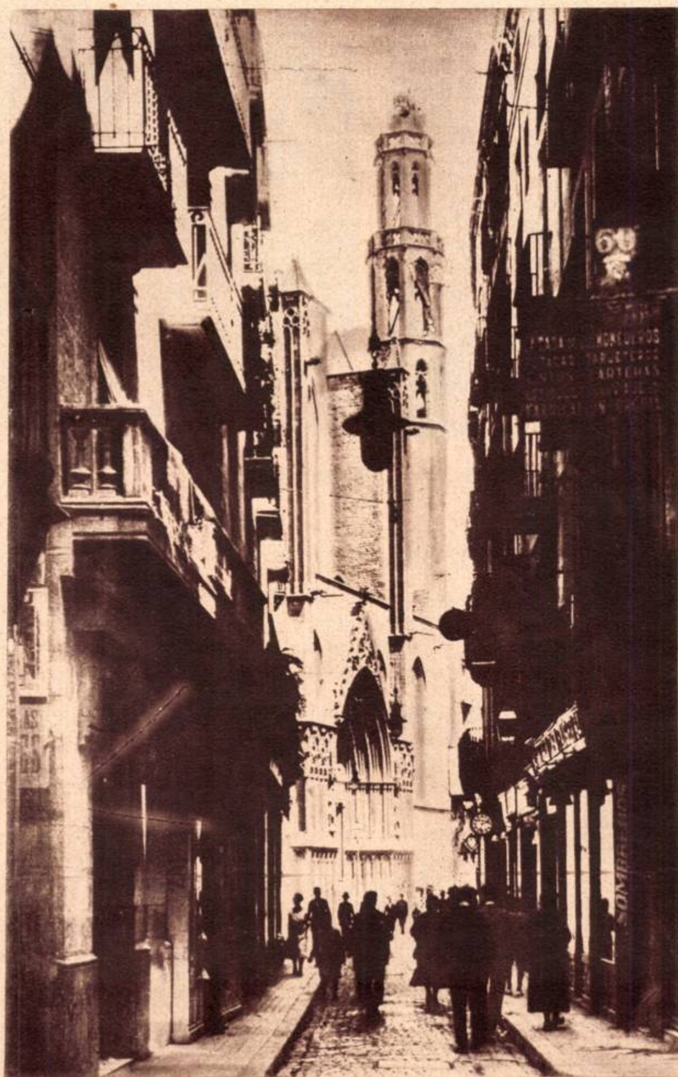
BARCELONA

Sus: *Un colț din parcul Barcelona la Monjuit, de unde se vede minunata panoramă a întregei capitale a Cataloniei.*

Sus dr.: *Vedere exterioară a catedralei din Barcelona.*

Barcelona e al doilea oraş al Spaniei ca importanța, şi primul din punct de vedere industrial. Scăldată de apele Mediteranei şi cu o climă lipsită de asprimile iernii înfățişează toată poezia oraşelor meridionale. Fiind un port important, în oraş e multă mişcare şi un amestec babilonian de limbi şi de tipuri.

Infățişăm câteva fotografii care arată că Barcelona este un oraş modern, in plină desvoltare şi care se poate prenumăra printre cele mai importante oraşe din lume.

St.: *O stradă veche şi tipică din Barcelona. In fund se zăreşte renumita biserică Santa Maria Del Mar.*

Jos: *Piața Cataloniei, in inima Barcelonei, locul de unde pornesc toate stradele oraşului.*

EXCURSIUNILE REALITĂŢII ILUSTRATE

Fotografiile de mai sus, reprezintă două instantanee luate de reporterul nostru special, în excursia „Realităţii Ilustrate" la Curtea de Argeş - Cumpăna.

Foto Pick, Bucureşti

Iniţiativa luată de revista noastră cu sprijinul şi după inspiraţia dată de d. general Mihail Ionescu, directorul Regiei Autonome C. F. R. — de-a organiza excursii prin ţară — a fost din cele mai fericite.

Aproape în fiece săptămână bucureştenii au avut posibilitatea să iasă din zăduful Capitalei şi să aibe — cu sacrificii materiale mici — posibilitatea de-a petrece o zi întreagă, în locurile cele mai frumoase ale ţării, prin munţi sau la mare, în aer curat.

Una dintre ultimele excursii a fost aceea pe care am organizat-o la Cumpăna, prin Curtea de Argeş. Puţini oameni cunosc poziţiile minunate, defileul care conduce până'n vârful munţilor acoperiţi de păduri de brazi şi instalaţiile de aci ale societăţii forestiere „A R I F".

Trenul pe linie îngustă a condus pe excursionişti din gară, pe marginea Argeşului, 40 de kilometri, printre coline abrupte şi stânci ameninţătoare. Drumul se îngustează între apă şi peretele stâncos şi trenul suie, domol, urcuşul greu. Pe unul din aceşti munţi se înalţă cetatea lui Vlad Ţepeş, ruinele unui castel medieval, ridicat în poziţiuni inaccesibile, de către cavalerii celei de a treia cruciadă, în trecerea lor spre Bizanţ. Deabia prin veacul al XV-lea au isbutit turcii să-l dărâme, dupăce s'a introdus tunul, ca armă de atac.

Sus pe culme trenul întâlneşte, apoi, vila d-nei Pya Brătianu, care-şi petrece aci lunile de odihnă.

La înapoiere excursioniştii au vizitat palatul şi mânăstirea din Curtea de Argeş.

Suntem siguri că toţi acei cari au petrecut ziua de Duminică la Cumpăna, s'au înapoiat în Bucureşti aducând cu ei amintirea unei zile frumoase, trăite în mijlocul naturii.

Pentru săptămâna aceasta „Realitatea Ilustrată" organizează primul „Tren Enigmă".

Direcţiunea Generală a Căilor Ferate adoptă — prin iniţiativa acestui tren — surpriza pe care „L'Intransigeant" a făcut-o parisienilor. Excursioniştii, pentru cari necunoscutul este o atracţie, vor primi desigur cu entusiasm ideia unui tren care-i conduce spre destinaţii neştiute.

„Trenul Enigmă" organizat de „Realitatea Ilustrată", va fi format numai din vagoane cu paturi şi va avea ataşat un vagon-bufet, aşa încât întreaga călătorie să se facă cu maximul de confort. El va străbate, cu iuţeală de rapid, 1200 de kilometri, oprindu-se în timpul zilei în multe locuri, alese aşa fel, încât vizitarea lor să fie cu adevărat o surpriză plăcută. Plecarea se va face dintr'o gară ce n'a fost încă fixată şi unde excursioniştii vor fi conduşi cu autobuzele, locul de întâlnire fiind la redacţia revistei „Realitatea Ilustrată", în ziua de 5 August, crt. la orele 8 seara. Întreaga excursie va dura două zile şi două nopţi, înapoierea în Bucureşti fiind hotărîtă pentru ziua de 7 August, la orele 24. Preţul acestei excursii e de 680.— şi 850.— lei.